మే 2006 Rs. 13 /-

చందమామ

ఈ వేసవి సెలవుల్లో

మీరు ఏం చేయాలనుకుంటున్నారు?

నవంబర్ పిల్లల ప్రత్యేక సంచిక కోసం

రచనలు చేసి, చిత్రాలు గీసి

ఆకర్షణీయమైన బహుమతులు గెలుపొందండి!

- ఇంతకుముందు ప్రచురణకాని సొంత కథలు రాయండి. (500-750 పదాలు)
- పురాణేతిహాసాల నుంచిగాని, పవిత్రగ్రంథాల నుంచి గాని ఒక దృశ్యాన్ని తీసుకుని చిత్రంగా గీయండి. (మీ చిత్రంతో పాటు, దాని వివరణను కూడా జతచేయాలి; డ్రాయింగ్ పేపర్ సైజు 10'' X 20'' ఉండాలి; రంగులను, కలర్ పెన్సిళ్ళను, వాటర్ కలర్స్‌ను, పోస్టర్ కలర్స్‌ను ఉపయోగించవచ్చు.)
- చందమామ వెలువడుతున్న 13 భాషలలో ఏ భాషలోనైనా సరే మీ రచనలు పంపవచ్చు.
- కూపన్‌తో సహా మీ ఎంట్రీలు జూలై 31 లోగా మాకు చేరేలా పంపండి.

ఎంట్రీ కూపన్ కోసం

జూన్, జూలై సంచికలను చూడండి.

పోతీస్‌లో....
వేసవి వర్షం!
వస్త్రాల వర్షం!
కానుకల వర్షం!
ఈ వేసవిలో పోతీస్‌కు రండి! వస్త్రాలతోపాటు చల్లగా కానుకలనూ పట్టుకువెళ్ళండి!

POTHYS
Aalayam of Silks
www.pothys.com
ఉస్మాన్ రోడ్, పనగల్ పార్క్, టి. నగర్, చెన్నయ్ - 17. ☎ 2431 0901

చందమామ

సంపుటి: 59   మే 2006   సంచిక:5

ఈ సంచికలో ...

* పాఠకుల లేఖలు ...06
* వింతస్వార్థం ...07
* శునక మిత్రుడు ...12
* రాకాసిలోయ - 9 ...13
* భారత దర్శిని ...30
* చందమామ క్విజ్ - 4 ...31
* సాహితీ కదంబం ...32
* పేదవాడి ప్రార్థన ...34
* చందమామ కబుర్లు ...40
* భక్తిఫలం ...41
* నాస్తికుడి కోపం ...44
* అరాజకం ...45
* రాకుమారి లవంగలత ...55
* అజేయుడు గరుడుడు! 4 ...59
* మనదేశపు సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు : వైశాఖ పూర్ణిమ ...63
* విజ్ఞానం ... వినోదం ... వికాసం ...64
* ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

ఈ నెల విశేషాలు

వృత్తి ప్రేమికుడు (జా.క) ...19

తెలివిగల భార్య ...25

ప్రకృతిలో దాగి ఉన్న పరమానందం! ...38

రామాయణం -5 ...49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy $2
Annual subscription $20

Remittances in favour of Chandmama India Ltd.
to
Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 097
E-mail :
subscription@chandamama.org

చందమామ క్విజ్ - 2 (మార్చ్ '06)

విజేతలకు అభినందనలు

1. ఎం. శ్రేయ, హైదరాబాద్ - 500 057 (ఆం.ప్ర)
2. వై. తరుణ్ కుమార్, హైదరాబాద్ - 500 044 (ఆం.ప్ర)
3. కె. హేమంతసాయి, చిలకలూరిపేట - 522 616 (ఆం.ప్ర)
4. ఎ. విశ్వనరేష్, హైదరాబాద్ - 500 044 (ఆం.ప్ర)
5. పి. ఎల్. ప్రశాంత్, అమలాపురం - 533 201, తూ.గో. జిల్లా (ఆం.ప్ర)

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

సెలవురోజులు

మనదేశం మొత్తం మీద పాఠశాల విద్యార్థులకు చాలావరకు మేనెల, జూన్ నెల తొలివారం వరకు వేసవి సెలవులు అన్నది మనకందరికీ తెలుసు. నగరాలలో, పట్టణాలలో ఉండే పిల్లలు తమ స్వస్థలాలకు వెళ్ళడానికి ఉత్సాహపడుతూ ఉంటారు. తొమ్మిది, పది నెలల విరామం తరవాత పెద్దలనూ, బంధుమిత్రులనూ కలుసుకోవడం; వారి గ్రామపు విశేషాలు పంచుకోవడం తిరిగి చదువులు ప్రారంభించడానికి నూతనోత్తేజం కలిగించడంతో పాటు, జీవితంలో మరపురాని మధురానుభూతిని కలిగిస్తాయి.

అయితే, ఇలాంటి అవకాశం పిల్లలందరికీ ఉంటుందని చెప్పలేం. సెలవురోజుల్లోనే పైతరగతి పాఠాలు చదివేయడం; ఎంట్రన్స్ పరీక్షలకు సిద్ధం కావడం; స్పోకెన్ ఇంగ్లిష్ క్లాసులు, యోగా తరగతులు అంటూ సెలవుల్లోనూ తీరిక లేకుండా చదువుల్లో తలమునకలుగా తిరిగే విద్యార్థులూ ఉన్నారు!

అయినా, ఇలాంటివాటితో పాటు పిల్లలు ఇల్లు శుభ్రం చేయడం, తోటపని చేయడంలాంటి వాటిలో తల్లిదండ్రులకు సాయపడవచ్చు. పైగా, వీటిని నాలుగు గోడల మధ్యకే పరిమితం చేయకుండా మరింత విస్తృతపరచవచ్చు. అంటే ఇరుగు పొరుగుకూ, వీధిలోని వారికీ, ఊళ్ళో వాళ్ళకూ సాయపడడం కూడా ఎంతైనా అవసరం. ఎందుకంటే, ఇది కుటుంబాలకు కుటుంబమైన సామాజిక స్పృహను పసిప్రాయంలోనే కలిగిస్తుంది. పిల్లలలో ఐకమత్యాన్నీ, నాయకత్వ లక్షణాలనూ పెంపొందిస్తుంది. సమయాన్ని వృథా చేయకుండా సెలవులను సద్వినియోగం చేసుకున్నామన్న తృప్తిని కలిగిస్తుంది.

సంపాదకుడు : **విశ్వం**

పాఠకుల లేఖలు

మార్చి '06 చందమామ ముఖచిత్రం చాలా ముచ్చటగా ఉంది. బుద్ధివైకల్యం కథ చాలా బాగు ంది. లోకంలో అంగవైకల్యంతో బాధపడుతూన్న వారికి ధైర్యంతో కూడిన చేయూ త నివ్వడం లాంటి తీరు బాగుంది. రంగురంగుల ఆకర్షణీయమైన చిత్రాలతో, వు ంచి కథలతో ఎన్నో సంవత్సరాలు గా అలరిస్తున్న ఏకైక పత్రిక చందమామ. – గొల్లపూడి అన్నపూర్ణ సాయిభవాని, కాకినాడ – 533 002.

పిల్లలకు వినోదంతో పాటు విజ్ఞానాన్ని కూడా పెంచు తూ ,శా స్త్ర బద్ధంగా, తార్కికంగా ఆలోచించే టట్లు చేస్తున్న ఏకైక పిల్లల మాసపత్రిక 'చందమామ'.

ఈనాటి ఫొటో వ్యాఖ్యల పొటీ ఆ రోజుల్లో వేరేపేరు వీ ద ఉండేది. అప్పటి బహు వు తి, మొత్తం రూ . 10లు . మొట్టమొదటి బహు వు తి 'బాలల గోడు –చిలు కల జోడు ' అనే వ్యాఖ్యకు ఇచ్చినట్లు గు ర్తు. అది చూ సి చాలాసార్లు కార్డులు రాసి ప్రయ త్నించాను . కాని నాకు బహు వు తి రాలేదు . ఆ తరవాత వూ వు నవడు 2001 జూన ఫొటోవ్యాఖ్యల పొటీలో బహు వు తి పొంది నందు కు ఆనందించాను . చందవూ వు ఇప్పుడు చక్కని శీర్షికలతో వస్తున్నందు కు చాలా సంతోషం. పుస్తకపఠనం వు ంచి హాబీ అయి తే, చందవూ వు చదవటం వు రీ వు ంచి హాబీ.

– పి.ఎస్.ఎన్. మూర్తి, అమలాపురం – 533 201

రాకాసిలోయ సీరియల్ చాలా బాగుంది. 'చిత్ర' గారి బొమ్మలు అజరామరమైనవి. వాటిని యు థాతథంగా వు ద్రిస్తున్నందు కు ధన్యవాదాలు . చందవూ వు ను ఇంకా ఎక్కువవు ంది కొనాలి; కొని చదవాలి. ఈ తరం పిల్లల్లో కూడా చదివే అభిరు చిని పెంపొందించాలి. వారికి వు నదేశ సంస్కృ తి, ఆచార వ్యవహారాలు , వు ంచీ చెడూ , పెద్దల పట్ల గౌరవం, వినయ విధేయ తలు వు . వాటి విలు వలను తెలియ జేయా లి. పిల్లలకూ, పెద్దలకూ కూడా కథలపొటీ నిర్వహించాలి.సేల్స్ పెరగడానికి ఇప్పుడు బహు ళ ప్రచారంలో ఉన్న 'మే ళా' లాంటివి నిర్వహించాలి.

– కె.ఎస్. కుమార్, హైదరాబాద్ – 500 079

నేను చందవూ వు పాత పాఠకురాలిని, 50 సం. ను ంచి చందవూ వు చదు వు తు న్నాను . 'విచిత్రకవలలు,' 'కంచుకోట', 'అరేబియన్ నైట్స్' కథలు ఎంత చదివినా తనివి తీరేది కాదు . వడ్డాది పాపయ్య గారి బొవు ్మలు అత్యద్భుతంగా ఉండేవి. నేను రాసిన కథ దాదాపు 30 సం. కిందట 'బెడిసిన షరతు ', చందవూ వు లో వచ్చింది.

ఇప్పటి చందవూ వు ఎంతో బాగు ంది. జనరల్‌నాలెడ్జ్, కథలు , వింతలు –వినోదాలు , వు ంచి శీర్షికలు , ప్రచు రిస్తున్నారు . నాదొక వు నవి. వీలైతే వు రొకవూ రు విచిత్ర కవలలు , అరేబియన్ నైట్స్ కథలు ప్రచు రించవు ని. పేజీలు పెంచండి. ధర ఎక్కువైనా ఫరవా లేదు , వూ ఇంట్లో పిల్లలందరికి చందవూ వు చదవవు ని సలహా ఇస్తాను . చందవూ వు రాగానే, వూ ఇంట్లో పెద్ద లే చదు వు తారు .

– కొత్రపాటి పద్మావతి, అనంతపురం – 515 001

వింతస్వార్థం

వెదిరేశ్వరం అనే గ్రావు ంలో, ఎల్లాయ్య వృ్మ అనే మంత్రసాని ఉండేది. నెలలు నిండి కాన్పువచ్చే సివు యు ంలో, ఆ చ్ఛ ట్ను పిక్కల గ్రావూ లలో అందర్వూ ఎల్లాయ్య వృ్మనే పిలి చేవార్ర . తల్లీ, బిడ్డలపాలిట వు ంచి హిస్తివాసీ గల ర ´ణదేవతగా, అవ్వూబర్ర పోందింది.

ఒక రోజు అవ్వె ఏదో గ్రావు ంలో షిఘ్ర థ్రు పోసీవస్తున్నది. వెదిరేశ్వరం పొలిమేరలలో ఒక చెట్టు కింద కొందర్ర ఆడవాళ్ళ్ ్ల, ఒక వే నా చు ట్వూ మూగివున్నారు. ఆడవాళ్ళలో ఒకామె ఎల్లాయ్య వృ్మను గు ర్తించి, ''ఎల్లాయ్య వూ్మ! వు న జవీ ందార్ర గారి కోడలు వు న గ్రావు ంలోని విధు రా్శవు ం చూ డడానికి వచ్చార్ర . ఆవిడ ఇప్పుడు ఏడో నెల గర్భిణీ మాత్రమే. కాని, పిరిస్థితి చూ స్తుంటే కాన్పు ల ´ఉాలు కన్పిస్తున్నాలు ,'' అన్నది.

ఎల్లాయ్య వృ్మవే నాలో మన్న జవీ ందార్ర కోడల్ని పిరీ ంచి, ''కచ్చితంగా ఇవి కాన్పు ల ´ఉాలే, త్వరగా వూ ఇంటికి తీస్కు కుపోదాం,'' అని బోయ్ల్వా లను తొందరపెట్టి, పిరిచారికల సిహాయ్య ంతో తనింటికి తీస్కు కు వెళ్ళింది. కాన్పు సివ్యంగా జరిగి వు గబిల్లవాథ్రి పిట్టాథ్రి . ఈ వార్తతెలిసీ జవీ ందార్ర , కొథ్ర కు, ఇంకా ఇతరపిరివారం ఎల్లాయ్య వృ్మ మూటు న్న చిన్న పేంకుటింటికి చేర్ర కున్నార్ర .

ఎల్లాయ్య వృ్మ, జవీ ందార్ర తో, ''ప్రిభూ ! నెలలు నిండకపోయ్లు నా ఏడవ నెలలో కాన్పు ప్రమాదకరమైనది కాదు . ´వి ంచండి. వీ వంటి వు హారాజులకు కావలసీన సిధు పాయ్లూ లు న్న ఇల్లు కాదు నాది,'' అన్నది.

జవీ ందార్ర త ప్తిగా తలాడించి, ''నీ హిస్తివాసీ గు రించి వినడవే కాదు , ఇవాళ ప్రిత్య ´ంగా చూ శాను . నీకిక్కడ సివు స్తి సిధు పాయ్లూ లూ చేస్తాను. రాజవైద్యులిక్కడికే వచ్చి, నా వు నవడినీ, కోడలినీ చూ స్తార్ర ,'' అన్నాథ్రు .

డా. జొన్నలగడ్డ మార్కండేయులు

ఆ రోజుతో ఎల్లాయమ్మ జాతకమే మారి పోయింది. ఆమె ఇంటికి అన్ని సదుపాయాలూ ఏర్పడ్డాయి. వారం గడిచాక జమీందారు, ఎల్లాయమ్మ భర్త ఈశ్వరయ్యను పిలిచి, అప్పటికప్పుడు నాలుగెకరాల పొలం బహూకరించాడు.

జమీందారు కోడలు అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయే రోజున ఎల్లాయమ్మతో, "నువ్వూ, నన్నూ, నా బిడ్డనూ కాపాడిన దేవతమా నీకు గనక కూతురు పుడితే, నా కోడలిని చేసుకుంటాను," అన్నది.

ఎల్లాయమ్మ చేతులు జోడించి, 'నేను చేసింది నా వృత్తి ధర్మం. ఇప్పటికే జమీందారుగారు నా బీద స్థితిని మార్చేశారు. ఈ అదృష్టం చాలు. మీ పేరు చెప్పుకుని సుఖంగా బ్రతుకుతూ ఉంటాము. నాకు ఏమాత్రం దురాశ లేదు," అన్నది.

ఎల్లాయమ్మకిప్పుడు మంచి ప్రతిష్ఠతో పాటు మంచి భవంతి, పొలం ఏర్పడడంతో జీవితం చాలా సుఖంగా సాగిపోతున్నది. నాలుగు సంవత్సరాల తర్వాత ఆమెకొక కూతురు పుట్టింది. ఎల్లాయమ్మ, ఆమెకు రాగిణి అని పేరు పెట్టింది.

కాలం చాలా వేగంగా గడిచిపోయింది. జమీందారు వృద్ధుడయ్యాడు. ఆయన కొడుకు జమీందారీ బాధ్యతలు స్వీకరించాడు. మనవడు కళ్యాణవర్మ ఇరవైఏళ్ళ యువకుడయ్యాడు. ఎల్లాయమ్మ కూతురు రాగిణి మంచి అందగత్తెగా పేరు తెచ్చుకుంది. ఆ సంవత్సరం విశ్వేశ్వరాలయం బ్రహ్మోత్సవాలకు వచ్చిన జమీందారు కుటుంబం ఎల్లాయమ్మను, రాగిణిని చూడడం తటస్థించింది. కళ్యాణవర్మ తల్లి, ఎల్లాయమ్మను ఆప్యాయంగా పలకరించింది. రాగిణిని చూడగానే ఆమెకు కోడల్ని చేసుకుంటానన్న మాట గుర్తొచ్చింది.

"నీ కూతురు చాలా అందగత్తె. నాకు స్వతంత్రం గనక ఉంటే, నీ కూతుర్ని తప్పక నా కోడల్ని చేసుకునే దాన్ని," అన్నది, కళ్యాణవర్మ తల్లి ఎల్లాయమ్మతో.

ఎల్లాయమ్మ నవ్వి ఊరుకుంది.

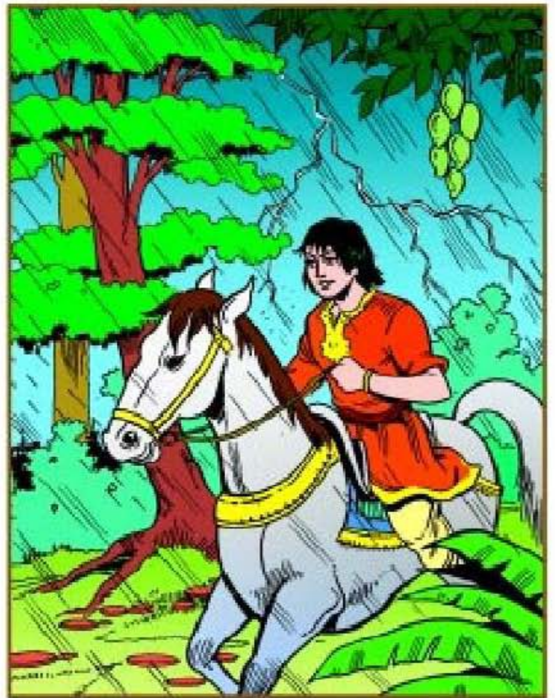
అయితే, కళ్యాణవర్మ ఆ మాటలు విని తల్లిని విషయమేమిటని అడిగి తెలుసుకున్నాడు. ఆ తర్వాత ఎవరూ లేని సమయంలో అతడు, రాగిణిని కలుసుకుని, తన తల్లి ఆశపడుతున్నట్టుగా, రాగిణిని వివాహం చేసుకుని, తల్లికి ఆనందం కలిగించాలని అనుకుంటున్నట్టుగా చెప్పాడు.

కాని రాగిణి, ''వంశ ప్రతిష్ఠితో వు డిపిడిన జవీ ందారీ వంశవు వీ ది. వు ంత్రసానితో వియ్యం లోకం మెచ్చదు. అన్నిటికన్నా, మీ కుటు ంబ సిభ్యు లు ఆగ్రహావేశాలను ఎదు ర్కొనే శక్తి వీ కుగాని, వూ కుటు ంబ సిభ్యులకుగాని లేదు ,'' అన్నది.

ఇందు కు కళ్యాణవర్మ ఏవీ వూ ట్లాడ కుండా వెళ్ళిపోయాడు.

ఎలాగో ఈ విషియ ం వ ద్ధ జవీ ందార్ల చెవిలో పిడింది. అయి న రాగిణి జాతకాన్ని తెప్పించి, రహిస్యంగా జ్యోతిష్కు ల చేత పిరిశీలింపి జేశాడు. ఆమె జాతకంలో మహారాణి యో గంతో పాటు , రాజవూ త యో గం కూడా మున్నదని తెలియ డంతో ఉలిక్కి పిడ్డాడు . ఈ విషివు పరిస్థితిని మొగ్గలోనే తుంచేయాలంటే కళ్యాణవర్మకు వెంటనే తగినసింబంధం చూ సి పెళ్ళి చేసేయా లని అంద కు అయి త్తం కాసాగాడు .

కానీ, అంతలో ఎవరూ ఊహించని ఒక దు ర్ఘటన జరిగింది. ఒక రోజున కళ్యాణవర్మ వాహ్యాళికి బయటకు వెళ్ళాడు. ఆ సమయ ంలో హిఠాత్తుగా వే ఘా లు కవ్ము కువచ్చి, ఉరు వు లు , మెరుపులతో పెద్ద వాన ప్రారంభమైంది. కళ్యాణవర్మకొక అదు గ్ర ధూ రంలో పీఠు గ్ర పిడడంతో, అతడు గ్ర ్రం వీ ది ను ంచి జారి పిడి స్పృ హకోల్పోయా డు . అతన్ని ఇంటికి చేర్చారు . అయి తే, పీఠు గ్ర పాటు కు అతడికి చూపు పోయింది. వైద్యులు పరీక్ష చేసి –వు ళ్ళీ ఒకసారి అలాంటి అను కోని సింఘటన జరిగి చూపురావాలి తప్ప, వైద్య సిహాయ ంతో ఇప్పటికిప్పుడు చూ పువచ్చే అవ

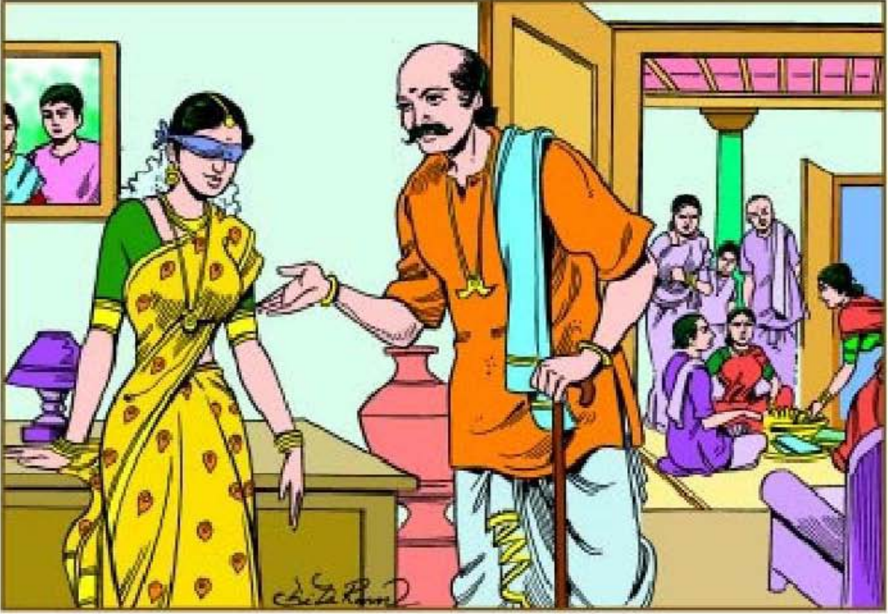

కాశం లేదని చెప్పారు. జమీందారు కుటు ంబవు ంతా విచారంలో వు నిగిపోయి ంది.

ఆ వు ర్నాడు వ ద్ధ జవీ ందార్ల , కళ్యాణ వర్మతో, ''వీ అవ్మ ఏవు హి ర్తాన అన్నదో కాని, ఆ వు ంత్రసాని కూతు రు , నీకు భార్య కావాలని విధిరాశాడేమోననిపిస్తున్నది. నువ్వా రాగిణిని వివాహవూ డేందు కు ఇష్టి పిడ్డావని తెలు సి కున్నాను . అసిహాయ స్థితిలో మున్న నిన్ను కనిపెట్టు కుని మాటూ ాసివలు చేసు వ నిసి అవసరంవుంది. ఆమె నీకు భార్యగా రామడానికివే వు అభ్యంతర పెట్టం,'' అన్నారు.

ఇందు కు కళ్యాణవర్మ కొద్దిసిమీఅలోచించి, ''అంతా వీ ఇష్టం,'' అనేశాడు .

ఎల్లాయ వ్మకు వార్త చేరింది. ఆమె రాగిణితో, ''వాళ్ళెంత జవీ ందార్లయినా, ఒక గ్ర డ్డి వాడికి భార్యగా నిన్ను చూ డలేను . ఈ పెళ్ళికి ను వ్వొప్పుకోకు,'' అన్నది.

తల్లి మాటలకు రాగిణి అడ్డంగా తలాడించి, "మనం బలహీనులం. జమీందార్లు కాదంటే మనం చాలా చిక్కుల్లో పడతాం. నేను పెళ్ళికి మనసారా ఒప్పుకుంటున్నాను," అన్నది.

ఈ సంగతి విని జమీందారు కుటుంబం అట్టహాసంగా ఎల్లాయమ్మ ఇంటికి వచ్చారు. ప్రధానం చీర, నగలు తీసుకుని రాగిణి ఉన్న గదిలోకి వచ్చిన కళ్యాణవర్మ తల్లి రాగిణిని చూసి ఆశ్చర్యపోయింది. రాగిణి కళ్ళకు గంతలు కట్టుకుని ఉంది. ఆమె, కళ్యాణవర్మ తల్లితో, "నా భర్త చూడని లోకాన్ని నేను కూడా చూడదలచుకోలేదు. ఒక జమీందారీ వంశంలోకి అడుగు పెడుతున్న నేను, గాంధారీ దేవిని ఆదర్శంగా తీసుకున్నాను," అన్నది తొణక్కుండా.

వచ్చిన వాళ్ళందరూ రాగిణి చేసిన పని, జమీందారీ వంశమర్యాదలకు తగినట్లు ఉందని మెచ్చుకోసాగారు. అయితే, ఒక్క వృద్ధ జమీందారుకు మాత్రం రాగిణి ఆంతర్యం అర్థమైంది. ఆయన ఆశీస్సులిచ్చే నెపంతో ఏకాంతంలో పిలిపించి, ఆమెతో, "రాగిణీ! నువ్వు చాలా తెలివైనదానివి. నువ్వు మధ్య తరగతి కుటుంబం నుంచి వచ్చిన దానివి. గుడ్డివాడైపోయిన కళ్యాణవర్మకు భార్య ముసుగులో నిన్నొక పనిమనిషిగా చేయాలనుకున్నారు. కాని, నువ్వు కళ్ళకు గంతలు కట్టుకుని లోకం దృష్టిలో పతివ్రత స్థాయికి ఎదిగిపోయి, భర్తతో సమానంగా జమీందారీ వంశమర్యాదలందుకునే, నీ ఆలోచనను నేను పసిగట్టాను. నువ్వు నా దృష్టిలో స్వార్థపరురాలివి! అయినా లోకం దృష్టిలో పతివ్రతగా

మన్నా, నీ వింత స్వార్థాన్ని లోకం ఏనాడూ తప్పుపట్టకుండా, నా జమీందారీ వంశంలోకి నిన్ను మనస్ఫూర్తిగా ఆహ్వానిస్తున్నాను," అన్నాడు.

అందుకు రాగిణి, "ఎవరిది వింత స్వార్థమో మనమందరికీ తెలుస్తుంది. అయినా, నన్ను మీ ఇంటి కోడలిగా చేసుకుంటున్నందుకు సర్వదా కృతజ్ఞురాలిని," అన్నది.

రాగిణితో కళ్యాణవర్మ వివాహం జరిగింది. ఆ తర్వాత రెండు నెలలకు ఉరుములు, మెరుపులతో తొలకరి వానలు ప్రారంభమయినై. ఒకనాటి మధ్యాహ్నం వేళ కళ్యాణవర్మ పై అంతస్థులోని నడవాలో పెద్ద ఆసనంపై కూర్చుని ఉండగా, దాపులనున్న మామిడి చెట్టు మీద ఉరుముతో పాటు పెద్ద పిడుగు పడింది. పిడుగు పాటుకు బెంబేలు పడిపోయిన అతడు చిన్నగా అరిచి, ఆసనంలో ఓ పక్కకు ఒరిగిపోయి కొంతసేపు చలనం లేకుండా ఉండిపోయాడు.

సంగతి తెలిసిన జమీందారు కుటుంబమంతా ఆదుర్దాగా అక్కడికి వచ్చారు. కొంత సేపటి తర్వాత కళ్యాణవర్మ కళ్ళు తెరిచి, ఎదురుగా ఉన్న రాగిణికేసి ఆశ్చర్యపడుతూ చూసి, "ఆహా, నాకు తిరిగి చూపు వచ్చింది! ఒక పిడుగు హరించిన చూపును, మరొక పిడుగు ప్రసాదించింది. అది సరే, రాగిణీ! ఆనాటికన్న, ఈ నాటి నీ అందం, నాకు మరింత ఆనందం కలిగిస్తున్నది," అన్నాడు.

అందుకు రాగిణి చిన్నగా నవ్వుతూ, "నా అందం సంగతేమో గాని, మీ హృదయ సౌందర్యం మాత్రం ఎప్పుడూ అద్భుతమైనదే. నన్ను చూసిన నాటి నుంచి మీరు నాపట్ల చూపుతూన్న గౌరవం, నన్ను పెళ్ళాడడానికి మీరు చేసిన అపూర్వ ప్రయత్నం అంతా మొదటి నుంచీ గమనిస్తూనే ఉన్నాను కదా?" అన్నది.

కళ్యాణవర్మ ఆమెను ఆప్యాయంగా దగ్గరకు తీసుకున్నాడు.

రాగిణి పతివ్రతాధర్మం వల్లనే, కళ్యాణవర్మకు పోయిన చూపు వచ్చిందన్న కీర్తిరావడంతో, జమీందారీ కుటుంబంలో గౌరవించదగిన గొప్ప వ్యక్తిగా అందరి మన్ననలూ పొందింది.

శునక మిత్రుడు

రామేశం, కామేశం ఇరుగు పొరుగునే ఉన్న భూస్వాములు. ఊళ్ళో అంతా రామేశాన్ని చమత్కారానికి మారుపేరని అంటారు. ఆ రామేశాన్ని ఆటపట్టించి, తను అతణ్ణి మించిన చమత్కారి అనిపించుకోవాలని కామేశం మనసు. ఐతే, అందుకు ప్రయత్నించినప్పుడల్లా, భంగపడడమే రివాజయ్యింది.

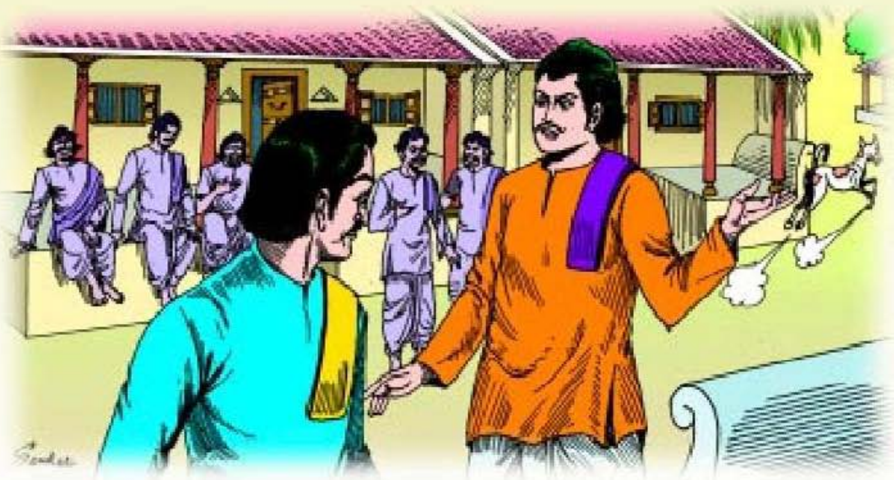
ఒకసారి కామేశం ఇంటి ముంగిట్లో, కొందరు పెద్దమనుషులు కబుర్లాడుతున్నారు. వారిలో రామేశం కూడా ఉన్నాడు. ఆ సమయంలో, గుమ్మందాకా వచ్చిన వీధికుక్క ఒకటి కామేశం కళ్ళబడింది. ఆ వెంటనే అతడు, ''రామేశం! నీ కోసం ఎవరో వచ్చినట్లున్నారు, చూడు!'' అన్నాడు.

అక్కడ ఉన్న వాళ్ళందరూ ఘొల్లుమన్నారు.. రామేశం లేచి గుమ్మందాక వెళ్ళాడు. కుక్క ఒకసారి భౌ భౌ మని మొరిగి వెళ్ళిపోయింది.

''ఎవరాయన? అలా అరిచి వెళ్ళిపోయాడేం?'' అన్నాడు కామేశం.

''ఎవరో నాకూ తెలియదు. వచ్చింది నీ కోసమట! నీ బదులు నేను వెళ్ళేసరికి కోపంతో అరుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు,'' అన్నాడు రామేశం.

కామేశం ముఖం మరోసారి వెలవెల పోయింది. – 'బాబి'

రాకాసిలోయ

9

[రాజగు రు మావెంట వచ్చిన బ్రహ్మమిత్ర సైనికులు బ్రహ్మదండి వూ ంత్రికుడి కోసం, గు హఅంతా గాలించి, చివరకు కాలభైరవమూ వి గ్రహం కిందవున్న బిలాన్ని కనుక్కున్నారు. ఎంత వెదికినా మాంత్రికుడి జాడ కనిపించక పొయ్యే సరికి వాణ్ణి ఊదరపెట్టి బయు టికి రప్పించేందు కు రాజగు రు షాబిల ద్వారాన్ని ఎండు పిల్లలతో వూ ల్లు ంచి, వాటి వీ ద చవు రు పోసి నిప్పు పెట్టించాడు. తరువాత-]

చవు రు తో బాగా తడిసీన ఎండు పిల్లలూ, ఆకలవు లూ ఁణాల వీ ద నిప్పంటు కుని పేద్ద జ్వాలలతో బిల మార్గాన్ని కప్పివేసినై. చూ స్తు ండగానే నల్లని పోగ గు హిసంతా ఆక్ర వు ంచింది.

రాజగు రు వై ,ునానీ, సైనికులూ గు హి బయు టికి పిరిగెత్తారు.

''గు రు వర్యా, వీ రన్నట్టు వూ ంత్రికుడు బిలంలో ఎక్కడో దాక్కుని మూటాడు. వాడు తప్పిక ఈ వు ంటల్లో పిడి ఆహు తి అవుతాడని నా భయు ం,'' అన్నాడుునాని.

రాజగు రు మాగు హిలో వు రింతగా కవ్ము కుంటు న్న పోగకేసి చూ స్తూ, ''వాడు అంత తేలిగ్గా చచ్చేరకం కాదు. వాడికి ఆ బిలంలో నుంచి బయు టపిడేందు కు వు రోవూ ర్గం తప్పికుండా వుంటుంది. వాడెక్కడో ఒక చోట కొండవీ దికి తేలు తాడు. సైనికుల్ని కాపుంచి, వాడు తల బయు ట పెట్టాగానే పిట్టు కోవు ని ఆజ్ఞాపించు,'' అన్నాడు.

రాజగు రు మాటలా వూ ట్లాడు తు న్న సివు యు ంలో బ్రహ్మదండి వూ ంత్రికుడు వు చ్చల సింహం గు హి వెనక భాగానికి చేరి, తన

శిష్యుణ్ణి పిలుస్తున్నాడు. వాడు తన మంత్ర దండంతో ఎన్నిసార్లు రాతి మీద కొట్టినా జయమల్లు దానికి అడ్డంగావున్న ఇనపకమ్మిని తొలిగించి, అతడికి మార్గం ఇవ్వలేదు.

బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడివి, పాము చెవులు. వాడు గుహలో తన శిష్యుడూ, కేశమూ మెల్లిగా మాట్లాడుకుంటూ వుండటం విసిగట్టాడు. తను చేసిన శబ్దం వాళ్ళకు వినబడిందనీ, కాని వాళ్ళు తనను గుహలోకి రానివ్వదలచలేదనీ వాడు గ్రహించాడు. "ఓ, ఇదా నీ ఎత్తుగడ! నన్ను బ్రహ్మమిత్ర సైనికులకు బందీనిచేసి, రాకాసిలోయ లో వున్న అమూల్య సంపదలన్ని దొంగిలించాలని చూస్తున్నారా? పిల్లకాకికేమి తెలుసు ఉండేలి దెబ్బ!" అని మనస్సులో అనుకుంటూ, మంత్ర దండాన్ని ఎత్తి రాతి మీద బలంగా కొట్టి,

"ఒరే, ద్రోహి, శిష్యా! నువ్వూ, ఆ గొడ్లకాపరీ గుహలోవున్నారని నాకు తెలియదనుకుంటున్నావా? నా మంత్రశక్తితో మిమ్మల్నిద్దర్నీ ఈ క్షణాన భస్మీపటలం చెయ్యమంటారా, రాతిని పక్కకు జరుపుతారా?" అని కేక పెట్టాడు.

ఆ కేక వింటూనే కేశవుడూ, జయమల్లూ కూడా ఉలిక్కిపడ్డారు. జయమల్లు అంతలోనే తేరుకుని, "కేశవా, ఆ దుర్మార్గుణ్ణుంచి మనకెలాంటి ప్రమాదమూ రాదు. బ్రహ్మమిత్ర సైనికుల వెంట వచ్చిన ఒకడు వాడి మంత్రశక్తిని హరించి, ఎప్పుడో నోరు కట్టేశాడు. వాణ్ణి సైనికులు తప్పకుండా పట్టుకుంటారు. మనం ఇక్కడ దాక్కున్నామనేది బ్రహ్మదండి గాడికి తెలిసిపోయింది గనక, వాడు పగ సాధించేందుకు, మననీ సైనికులకు పట్టిస్తాడు. కనక, మనం ఇక్కణ్ణించి పారిపోవాలి," అన్నాడు.

జయమల్లు చెప్పింది కేశవుడికి సవ్యంగానే కనబడింది. కాని, అన్ని వైపులా సైనికులు తమ కోసం గాలిస్తుండగా పారిపోవటం ఎలా?

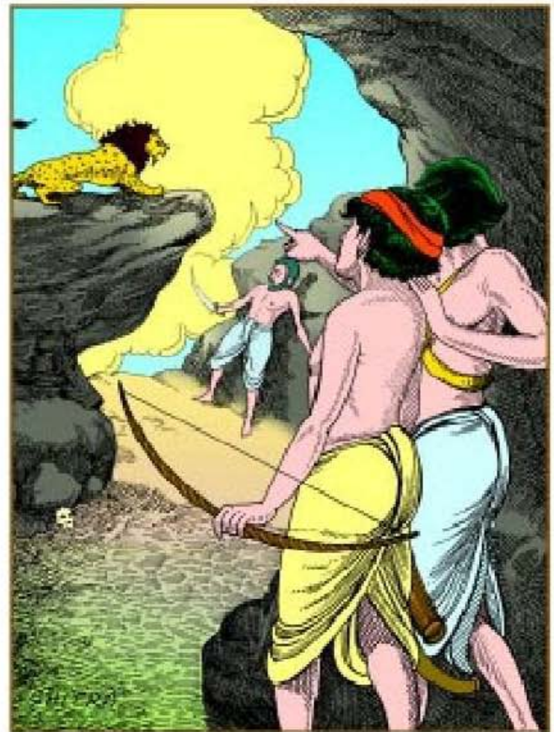
హఠాత్తుగా గుహ వెనక భాగాన్నుంచి బ్రహ్మదండి పెద్దగా దగ్గిన ధ్వనీ, ఆ వెంటనే, "అయ్యో, నా ఉగ్రభైరవుణ్ణి మీరాది నుంచి పెళ్ళగించి అవతల పారేశారా? ఏమిటీ పోగ? చచ్చాను, చచ్చాను! బిలంలో నుంచి బయట పడవలసిందే! రాజభటులకు చిక్కి నానా హింసలూ పడవలసిన యోగం రాసిపెట్టి వున్నది. హా రక్షా, కాలభైరవా!" అంటూ కేకలు పెట్టటం కేశవుడూ, జయమల్లూ విన్నారు.

"సైనికులు బిలమార్గాన ఏదో ఊదర పెట్టి, బ్రహ్మదండిగాణ్ణి ఎలుకను కలుగులోంచి లాగినట్టు లాగబోతున్నారు," అన్నాడు జయమల్లు.

"ఒరే ద్రోహి, శిష్యా! నీ మాటలన్నీ నాకు వినబడటం లేదనుకున్నావా?" అంటూ బ్రహ్మదండి పెద్దగా హుంకరించి, తెరలు తెరలుగా దగ్గుతూ, "ఈ బిలం లోంచి కొండ మీదికి వెళ్ళే మార్గం నాకు తెలుసు. అలా వెళ్ళితే నన్ను సైనికులు తప్పకుండా పట్టుకుంటారు. ఇక్కడ పొగలో చిక్కి ఊపిరాడక చచ్చేకన్న, అదే కొంత నయం. కాని, సైనికులకు మీరెక్కడ దాక్కునివున్నారో చెప్పి, మిమ్మల్ని వాళ్ళ చేత చిత్రవధ చేయిస్తాను," అన్నాడు.

ఆ వెంటనే మాంత్రికుడు గుహ వెనక భాగాన్నుంచి వెళ్ళిపోతున్న సూచనగా, కాళ్ళ చప్పుడు వినిపించింది. జయమల్లుకు బ్రహ్మదండి అన్నంతపనీ చేస్తాడన్న భయం కలిగింది. అతడు కేశవుణ్ణి కూచున్న చోటునే ఉండమని చెప్పి, గుహద్వారం దగ్గిరకు వచ్చి వెలుపలికి తొంగిచూశాడు. అతడి దృష్టికి దూరంగా ఎక్కడో ఒక సైనికుడు ఒక బండరాతి మీద నిలబడి ఉండటం కనిపించింది. వాడు గుహకేసీ కాక మరో వైపుకు చూస్తున్నాడు.

జయమల్లు చప్పున గుహలోకి వెళ్ళి, "కేశవా, మనం పారిపోవాలంటే ఇదే మంచి అదనులాగా కనబడుతున్నది. బ్రహ్మదండి, సైనికులకు మనం దాక్కున్న చోటు చెప్పేస్తాడు," అన్నాడు.

కేశవుడు చప్పున లేచి నిలబడి జయమల్లు వెంట గుహద్వారం దగ్గిరకు వచ్చాడు. అంతలో దూరం నుంచి పెద్ద కలకలం వినబడింది. బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడి గొంతు కంచులా మారుమోగుతున్నది. సైనికులు కేకలు పెడుతున్నారు. కేశవుడూ, జయమల్లూ ఓ తటి కాలం నిశ్చేష్టులై ఏమి చెయ్యటమా అని ఆలోచించేంతలో, చేత కత్తి పట్టుకుని ఒక వృద్ధుడు రాళ్ళచాటు నుంచి బయటికివచ్చి, గుహముందున్న మచ్చల సింహాన్ని చూస్తూనే టక్కున నిలబడిపోయాడు.

"ఇదుగో, మీ అయ్య, కేశవా!" అన్నాడు జయమల్లు. కేశవుడు ఆశ్చర్యంగా తండ్రి కేసీ చూశాడు. జయమల్లు చెయ్యి ఊపుతూ, "సింహం నిన్నేమీ చెయ్యదు, భయంలేదు, రా," అంటూ మెల్లగా పిలిచాడు. కేశవుడి

వు సిలి తం(డ్రి చు ట్టూ ఓవూ రు కలయు చూ సీ, రాళ్ళచాటు గా నక్కుతూ గు హకే సీ రాసాగాడు.

దూ రంగా అప్పటివరకూ పేద్దగా వు ంత్రం పఠిస్తున్న బ్రహ్మదండి వూ ంత్రికుడి గొంతు చప్పున ఆగిపోయి ంది. అతడికి ఎదు రు గా రాజగు రు మాకనిపించి, కవు ండలంలోంచి ఇంత నీరు తీసీ గాలిలోకి విదిలిస్తున్నాడు. అది చూ స్తూనే వూ ంత్రికుడికి నోరు నొక్కుకు పోయి నట్టయి ంది. ''హా, కాలభైరవా, నువ్వే నాకు దిక్కు!'' అంటూ బ్రహ్మదండి ముస్న చోటనే కుప్పగా కూలిపోయూ డు.

''కాలభైరవుడికే దిక్కులేక, రెండుగా వు క్కలైగు హలో పడిమున్నాడు. ఇంతకూ నీ ్చరేవి టి, వూ ంత్రిక శిరోవు ణీ!'' అంటూ రాజగు రు మాచిరు నవ్వు నవ్వుతూ బ్రహ్మ దండిని సివీ పించాడు.

రాజగు రు ముహూ, అతడి వెనక కత్తులు పట్టిమున్న సైనికులనూ చూ స్తూనే బ్రహ్మదండి వూ ంత్రికుడు ప్రాణభయు ంతో విలవిలలా డాడు. ''వు హారాజా, నాబరు బ్రహ్మదండి వూ ంత్రికుడు,'' అన్నాడు తడబడు తూ.

''నువ్వు చాలా గొప్ప వూ ంత్రికుడవను కున్నాను! రాజెవరో, రాజగురువెవరోకూడా గ్రహించలేనంత బు ద్ధిహీను డివా?'' అంటూ రాజగు రు మావూ ంత్రికుడి తలవీు ది శిగపట్టి పైకి లేపనెత్తాడు.

''వు హాఘనత వహించిన రాజగు రు శేఖ రు లు నన్ను కాపాడాలి. నేను వీ దాసాన దాసు ణ్ణి!'' అంటూ బ్రహ్మదండి ప్రాణ భయు ంతో వణికి పొసాగాడు.

''ఏ ప్రయోజనం ఆశించి నువ్వు అడవిలో బ్రహ్మమిత్రునానిని చంపావ?'' అంటూ రాజగు రు మాబ్రహ్మదండి శిగను గు ప్పెటలో

బిగించి అటూ ఇటూ ఊపాడు. "రాజగురు శ్రేష్ఠా! సునానిని చంపింది నేను కాదు, నా శిష్యుడు. వాడు గురు ద్రోహి, నేను వద్దని ఎంత వారించినా వినక, సునానిని హత్య చేశాడు," అన్నాడు బ్రహ్మదండి.

శిష్యుడన్న మాట వింటూనే రాజగురు మాంత్రికుడి శిగపట్టు విడిచి, "అన్నట్టు వాళ్ళ మాటే మరిచాను. నీ ఇద్దరు శిష్యులూ ఎక్కడ? ఊఁ, చెప్పు?" అంటూ కళ్ళురిమాడు.

"రాజగురు శిఖామణీ! వాళ్ళల్లో ఒకడే నా శిష్యుడు. రెండోవాడు అడవిలో గొడ్లను కాచుకునే ముసలివాడు. వాళ్ళిద్దరూ కలిసి ఈ ప్రాంతాల చేయని కిరాతకం అంటూ లేదు," అన్నాడు బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడు.

"నేనడిగింది వాళ్ళెక్కడ దాక్కుని ఉన్నారని? నువ్వా వాళ్ళు చేసిన కిరాతకాల మాట చెపుతున్నావ్. శిష్యులు చేసిన అపచారాలకు బాధ్యత గురువుకున్న సంగతి నాకు తెలుసు. వాళ్ళెక్కడ?" అంటూ రాజగురు మహామాంత్రికుణ్ణి గద్దించాడు.

"రాజగురు చూడామణీ! ఆ ద్రోహులిద్దరూ పచ్చల సింహం గుహలో దాక్కుని ఉన్నారు. వాళ్ళను వెంటనే పట్టి బంధించక పోతే రాకాసిలోయకు వెళతారు. నా గాడిద మారి శిష్యుడు జయమల్లుకు, ఆ రాకాసి లోయ గురించి సర్వం తెలుసు. వాడు దొంగ చాటుగా దాగి, కేశవుణ్ణిపై నిన కాలభైరవుడు చెప్పిందంతా విన్నాడు," అన్నాడు బ్రహ్మదండి.

రాకాసిలోయ అన్నమాట వింటూనే రాజగురు మహాశ్చర్యపడ్డాడు. అలాంటి మాట లోగడ అతడెన్నడూ విని వుండలేదు. మాంత్రి

కుడు కొండ మీద చేరి కాలభైరవుణ్ణి ఉపాసించటానికీ, సునాని హత్యకూ—వీటన్నిటికి వెనక ఈ రాకాసిలోయ కథ ఏదో ఉన్నదని ఆయనకు తెలిసిపోయింది.

రాజగురు క్షణకాలం ఆలోచించి, తన వెంట ఉన్న సైనికులతో మాంత్రికుడు చెప్పిన గుర్తుల ఆధారంతో పచ్చలసింహం గుహలో ఉన్న కేశవుణ్ణీ, జయమల్లునూ పట్టుకు రమ్మన్నాడు. సైనికులు అటుకేసి పరిగెత్తారు. వాళ్ళకు ముసలివాడితో కలిసి వెళుతున్న కేశవుడూ, జయమల్లూ కనిపించారు. సైనికులు పైన రాళ్ళగుట్టల మీద నుంచి, కింద నడుస్తున్న ముసలివాడితో, "ఏయ్ ముసలీ! వాళ్ళనెక్కడికి తీసుకుపోతున్నావ్?" అని కేకవేశారు.

అ కేక వింటూనే కేశమతి వు సిలితం[డి ఏవూ [తం తొ[టు పాటు చూ పించక, ''నేను ఈ దు ర్మార్గుల్ని తీసు కుపొవటం లేదు , రాజగు రు మాఅడ్డకు అడ్డదారిన తీసు కు వస్తు న్నాను . నా కొచ్చే బహు వూ నం కాజెయ్యాలని వుందేమో, జాగర్త! వు దారిన వు ర పోండి,'' అంటూ పేద్దగా అరిచాడు .

''ఈచావబోయే మను షి లో కూడా వు సిలి వాడికి డబ్బంటే ఎంత ఆశ!'' అను కుంటూ సైనికులు వెనుదిరిగి రాజగురువు దగ్గరకు బయు లు దేరారు .

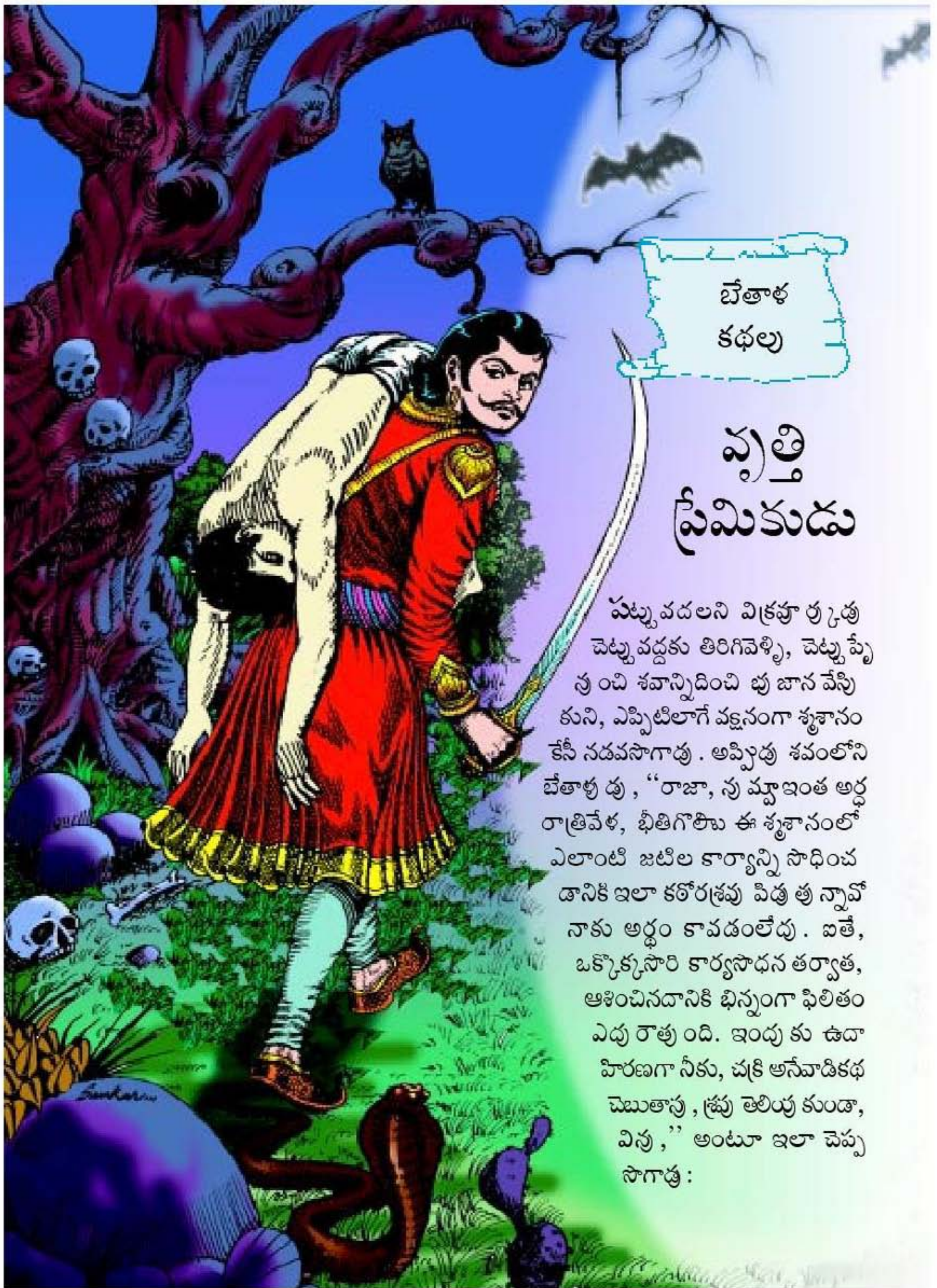
రాజగు రు మఈ రాకాసీలోయు ను గు రిం చిన సింగతి సిందర్భాలు తెలు సు కోవాలని మన్నా, అది శిష్యులు కూడా దొరికిన తరవాత [బహ్మదండిని వాళ్ళ ఎదట [పశ్నించటం వు ంచిదను కున్నాడు . అప్పుడు వాడు అబద్ధాలు చెప్పేందుకు అవకాశం మాడదు .

రాజగు రు మాఅన్నిటికన్న వు ందు గా [బహ్మదండి వూ ం[తికుడి గర్వం అణచాలని నిశ్చయు ంచు కున్నాడు . ఆయు నాయునానాయు కుణ్ణి పీలిచి, ''ఈ [బహ్మదండిని కాళ్ళూ చేతు లూ బిగించి, అడవి పిందిని వేలాడ కట్టినట్టు కావడిక[రకు వేలాడకట్టి, వు న సైనికుల చేత నగర ద్వారం వద్దకు వొ ళ్ళు ంచు కు రావాలి. ఒక సైనికుణ్ణి వు ందు గా నగరంలోకి పింపీ, పౌరు లందరికీ వూ ం[తి కుడు పిట్టుపిడిన కారణంగా, ఈరోజు పిర్వ దినవు ని చాటింపు వేయించాలి. ఎందుకైనా వు ంచిది; ఇద్దరు సైనికుల్ని ఏడి గు హ కు కాపిలా మాచు ,'' అన్నాడు .

రాజగు రు మాఆజ్ఞ వింటూనే సైనికులు [బహ్మదండి వూ ం[తికుణ్ణి పిట్టు కుని తాళ్ళతో కాళ్ళూ చేతు లూ కట్టేశారు . తరవాత ఒక లావుపాటి క[రతెచ్చి, దానికి వాణ్ణి అడ్డంగా వేలాడకట్టి, క[రచివరల్ని ఇద్దరేసీ చొప్పున భు జానవేసు కుని కొండ దిగు వకు బయు లు దేరారు . [బహ్మదండి వూ ం[తికుడు క[ర ఊపిమీ అటూ ఇటూ ఊగు తూ , ''అయ్యో, ఉపాసికుల ఊడలవు [రీ, ఉన్మత్తభైరవా! నా కెంత అవవూ నం తెచ్చి పేట్టావోయ్,'' అంటూ విలపీంచసాగాడు .

రాజగు రు మాచిరు నవ్వు నవ్వుతూ కొండ దిగు మఈ చెట్టుకు కట్టేసివున్న తన గు[రంకేసి నడిచాడు . (ఇంకావుంది)

బేతాళ కథలు

వృత్తి ప్రేమికుడు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్నిదించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసీ నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నువ్వు ఇంత అర్ధరాత్రివేళ, భీతిగొలిపే ఈ శ్మశానంలో ఎలాంటి జటిల కార్యాన్ని సాధించడానికి ఇలా కఠోరశ్రమ పడుతున్నావో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఐతే, ఒక్కొక్కసారి కార్యసాధన తర్వాత, ఆశించినదానికి భిన్నంగా ఫలితం ఎదురౌతుంది. ఇందుకు ఉదాహరణగా నీకు, చక్రి అనేవాడికథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఒకానొకప్పుడు భోగపురంలో, శ్రీకాంతు డనే రత్నాల వ్యాపారి ఉండేవాడు. ఆయనకు ముగ్గురు కొడుకులు. పెద్దవాళ్ళిద్దరూ, తండ్రికి వ్యాపారంలో చేదోడు వాదోడుగా ఉంటూ సమర్థులనిపించుకున్నారు. చివరివాడు చక్రి కూడా తెలివైనవాడనీ, బుద్ధిమంతుడనే పేరు తెచ్చుకున్నాడు. కానీ, సాహిత్యమంటే ఇష్టమున్న అతడికింకా వ్యాపార వ్యవహారాల పట్ల ఆసక్తి పుట్టలేదు.

ఆ ఊరి ప్రముఖ పండితుడు బ్రహ్మవర్మ ఇంట్లో ప్రతి రోజూ సాయంత్రం కావ్య గోష్ఠి జరిగేది. దానికి ఆసక్తిగా అంతా వచ్చి, ఎన్నో అంశాలను కూలంకషంగా చర్చించేవారు. చక్రి తరచుగా అక్కడికి వెళ్ళి, ఆ చర్చల్లో పాల్గొనేవాడు. కావ్యాలను చక్కగా అర్థం చేసుకున్నాడని చాలా మంది అతణ్ణి మెచ్చుకునేవారు. అలా ఒక రోజున అతణ్ణి, విమల అనే అందమైన యువతి కూడా మెచ్చుకున్నది. తనను పలకరించి మెచ్చుకున్న విమల మీద చక్రికి తొలిచూపులోనే ప్రేమ పుట్టింది. అతడామె వివరాలడిగి తెలుసుకున్నాడు.

విమలది ఆ ఊరు కాదు. ఆమె తండ్రి వీరాంగదుడు మోహపురంలో ప్రముఖ వ్యాపారి. ఆయనకు జబ్బు చేస్తే, వైద్యులు గాలిమార్పు కోసం భోగపురం వెళ్ళి కొన్నాళ్ళుండమన్నారు. ఆయన కూతుర్ని వెంటబెట్టుకుని ఆ ఊరు వచ్చి, బంధువుల ఇంట్లో ఉంటున్నాడు. ప్రతి రోజూ విమల, చక్రి, బ్రహ్మవర్మ ఇంట్లో సాహిత్య చర్చలు చేస్తూ, మధ్య మధ్య స్వంత విషయాలూ మాట్లాడుకునేవారు.

ఒక రోజున విమల, చక్రితో, "మా నాన్నకు పూర్తిగా నయమైంది. రేపే మేము మోహపురం వెళ్ళిపోతున్నాం!" అని చెప్పగానే అతడు దిగాలు పడిపోయి, "నువ్వు లేకుండా నేను బ్రతకలేను. నువ్వొప్పుకుంటే మనం పెళ్ళి చేసుకుందాం," అన్నాడు.

విమల సిగ్గుపడి, "గొప్ప రత్నాల వ్యాపారి కొడుకువి. నీతో పెళ్ళంటే మా నాన్న తప్పక ఒప్పుకుంటాడు. నువ్వు మీ పెద్దల్ని తీసుకుని మోహపురం రా," అనేసి వెళ్ళిపోయింది.

చక్రి ఈ విషయాన్ని ఇంట్లో చెప్పాలనుకున్నాడు కానీ, అన్నలిద్దరికీ పెళ్ళికాకుండా ఎలా చెప్పడమా అని తటపటాయించాడు.

ఈలోగా చక్రి తండ్రి శ్రీకాంతుడు ఏదో పని మీద ధృవపురమనే దూరపుటూరు వెళ్ళాడు. అక్కడ ఆయనకు అనుకోకుండా జయగుప్తుడనే బాల్యస్నేహితుడు కనిపించి ఇంటికి తీసుకువెళ్ళాడు.

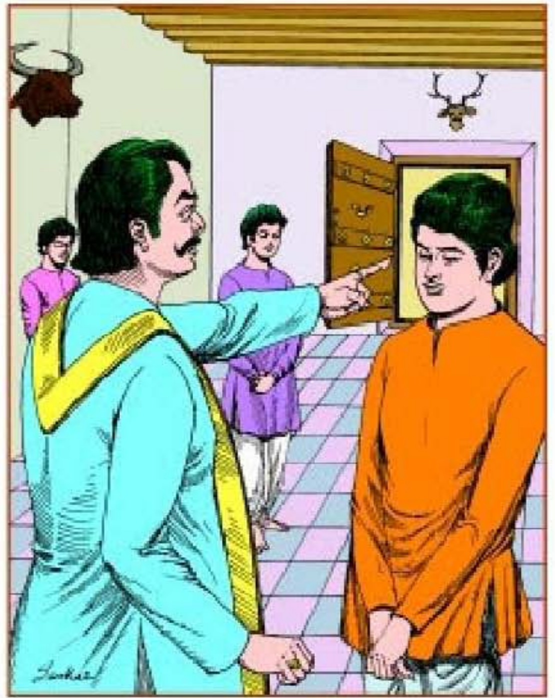
కోటీశ్వరుడైన జయు గు ప్తుడికి వు గ్గు రు కూతు ళ్ళున్నారు . వాళ్ళు, శ్రీకాంతు డికి చక్కగా అతిథివు ర్యాదలు చేశారు . శ్రీకాంతు డు వాళ్ళ రూ పానికీ, వినయా నికీ ఎంతో వు చ్చటపడి, జయు గు ప్తుడి దగ్గర మెచ్చుకున్నాడు.

జయు గు ప్తుడు నవ్వి, ''నేను నీ వు గ్గు రు కొడు కుల్నీ చూ డలేదు . ఐనా, వు నువిాతెలు సు కాబట్టి వాళ్ళను అల్లుళ్ళుగా చేసు కోవాలను కుంటు న్నాను . వు నువిానా కూతు ళ్ళను చూ సీ నచ్చారన్నామాఉత్తినే కబుర్లెందుకు? మరి వాళ్ళను కోడళ్ళుగా చేసు కుంటావా?'' అని అడిగాడు .

శ్రీకాంతు డు కాస్తి తడబడి, ''అక్క చెల్లెళ్ళు తోడికోడళ్ళయి తే కలిసీకట్టుగా మాటారని, నా భార్య అంటూ ంటు ంది. అందు లోనూ నీ కూతు ళ్ళు, నా కోడళ్ళయి తే, అది నా అద ష్టవే అను కుంటాను . కానీ, వు ందు పిల్లలు ఒకరినొకరు చూ సు కుని ఇష్టపడాలి కదా!'' అన్నాడు .

వెంటనే జయు గు ప్తుడు , ''నీ ఊరికీ నా ఊరికీ బోలెడు దూ రం. పెళ్ళిచూ పులొక సారీ, పెళ్ళి వు రొకసారీ అంటే చాలా ఇబ్బంది. వు రి నా పిల్లలకు నా వూ ట వేదవాక్కు. నీ పిల్లలకు నీ వూ టా అంతే అను కుంటు న్నా. కాదంటేనే, పెళ్ళిచూ పులు తప్పనిసరి!'' అన్నాడు సివాలు చేస్తున్నట్టు.

శ్రీకాంతు డు కూడా అది సివాలు గా తీసు కుని, ఇంటికి వెళ్ళగానే కొడుకులు ముగ్గుర్నీ పిలిచి, జరిగింది చెప్పి, ''జయగుప్తుడు నా బాల్యవు త్రు డు . అయు న కూతు ళ్ళు అందాల రాసు లు . చాలా వినయు గు ణంకలవాళ్ళు.

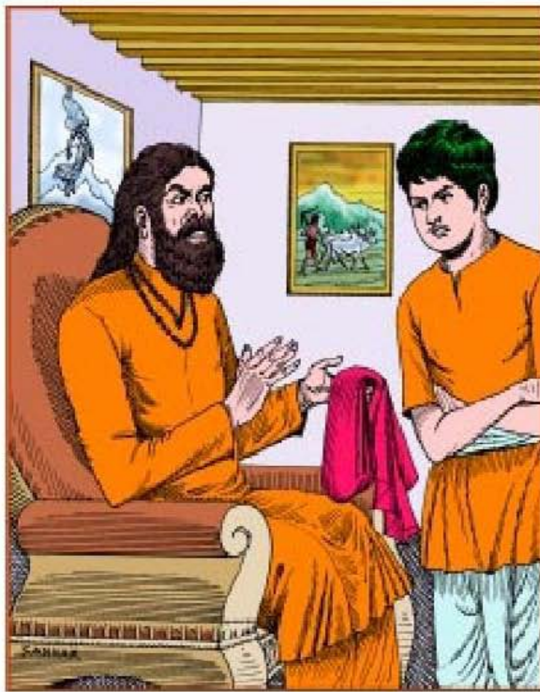

వు రు పెళ్ళిచూ పులక్కర్లేకుండా పెళ్ళి కొప్పు కుంటే, జయు గు ప్తుడి వు ందు నేను గర్వంగా తలెత్తుకు తిరు గు తాను ,'' అన్నాడు .

అందు కు పెద్దవాళ్ళిద్దరూ సరేనన్నారు . చివరివాడైన చక్రి వూ త్రం నసు గు తూ విపు ల గు రించి చెప్పాడు . విపు ల తండ్రి వూ హి షుడు వీరాంగు డని తెలియ గానే శ్రీకాంతు డు వు ండిపడి, ''ఆ వీరాంగు డు వు నకు ఆగర్భ శత్రు వూ వు వూవివు లను వు ర్చిపో!'' అన్నాడు .

చక్రి ఒప్పుకో లేదు . అప్పుడు శ్రీకాంతు డు కోపం పట్టలేక, ''నా వు త్రు డి కూతు ర్ని కాదని, నా శత్రు వుకూతు ర్ని పెళ్ళి చేసు కో వాలను కుంటే, నువ్వికనా ఇంట్లో మాడొద్దు. తక్షణం వెళ్ళిపో!'' అన్నాడు.

చక్రి వెంటనే ఇల్లొదిలి పెట్టి మోహపురం వెళ్ళి విపు లను కలు సు కుని జరిగింది చెప్పాడు.

‘‘నీ తండ్రి, నా తండ్రి అగర్భ శత్రు వనిని నువ్వు చెప్పేదాకా నాకు తెలియదు. మన పెళ్ళికి మా నాన్న కూడా ఒప్పుకోడు,’’ అన్నది విపుల భయంగా.

‘‘నీ కోసం నేనిల్లొదిలి పెట్టాను; నా కోసం నువ్వు ఇల్లొదిలి వచ్చేయి. పెళ్ళి చేసుకుని సుఖంగా జీవిద్దాం,’’ అన్నాడు చక్రి.

‘‘నిన్ను మీనాన్న ఇంట్లోంచిగెంటేశాడు. ఇప్పుడు నీ చేతిలో చిల్లిగవ్వ లేదు. పెళ్ళి చేసుకుంటే మనకు సుఖమేముంటుంది? నువ్వు త్వరగా బోలెడు డబ్బు సంపాదించి, నీ ప్రయోజకత్వాన్ని నిరూపించుకున్నాకనే, నేను నీతో వస్తాను,’’ అన్నది విపుల.

చక్రికి, విపుల మాటల్లో న్యాయముందని తోచింది. ఆ రోజు నుంచీ డబ్బు సంపాదించే ప్రయత్నంలో చాలా ఊళ్ళు తిరిగాడు. కావ్య పఠనం చేద్దామంటే, డబ్బిచ్చి వినేవాళ్ళేలేరు. వ్యాపారం చేద్దామంటే పెట్టుబడికి చేతిలో డబ్బులేదు. చివరకు తిండికే ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి దాపురించింది.

అలాంటి పరిస్థితుల్లో, వజ్రపురంలో కనకయ్య అనే ఆసామీ చక్రితో, ‘‘ఈ ఊళ్ళో బట్టలు ఉతికేవాళ్ళు లేరు. దూరమైనా ఊరు దాటి వెళ్ళి ఉతికించాలి. నువ్వు మా ఇంట్లో బట్టలు ఉతికితే, రెండు పూటలా తిండి పెట్టి, నెలకు ఐదు వరహాలిస్తాను,’’ అన్నాడు.

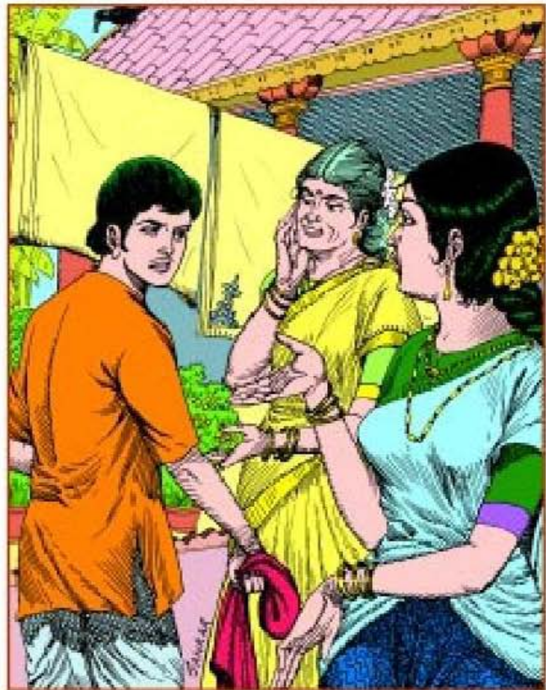
వేరేగతి లేక చక్రి అందుకొప్పుకుని, ఆయన వద్ద పనిలో చేరాడు. ఇది తెలిసి ఇరుగు పొరుగులు కూడా అతణ్ణి బట్టలు ఉతకమన్నారు. చక్రికి క్రమంగా నెల సంపాదన పెరిగింది. కానీ అతడు, ‘‘విపుల నన్ను ప్రయోజకుణ్ణికమ్మన్నది. నేనేమో బట్టలుతికి జీవిస్తున్నాను!’’ అని ప్రతి రోజూ వాపోతూండేవాడు.

ఒక రోజున కనకయ్య ఇంటికి ఓ సాధువు వచ్చి, చక్రి ఆయన కాషాయ వస్త్రాలు ఉతకాల్సి వచ్చింది. తర్వాత సాధువు చక్రిని పిలిచి, ‘‘నువ్వు ఉతికాక కూడా నా బట్టల మురికి అలాగేవుంది. ఇలాగైతే నీవు నీ వృత్తిలో ఎప్పటికి పైకొస్తావు?’’ అని మందలించాడు.

చక్రికి కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమైంది. అతడు సాధువుకు, తన ప్రేమ కథను చెప్పి, ‘‘తప్పని సరైచేస్తున్నాను కానీ, బట్టలు ఉతకడం నా వృత్తి కాదు,’’ అన్నాడు కన్నీళ్ళొత్తుకుంటూ.

సాధువు అతడిపై జాలిపడి, ‘‘ఏ వృత్తిలో పైకిరావాలనుకుంటే, ఆ వృత్తిని గౌరవించాలి. లేకుంటే పైకి రాలేము’’ అన్నాడు.

‘‘వృత్తిని ప్రేమించడమా! అదెలా?’’ అన్నాడు చక్రి ఆశ్చర్యంగా.

''వ త్తి నీకు గౌరవాన్నిస్తు, అది వ త్తి గొప్ప తనం. వ త్తికి న్ మ్మా గౌరవాన్నిస్తు, అది నీ గొప్పితనం. న్ మ్మా నీ వ త్తిని గ్రాబువి ంచ్ . వ త్తిలో మెలకువలు నేర్చుకుని, కొత్త పిద్ధ త్ లు ప్రివేశపెట్టు,'' అన్నాడ్ సాధు మూ

ఆ వూ టలు చక్రి వీ ద వు ంత్రంలా పిని చేశాయి. సాధువు వెళ్ళాక, అతడొక రోజున దూ రమీఋ్రూ రికి వెళ్ళి, అక్కడ బట్టలు తికే వారి నుంచి కొన్ని మెలకువలు తెలుసుకుని వజ్రమిూనికి తిరిగొచ్చాడ్ . ఆ తర్వాత తన తెలివి ఉపయోగించి, రకరకాల ప్రయోగాలు చేసీ బట్టలు తకడంలో కొత్త పిద్ధత్ లు ప్రివేశ పేట్టాడ్ . అంధు వల్ల ఉతికిన బట్టలు తళతళ మెరిసేవి. రంగ్ర బట్టలు కొత్తవిలా మూడేవి. పాతబట్టలు వెలిసిపోతే రంగులు వేయడం, కొత్త బట్టలకు నచ్చని రంగ్ర లు వూ ర్చడం వగైరాలు సాధించాడ్ . ఇదంతా గొప్ప కళ అని వజ్రమిూ వాసి లు గ్ర ర్తించార్ . చక్రికి వ త్తి న్ ంచి బాగా ఆదాయ ం రావడంతో, ఏడాది గడిచేసిరికిూబర్ ప్రిఖ్యాత్ లతో పాటు బాగా డబ్బు కూడా గడించాడ్ .

ఈలోగా చక్రి తండ్రి ధృవపురం వెళ్ళి జయ గ్ర ప్తిణ్ణి కలుసుకుని, చక్రి విషయమై తన ఇంట్లో జరిగిన రభస గురించి చెప్పాడు. అంధు కు జయ గ్ర ప్తిడు నొచ్చుకుని, ''నా గ్ర రించి వీ తండ్రీ కొడు కులు విడిపోవడం బాధగా మూది. విపు ల తండ్రి వీరాంగ్ర డ్ , నావల్ల ఎన్నో ప్రయో జనాలు పొందాడ్ . అతడ్ నా మాట కాదనడు. ఈ పెళ్ళితో మీరెండు కుటు ంబాల మధ్యా వున్న తరతరాల వైరం సివు సీపోత్ ంది,'' అన్నాడ్ .

ఈ విధంగా, జయ గ్ర ప్తిడి పిూ్యాపూ అని శ్రీకాంత్ డూ , వీరాంగ్ర డూ స్నేహిత్ ల య్యారి . వు గ్గర్రూ సికుటు ంబంగా వజ్రమిూం వెళ్ళి, చక్రిని కలు సి కున్నారి . చక్రి తన కథంతా వాళ్ళకు చెప్పాడు. అప్పుడు తల్లి, అతడితో, ''న్ మ్మా స్వియ ంక పీతో ఇంత వాడివైనా, నీ వ త్తి వూ కు నచ్చడంలేదు . ఏ వూ త్రం సింతోషం కలిగించేదిగా లేదు . న మ్మా రత్నాల వ్యాపారి బిడ్డమూ'' అని వాపోయి ంది.

ఇదంతా చూ స్తిన్న విపు ల, వెసి ర్ గా చక్రిని సివీ పీంచి, ''న్ మ్మా కాయ కష్టం చేసీ బ్రతికే వ త్తిని చేపిట్టడం, నాకు చిన్నతనంగా మూది. ఈ వ త్తిని వదలకపోతే నిన్ను పేళ్ళి చేసి కోను . నేను నీకు కావాలో, అక్కర్లేదో తేల్చుకో!'' అన్నది.

చక్రి ఆమె వంక కోపంగా చూసి, ''ఐతే, నా నిర్ణయ ం విను . నాతో బాటు , ఈ వ త్తిని

గౌరవించే అమ్మాయినే, నేను పెళ్ళాడతాను. కానీ, నిన్ను మాత్రం చేసుకోను," అన్నాడు.

అప్పుడు జయగుప్తుడు, అతణ్ణి సమీపించి, "నాయనా! నా ముద్దు కూతురు నీతో కలిసి బట్టలు తకడానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఆమెను పెళ్ళాడతావా?" అని అడిగాడు.

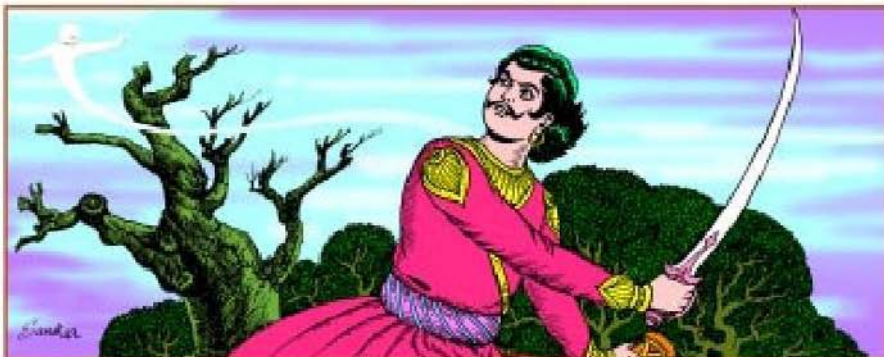
ఆ మాటలు వింటూనే చక్రి, జయగుప్తుడి పాదాలంటి నమస్కరించి, "మీ అమ్మాయిని పెళ్ళాడడం, నా అదృష్టంగా భావిస్తాను," అన్నాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, చక్రి తను ప్రేమించిన యువతి కోసం, ప్రముఖ రత్నాల వ్యాపారి అయిన తండ్రినీ, కుటుంబాన్నీ వదిలి, తిండి కోసం నానా ఇబ్బందులూ పడినవాడు. సాధువు చెప్పిన హితమా కారణంగా బట్టలు తికే వృత్తిని స్వీకరించి, అందులో బాగా డబ్బు గడించాడు. అతడు ప్రేమించిన యువతికు, అతడి వృత్తి చిన్నతనంగా తోచింది. ఆ వృత్తిని మానేస్తే అతణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుంటానన్నది. అతడామె కోరినట్టే బట్టలు తికే వృత్తిని వదిలి, తండ్రితో కలిసి రత్నాల వ్యాపారిగా స్థిరపడవచ్చుగదా? అతడలా చేయక, యువతి ప్రేమను ఎందుకు నిరాకరించాడు? అతడి నిర్ణయం వివేకవంతంగా లేదు కదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలి పోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "ఏమాత్రం గౌరవనీయం కావనుకున్న కొన్ని వృత్తులు, వాటిని చేపట్టిన వ్యక్తుల ప్రతిభావిశేషంవల్ల గౌరవనీయం, ఆదరణీయం అనిపించుకోవడం జరుగుతుంది. సాధువు చెప్పిన హితమాద్వారా ఇది గ్రహించిన చక్రి, వృత్తి ప్రేమికుడయ్యాడు. బట్టలు తికే వృత్తి కేవలం కాయకష్టం కాదని నిరూపించాడు. అది గ్రహించలేని యువతి, అతడి వృత్తిని ఈసడించింది. ఆ కారణంవల్లనే అతడామెను పెళ్ళి చేసుకోవడానికి నిరాకరించాడు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. - (కల్పితం)

[ఆధారం : "వసుంధర" రచన]

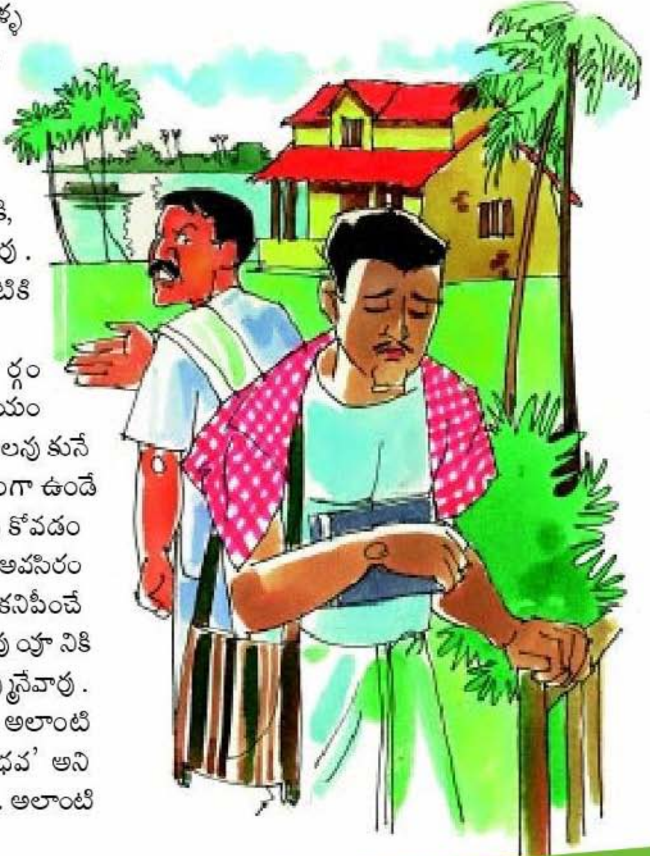
కేరళ జానపద కథ

తెలివిగల భార్య

జమోరిన్ రాజు పరిపాలించిన కోళిక్కోడు కు సమీపంలోని ఒక గ్రామంలో కోమన అనే నిరుపేద మంగలి ఉండేవాడు. రోజూ తెల్లవారగానే వాడు కత్తి, కత్తెర, చిన్నఅద్దం, చిన్నగిన్నె గల తన పెట్టెను చంకన బెట్టుకుని ఊళ్ళోకి వెళ్ళేవాడు. వీధివీధికీ వెళ్ళి, అవసరం అయిన వాళ్ళకు జుట్టు కత్తిరించేవాడు. క్షవరం చేసేవాడు. పిదప ప్రత్యేక అద్దాన్ని వాళ్ళ చేతికిచ్చి చూసుకోమనేవాడు. వాళ్ళు చూసుకుని మురిసిపోతూ సలహాలిస్తే 'తుది మెరుగులు' దిద్దేవాడు. యువకులయితే, కోమన కత్తిరించే హస్తనైపుణ్యాన్ని అద్దంలో చూడడానికి, మొదటే అద్దాన్ని అడిగి తీసుకునేవారు. వాళ్ళిచ్చింది పుచ్చుకుని మరో చోటికి వెళ్ళేవాడు.

కోమన రోజూ ఒక నిర్ణీత మార్గం గుండా వెళ్ళేవాడు. అతడు వచ్చే సమయం తెలుసు గనక, జుట్టు కత్తిరించుకోవాలనుకునే వాళ్ళు ఆ సమయానికి అక్కడ సిద్ధంగా ఉండేవాళ్ళు. అయితే, జుట్టు కత్తిరించుకోవడం అన్నది రోజూ చేయించుకోవలసిన అవసరం లేదు గనక, అప్పుడప్పుడు ఎవరూ కనిపించేవాళ్ళు కాదు. ఒక్కోసారి చెప్పిన సమయానికి రాలేదని కొందరు కోపంతో వద్దు పొమ్మనేవారు. తను పెట్టె తీసుకుని వెనుదిరగ్గానే అలాంటి వాళ్ళు కొందరు, 'పనికిమాలిన వెధవ' అని గొణుక్కోవడం కోమనకు వినిపించేది. అలాంటి సమయాలలో దమ్మిడీ సంపాయించలేకపోయానన్న బాధతో, వట్టి చేతులతోనే ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళవలసి వచ్చేది.

ఆ రోజు కోమన, అతడి భార్య గోమతి పిన్ని గానే పిడు కోవలసి వచ్చేది. అలాంటి స్థితిలో ఒకనాడు అతడి భార్య, "నీలాంటి పనికిమాలిన మొగుడితో ఎలా కాపురం చేయడం? ఎలా బతి

కేది?'' అనడం విని కోమన ఉలిక్కిపడ్డాడు. అయితే, అతడేమీ మాట్లాడలేదు. రేపు వెళ్ళి నాలుగు డబ్బులు ఎక్కువగా సంపాదించుకుని వస్తే, భార్యకు తన మీద ఉన్న అభిప్రాయాన్ని మార్చేయవచ్చని ఆశించాడు.

మరునాడు తెల్లవారకముందే పెట్టెను తీసుకుని బయలుదేరాడు. ఆ రోజంతా తిరిగి కొంత సంపాయించాడు. అయితే, దాన్ని తీరా లెక్కించి చూసుకుంటే, ఒక్క పూట ఆహార పదార్థాలు కొనడానికి కూడా సరిపోయేలా లేదని గ్రహించి హతాశుడయ్యాడు. అయినా, మరో మార్గం లేక, వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళి, ఆ రోజుకు ఎలాగైనా సర్దుకోగలదన్న ఆశతో, ఆ నాటి సంపాదనను భార్య చేతిలో పెట్టాడు. దానిని చూడగానే భార్య కోపంతో, ''నీ మందమతి మండా!'' అన్నది.

ఆ రోజు నుంచి గోమతి ప్రతినిత్యం భర్తను సూటిపోటి మాటలతో తిడుతూనే ఉండేది. ఒకనాడు సాయంకాలం కోమన ఇంటికి తొందరగా తిరిగి వచ్చాడు. దమ్మిడీ సంపాదన లేదు. ''ఇలా అయితే, మనం ప్రాణాలతో ఎలా బతగ్గలం? అసలు నీకా ఆలోచన అంటూ ఉందా?'' అని నిలదీసింది భార్య.

''నన్నేం చెయ్యమంటావు? పొద్దస్తమానం పనికి మాలినవాడు, బుద్ధిమాలినవాడు అని తిట్టడమే నీ పనిగా ఉంటోంది. అంటే, ఒక్క మంచి పనికూడా చేయలేని దద్దమ్మను నేననేగా నీ ఉద్దేశం?'' అంటూ కోమన్ పెట్టెను కోపంగా విసిరికొట్టి కాళ్ళుచేతులు కడుక్కోవడానికి పెరట్లోకి వెళ్ళాడు.

భర్త వచ్చేంత వరకు ఓపిగ్గా ఉన్న గోమతి, అతడు రాగానే, ''ఇలా అయితే, ఆకలితోనే చావక తప్పదు. అలా చావడం నాకిష్టం లేదు,'' అన్నది నిష్కర్షగా.

''సరే, నేను మూర్ఖుణ్ణే అనుకో. మహా గొప్ప తెలివైనదానివే కదా? సంపాదనకు మరేదైనా మార్గం చెప్పు చూద్దాం,'' అన్నాడు కోమన్.

''హాయిగా బిచ్చమెత్తుకోవడం మేలు!'' అన్నది గోమతి.

''బిచ్చమెత్తడమా? నేనా? ఎక్కడికి వెళ్ళి బిచ్చమడగమంటావు?'' అని అడిగాడు కోమన.

''ఎక్కడికో ఎందుకు? తిన్నగా జమోరిన్ రాజభవనానికే వెళ్ళవచ్చుగా!'' అన్నది సవాలు విసురుతున్నట్టు గోమతి. ఆ తరవాత కాస్సేపు ఆగి, ''రాకుమారికి త్వరలో వివాహం కాబోతోంది. అందువల్ల రాజు అందరిపట్లా కరుణతో ఉంటాడు. వెళ్ళి ఆయన్ను ఏదైనా అడుగు,'' అని సలహా ఇచ్చింది.

మరునాడు సూర్యోదయానికి ముందే లేచి, తన పెట్టెను కూడా తీసుకోకుండా రాజధాని

కేసి బయలుదేరాడు. కాలినడకనే రాజభవనాన్ని సమీపించి, రాజుగారి దర్శనం కోసం వరుసగా నిలబడ్డ జనంలోకి వెళ్ళి నిలబడ్డాడు.

రాజదర్శనానికి తన వంతు రాగానే, 'ఏదైనా' దానంగా అడగాలనే నిర్ణయించుకున్నాడు. అతని వంతు రానే వచ్చింది. రాజభవనం భటుడు, ''క్షురకుడు కోమన,'' అని పిలవగానే, కోమన తడబడే అడుగులతో ముందుకు వెళ్ళి చేతులు జోడించి, రాజుకు భక్తితో వంగి నమస్కరించాడు. ఆ తరవాత రెండు చేతులు తెరుస్తూ రాజు కేసి అర్థిస్తున్నట్టు వినయంగా చూశాడు.

''కోమన, నీకేం కావాలి?'' అని అడిగాడు రాజు.

''ఏదైనా ఇవ్వండి, మహాప్రభూ!'' అన్నాడు కోమన.

''ఏదైనా? అదేంటి!'' అని విస్మయం చెందిన రాజు, ''నీకు ఏది కావాలో అది అడుగు, ఇస్తాను,'' అన్నాడు.

''ఏదైనా ఇవ్వండి, ప్రభూ!'' అన్నాడు కోమన పట్టుదలగా.

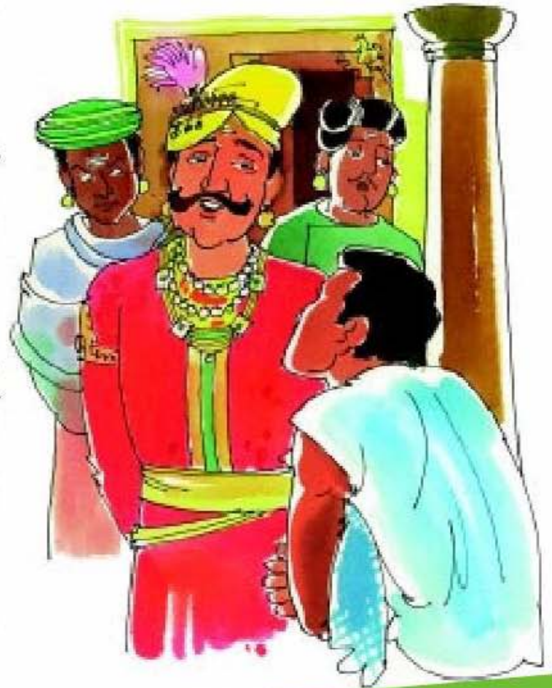
రాజు ఒక్క నిమిషం ఆలోచించాడు. మంత్రి కేసి చూశాడు. మంత్రి రాజును సమీపించి, ''ఆజ్ఞాపించండి, ప్రభూ!'' అన్నాడు వినయంగా.

''ఇతడొక క్షురకుడు. ప్రజలకు సేవలందిస్తుంటాడు కదా. రాజధానికి సమీపంలో ఉన్న ఐదెకరాల బంజరు భూమిని ఇతనికి ఇప్పించు. అందులో ఎలాంటి పంటలు పండించగలడో చూద్దాం,'' అని మంత్రి చెవిలో చెప్పాడు రాజు.

జుట్టు కత్తిరించేవాడు, బంజరు భూమిలో పంట పండించాలి! ఆహా! రాజుగారి వితరణను మంత్రి మనసులోనే మెచ్చుకుంటూ దాపునున్న భటుణ్ణి పిలిచి, ''ఇతన్ని తీసుకు వెళ్ళి రాజభవనానికి తూర్పున ఉన్న ఐదెకరాల బంజరు భూమిని చూపించు,'' అని ఆజ్ఞాపించి, కోమన కేసి తిరిగి, ''ఈ భటుడు నీకు ఐదెకరాల భూమిని చూపిస్తాడు. రాకుమారి వివాహ సందర్భంగా రాజుగారు నీకిస్తున్న బహుమతి అది. దాన్ని సాగు చేసుకుని హాయిగా జీవించు,'' అన్నాడు.

తాను భార్య చెప్పినట్టు ఏదైనా ఇవ్వమని అడిగితే, రాజుగారు ఐదెకరాల పొలం ఇచ్చాడు అని కోమన పొంగిపోయాడు. అయితే, భటుడి వెంట వెళ్ళి తీరా పొలాన్ని చూశాక, అది రాయి రప్పలతో నిండిన బంజరు భూమి అని తెలుసుకుని కాస్త నీరుగారిపోయాడు. అయినా, ఏదో సంపాయించాం. దీంతో గయ్యాళి భార్య నోరు మూయగలం అన్న ధీమాతో ఇంటిదారి పట్టాడు.

అయితే, గోమతి సంగతి వినగానే,

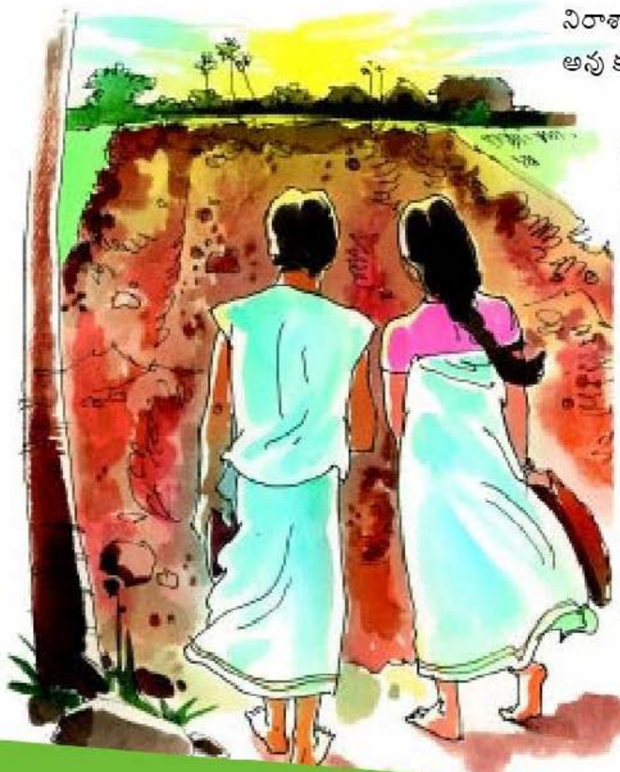

"పొలమా? అదీ బంజరు నేలా? దాంతో ఏం చేసుకుంటాం? సాగు చేయాలంటే నాగలి కావాలి. దున్నడానికి ఎద్లు కావాలి. మన దగ్గర ఏవీ లేవే! పైరు పెట్టినా, అది చేతికి అంది వచ్చేవరకు రోజులు గడవడం ఎలా? ముందు రాజు వద్దకు వెళ్ళి డబ్బు అడిగి తీసుకురా. మనకు ఇప్పుడు కావలసింది అదీ," అని మండిపడింది.

అయితే, కోమన్ మళ్ళీ రాజు వద్దకు వెళ్ళడానికి నిరాకరించాడు. "నువ్వు ఇంకేదైనా ఆలోచించాలి. తప్పదు," అన్నాడు భార్యతో ప్రాధేయపడుతున్నట్టు.

గోమతి కొంతసేపు తీవ్రంగా ఆలోచించి, "సరే, ఆ పొలం దగ్గరికి వెళదాం, రా. అక్కడ నేను ఏం చేస్తానో, నువ్వూ అలాగే చేయాలి, సరేనా?" అంటూ భర్తను వెంటబెట్టుకుని రాజుగారిచ్చిన పొలం వద్దకు వెళ్ళింది.

గోమతి పొలంలో అక్కడక్కడ ఉన్న ఒక్కొక్క బండరాయిని తీసి అవతల పారేస్తూ, దాని అడుగున తవ్వి చూస్తూ, నిస్పృహతో ఆశాభంగాన్ని ప్రదర్శించసాగింది. ఎవరైనా తనను సమీపిస్తున్నారని తెలిస్తే చాలు; అలాగే కదలా మెదలక కూర్చునేది. భార్య ఎందుకలా చేస్తున్నదో ఏమాత్రం అంతుబట్టక పోయినప్పటికీ, కోమన కూడా ఆమె ఒకరాయిని పెకలిస్తే, తాను ఇంకొక రాయిని పెకలిస్తూ, ఆమె లాగే నేలను అక్కడక్కడ తవ్వి చూస్తూ, తన్నుతూ, నిరాశా నిస్పృహలను ప్రదర్శిస్తూ ఆమెను అనుకరించసాగాడు.

దారిన వెళ్ళేవాళ్ళు ఆ దంపతుల వింత ప్రవర్తనకు విస్తుపోతూ, ఆగి కొంతసేపు చూసి వెళ్ళిపోసాగారు. అయితే, నలుగురు దధకాయులు మాత్రం భార్యాభర్తలను చాలాసేపు పరిశీలించి చూశారు. ఆ తరవాత వాళ్ళల్లో ఒకడు గోమతిని సమీపించి, "మండే ఎండలో ఏం చేస్తున్నారు? ఏదో చాలా విచారంతో ఉన్నట్టున్నది?" అని అడిగాడు.

తన మనసులోని మాటను చెబుదామా, వద్దా అని తటపటాయిస్తున్నట్టు గోమతి ఆ మనిషిని కొంతసేపు ఎగాదిగా చూసింది. ఆ తరవాత, "అదెందుకు అడుగుతావులే. అదో

పెద్ద సివు స్యి,'' అన్నది.

''చెప్పు, నేనూవింటాను. ఏదైనా సాయం కావాలన్నా చేస్తాను,'' అన్నాడు ఆ వు నిషి.

''సాయు ం ఏదీ వద్దు గాని, నేను చెప్పే సంగతిని మరెవ్వరికీ చెప్పనని వూ ట ఇస్తేనే నీకారహస్యం చెబుతాను,'' అన్నది గోవు తి చు ట్టుపిక్కల అను వూ నంగా చూ స్తూ.

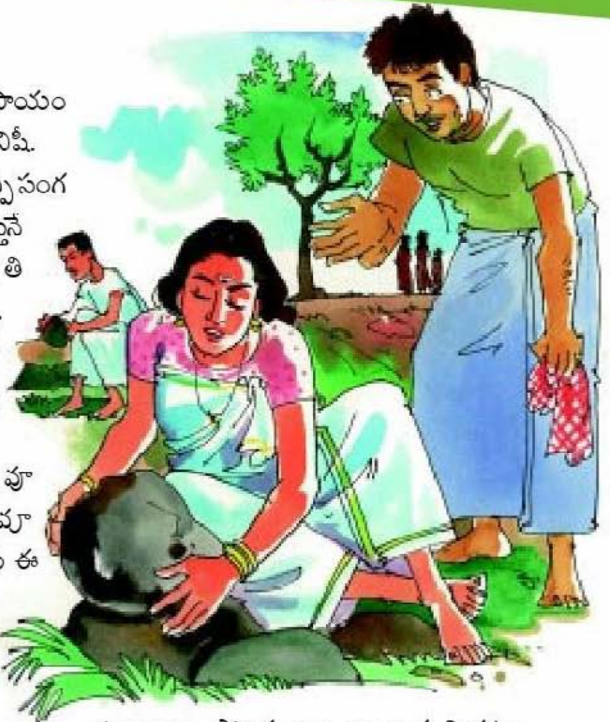
''వూ తల్లి వీ ద ఒట్టు. ఎవరితోనూ చెప్పను,'' అంటూ ఆ సంగతేదో చెప్ప వు న్నట్టు వంగాడు.

''వే వు ఇప్పుడు బదవాళ్ళవే గాని, వూ తాతవు త్తాతలు గొప్ప ధనికులు. వూ తాతయ్య బంగారాన్ని కుండలలో వేసీ ఈ పోలంలో పై ఢ్చి పేట్టాడన్న రహస్యం ఇప్పుడే తెలిసింది. ఐదెకరాల పొలం కదా. ఎక్కడ తవ్వాలో, ఏవెూ తెలియు క అవస్థ పిదు తు న్నాం,'' అన్నది నిట్టూర్పు స్తూ.

''అలాగా!'' అని తల పింకించిన ఆ వు నిషి, ''వీ కా నిధు లు తప్పిక దొరు కుతాయి. బాగా తవ్వి చూ డండి,'' అంటూ అక్కడి ను ంచి వెళ్ళిపోయాడు.

వాడు నిజానికి ఒక దొంగ. గబగబా వెళ్ళి దూ రంలో నిలబడ్డ వు రి వు గ్గురు తోడు దొంగలను కలుసుకున్నాడు. వాళ్ళు వెళ్ళేంతవరకు అక్కడే కూర్చున్న గోవు తి, వాళ్ళ కను వు రుగయ్యూ క భర్తతో, ''ఈ రోజుకు చాలు. ఇంటికి వెళదాం, రా. రేపుపొద్దున వద్దాం,'' అంటూ అక్కడి ను ంచి బయు లు దేరింది.

వు ర్నాడు ఉదయు ం వచ్చి చూసి సిరికి పోలంలోని రాళ్ళూ రప్పిలూ గట్టు వీ ద పిడి

ఉన్నాయి. పోలవు ంతా బాగా దు న్నినట్టు లోతు గా తవ్వబడి ఉంది. అంటే, అక్కడ కుండలు కుండలు గా బంగారం ఉందని విన్న దొంగలు ఊరు కోలేకపోయూ రు. ఆ బంగారాన్నంతా కైవసం చేసు కోవాలని రాత్రికి రాత్రే వచ్చి పోలవు ంతా తవ్వేశారన్నవూ ట!

''చూ శావా! పోలవు ంతా ఎంత బాగా తవ్వించానో! విత్తనాలు కొను క్కొచ్చి విత్తడవే ఇక వు నపని. రెండు పై టలు కాదు; రోజూ వూ ఢు పై టలూ కదు పునిండా తినే వు ంచి రోజులు ఆట్టే దూ రంలో లేవు. ఏవు ంటావు, తెలివిలేని మొగుడా?'' అన్నది గోవు తి చిన్నగా నవ్వుతూ.

''తెలివిగల భార్య ఉండగా నాకేం తక్కువ?'' అంటూ పెద్దగా నవ్వాడు కోవు న భార్యను మెచ్చుకుంటూ.

ఇంగ్లీషు అధికార భాష!

దేశజనాభాలో అధికశాతం వూ ట్లాడే భాషి ీహిందీ గనక, అది వు న అధికారభాషగా గుర్తింపు పొందింది. దేశం మొత్తం వీు ద ఇంగ్లీషునే రాతకోతలకు ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్న ప్పిటికీ భారత రాజ్యాంగ శాసినం ప్రికారం దానికి అధికాం భాషిగా గు ర్తింమిలేదు . అల్లు నప్పిటికీ ఒక రాష్ట్రంలో అది అధికార భాషగా చెలామణి అవుతోంది. మన దేశం ఈశాన్య దిశలోని నాగాల్యాండ్ రాష్ట్రం ఇంగ్లీష్షి ను అధికార భాషిగా గు ర్తించింది. 1963వ సిం.లో నాగాల్యాండ్ పై ర్తి రాష్ట్ర స్థాల్లు ని సింతరించు కున్నది. నాగాల్యాండ్‌లో క్రిస్టీయు న వు షినరీలు ఇంగ్లీష్షి ను ప్రివేశపెట్టి, ప్రాచు ర్యం కలిగించారు. అక్కడి ద్వితీయు భాషి నాగవీు ఖ. దానికి లిపీ లేదు .

ప్రస్తుతం వారసత్వ జాబితాలో

నీలగిరి రైల్వేస్ అని పిలువబడే మేట్టుపాళయం–ఉదక వు ండలం రైల్వే, ఇప్పుడు ప్రపంచ వారసత్వ జాబితాలో చోటు చేసు కున్నది. ది డార్జిలింగ్ ీహావూ లయ న రైల్వే ఇప్పిటికే వారసిత్వ జాబితాలో స్థానం సింపాదించింది. నీలగిరి రైల్వేను ఇప్పుడు మౌంటన్ రైల్వే అఫ్ ఇండియా అని పీలు స్తారు . నీలగిరి రైల్వే పట్టాలు వేసే పనులు 1885లో ప్రారంభవు య్యాయి . 1899లో కూణూ ర్ వరకు రాకపోకలు ఆరంభవు య్యాయి . ఆ తరవాత ఉదక వు ండలం అంటే ఊటీ వరకు పొడిగించ బడ్డాయి . ఈ మార్గమే అసియాలోకెల్లా చాలా నిటారుగా ఉన్న అతి పొడవైన రైలు మార్గంగా భావించబడుతున్నది. దీని పొడవు 46కి.వీు .

చందమామ క్విజ్ - 4

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్నీ సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 250లు.*

ఈ క్విజ్‌లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి–డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి. చదివిన జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమాధానాలు వెంటనే స్ఫురిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరగేస్తే ఇట్టే తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ మంది ఉన్నట్టయితే బహుమతి మొత్తం డ్రా ద్వారా తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

మీరు చేయవలసిందేమంటే: 1. సమాధానాలు రాయండి. 2. పేరు, వయసు (16 ఏళ్ళలోపు ఉండాలి), పిన్‌కోడ్‌తో సహా పూర్తి చిరునామా రాయండి. 3. చందాదారు అయితే, ఆ నంబర్ రాయండి. 4. కవరు పైన చందమామ క్విజ్ - 4 అని రాసి, చందమామ పూర్తి చిరునామా రాసి మాకు పంపండి. 5. మే నెలాఖరులోగా మీ ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 6. జూలై నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. నేర ప్రవృత్తి ప్రబలడానికిగల మూలకారణాలను అన్వేషించి వాటిని రూపుమాపడమే సరైన నేరనిరోధక మార్గం అన్న సత్యం గ్రహించి దానిని ఆచరణలో చూపాడు, ఒక ఆదర్శపాలకుడు. ఆ రాజు పేరేమిటి? ఏ కథలో వస్తాడు?
2. హితము చెప్పిన సవతి తమ్ముణ్ణి కులద్రోహి అని నిందించాడు ఒక రాక్షసరాజు. ఆ రాక్షసరాజు ఎవరు? తమ్ముడి పేరేమిటి?
3. ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీ బాలల హక్కుల తీర్మానాన్ని ఎప్పుడు ఆమోదించింది?
4. మన దేశం మొత్తం మీద ఎన్ని మిలుల అభయారణ్యాలు ఉన్నాయి?
5. విడిచినవాణ్ణి విడిచిపెట్టు. అలాంటి వాడి స్నేహం ఆశించకు. ఆప్తులేనివాడి పట్ల ఆదరభావం చూపకు. పక్షి ఫలాలులేని చెట్టును విడిచి ఇతర చెట్లు చూసుకుంటుంది. లోకం సువిశాలమైనది. - ఈ సుభాషితం చోటు చేసుకున్న కథ ఏది?

6. ఈ చిత్రంలోని రెండు పాత్రలు ఏవేవి?

రంగన్న గొప్ప మనసు!

ఒక గ్రామంలో రంగన్న అనే పేదరైతు ఉండే వాడు. నిజాయితీపరుడైన రంగన్న తనకున్న కొద్ది పాటి పొలంలో కష్టపడి పనిచేసుకుంటూ తృప్తిగా కాలం గడపసాగాడు. దాంతోపాటు ఇరుగు పొరుగుకు చేతనైన సాయం చేసేవాడు. పక్షులన్నా, జంతువులన్నా అతనికి ఎనలేని ప్రీతి. ఏ కాకికో, కుక్కకో ఇంత పెట్టకుండా రంగన్న నోట్లోకి ముద్ద దిగేది కాదు.

రంగన్న ఇంటికి కొద్ది దూరంలో రామశాస్త్రి అనే ఒక నకిలీ జ్యోతిష్కుడు ఉండేవాడు. శాస్త్రం, సంప్రదాయం, దోషం, పరిహారం అంటూ అమాయకులైన గ్రామ ప్రజలను భయపెట్టి, వాళ్ళ నుంచి సొమ్ములు గుంజి పొట్టపోసుకునేవాడు. ఎప్పుడు చూసినా ఎంతో సంతోషంగా కనిపిస్తూ, ఒక్కసారి కూడా తన వద్దకురాని రంగన్న అంటే రామశాస్త్రికి, చెప్పరాని అసూయా, కోపమూ ఉండేవి.

ఒకరోజు రంగన్న తన పొలంలో విత్తనాలు విత్తిముగించుకుని ఇంటికి బయలుదేరుతూండగా పొలం గట్టు మీది పొదమాటున పిచ్చుక ఒకటి కాలు విరిగి లేవలేక పడి ఉండడం గమనించాడు. వెంటనే వెళ్ళి దాన్ని చేతిలోకి తీసుకుని పరిశీలనగా చూశాడు. దాపులనున్న ఆకులేవో కోసి, నలిపి పసరు పిండి పిచ్చుక కాలికి పూశాడు. దాన్ని అక్కడే వదిలేయడానికి మనసు రాక, తనతో ఇంటికి తీసుకువచ్చాడు.

దానికి తినడానికి బియ్యపుగింజలు అందించాడు. చాప మీద చిన్న బట్ట మడతపెట్టి పరుపులా చేసి పిచ్చుకను దాని మీద పడుకోబెట్టాడు. గది నుంచి వెలుపలికి రావడానికి నాలుగు అడుగులు వేసేసరికి, ''రంగన్నా!'' అన్న మృదు మధుర కంఠస్వరం విని వెనక్కు తిరిగి చూశాడు. అక్కడ పిచ్చుక కనిపించలేదు. దాని స్థానంలో ఒక దేవతామూర్తి కనిపించడంతో తన కళ్ళను తానే నమ్మలేకపోయాడు.

''రంగన్నా! నేను వనదేవతను. ప్రాణుల పట్ల నువ్వు చూపిస్తూన్న నిరుపమానమైన కరుణ, ప్రేమాదరాలు చూసి చాలా సంతోషించాను. ఏం వరం కావాలో కోరుకో, ఇస్తాను,'' అన్నది వనదేవత.

''తల్లీ, నిన్ను కళ్ళారా చూడగలిగాను. ఆ

తరగతిలో సురేష అనే విద్యార్థి ఎప్పుడు ఏ వ్యాసం రాయమన్నా ఆవును గురించే రాసేవాడు. ఆవు నను పోలిస్తుంది. దానికి నాలుగు కాళ్ళు, రెండు కొమ్ములు ఉంటాయి .... ఇలా సాగేది వ్యాసం. దాన్ని చూసి విసుగు చెందిన ఉపాధ్యాయుడు ఒకనాడు 'తాజమహల్' గురించి వ్యాసం రాయమన్నాడు.

సురేష తాజమహల్ గురించి రాశాడు: తాజమహల ఆగ్రాలో ఉంది. షాజహాన దానిని నిర్మించాడు. దానికి ఎదురుగుండా ఒక గొడ్ల చావడి ఉంది. అందులో ఒక ఆవుంది. ఆవు నను పోలిస్తుంది. దానికి నాలుగు కాళ్ళు, రెండు కొమ్ములు ఉంటాయి ......!

దీనిని చదివిన ఉపాధ్యాయుడు విస్తుపోయాడు!

– భావనా రాయ్, న్యూఢిల్లీ

భాగ్యమే నాకు చాలు. మరే వరమూ వద్దు,'' అన్నాడు రంగన్న వనదేవత పాదాలకు నమస్కరిస్తూ.

''చాలు నన్నే నీ గుణం చాలా గొప్పది!'' అంటూ వనదేవత రంగన్న చేతిలోకి ఒక బిందెను ప్రసాదించి అదృశ్యమైంది.

బిందెనిండా బంగారు నాణాలు!

ఈ సంగతి క్షణాలలో గ్రామమంతా తెలిసిపోయింది. మంచి మనసు గల రంగన్నకు మంచే జరిగిందని అందరూ సంతోషంగా చెప్పుకోసాగారు. అయితే, రామశాస్త్రి మనసు మాత్రం అసూయతో కుతకుతలాడసాగింది. ఎలాగైనా రంగన్న బంగారు నాణాలను దొంగిలించుకుని, ఊరు వదిలి ఎటైనా పారిపోయి హాయిగా జీవించవచ్చని ఆలోచించి ఒక పథకం వేశాడు.

అర్ధరాత్రి సమయంలో రామశాస్త్రి ముసుగు వేసుకుని రంగన్న ఇంట్లోకి జొరబడి, బంగారు నాణాల బిందెను దొంగిలించుకుని వెలుపలికి పరిగెత్తుతూండగా, కాలికి ఏదో అడ్డుపడి బోర్లా పడ్డాడు. దాన్ని చూసిన రంగన్న కుక్క, మొరుగుతూ రామశాస్త్రి మీదికి ఉరకబోయింది. హడలిపోయిన రామశాస్త్రి, ''అయ్యో! కాపాడండి!'' అని అరవసాగాడు. దాంతో రంగన్నతో పాటు ఇరుగు పొరుగు ఇళ్ళవాళ్ళు కూడా మేలుకుని రావడంతో రామశాస్త్రి నాణాల బిందెతో పట్టుబడిపోయాడు.

''ఛీ! నువ్వు ఒక మనిషివేనా?'' అంటూ గ్రామస్థులు రామశాస్త్రిని కొట్టబోయారు. అయితే రంగన్న అడ్డుకుని వాళ్ళకు సర్ది చెప్పి పంపేశాడు. రామశాస్త్రి క్షమించమని రంగన్న పాదాలపై పడ్డాడు.

''నీ తప్పును గ్రహించావు కదా? అది చాలు. అయినా, క్షమించమని అడగవలసింది నన్ను కాదు. నీ మనస్సాక్షిని! నీ మనస్సాక్షికి విరుద్ధంగా ఏదీ చేయకు. ఇక మీదట ధనాశకు పోయి లేనిపోనివి చెప్పి గ్రామ ప్రజలను పీడించకు. నిజాయితీగా, కష్టపడి జీవించడం నేర్చుకో. అదే చాలు!'' అన్నాడు రంగన్న.

''బుద్ధి వచ్చింది రంగన్నా. ఇకపైనైనా నిజాయితీగా, మంచి మార్గంలో నడుచుకుంటాను,'' అంటూ తలవంచుకుని ఇంటిదారి పట్టిన రామశాస్త్రి, అవమానంతో గ్రామ ప్రజలకు ముఖం చూపలేక తెల్లవారేలోగా ఊరు వదిలి ఎటో వెళ్ళిపోయాడు.

– భావనా రాయ్, న్యూఢిల్లీ

పేదవాడి ప్రార్థన

మాతంగ్రు డికి పిదేళ్ళ వయు స్పిలో, తలి దంౖడ్రు లు చనిపోతే, ఆ ఊళ్ళోమన్న ధూ రపు బంధు మహించన చేరాడు . వాడు అవూ యు కుడని ఎరిగిన ఆ బంధు వ్షావాడి చేత గొడ్డ చాకిరీ చేయ్యి ంచు కుని, అర్ధాకలితో వూ డ్చే వాడు . వాడి అవస్థ చూసీన పొరు గింటి భద్రయ్యు య్య, ఒక రోజున వాణ్ణి చాటు గా పిలిచి, ''ఒరే, వూ తంగం! ఎన్నాళ్ళిలా బానిసి బ్రతు కీడు స్తామ? ఇదే చాకిరీ మరెక్కడైనా చేస్తే, నీకు కడు పునిండా తిండి దొరు కుతు ంది. ఈ ఊళ్ళో నీ బంధు మవ్రు కాదని, ఎవర్లూ నీకు పినివ్వరు . వు హీషాపిుతంలో, నా చు ట్టం వీరయ్యు య్య వద్దకు వెళ్ళు. ఆయు న నీకు వు ంచి దారి చూ పీస్తాడు ,'' అని సిలహా ఇచ్చాడు .

వూ తంగ్రు డు ఆ ఊరొదిలి వు హీషాపిుతం చేర్రు కుని, వీరయ్య ఇంటికి వెళ్ళి తన కథ చెప్పుకున్నాడు. వీరయ్యు య్య వాడితో, ''నేను అంతగా మన్నవాణ్ణి కాను . కానీ వూ భద్రయ్యు య్య పింపాడు కాబట్టి, నిన్ను ఇంట్లో మాచు కుని కడు పునిండా తిండి పెడతాను. రోజూ నేనె క్కడ పినిచేయ్యు వు ంటే అక్కడ పినిచేయ్యా లి. ఎవర్నీ డబ్బడక్కూడదు !'' అన్నాడు .

వూ తంగ్రు డు అవూ యు కంగా తలాడించి, వీరయ్యు య్య చెప్పినదానికి సరేనన్నాడు. వీరయ్య, వూ తంగ్రు ణ్ణి ఊళ్ళో కొందరిళ్ళకు పింపీ, పిను లు చేయ్యి ంచి ప్రతిఫలంగా డబ్బు తీసు కునేవాడు . వూ తంగ్రు డికి రోజూ తిండి పేట్టే వాడే తప్పి, దవ్మిడీ కూడా ఇచ్చేవాడు కాదు .

వీరయ్యు య్య తనచేత పినిచేయ్యి ంచి డబ్బు సింపాదిస్తున్నాడని తెలియు ని వూ తంగ్రు డు , సొంత ఊళ్ళోని బంధు మాటగ్గరకంటే, ఇక్కడే బాగ్రు న్నదని సింతోషించాడు .

అలా కొన్నాళ్ళ్ళ గడిచాయి . ఒక రోజున నిద్రలేచే సిరికి వూ తంగ్రు డికి ఒళ్ళంతానొప్పి లు గా అనిపీంచింది. వీరయ్యు య్యకు చెబితే, ''అలాగని పిని ఎగవేస్తానంటే కుదరదు . నువ్వూ పినిచేస్తేనే, నేను నీకు తిండి పేడ తాను ,'' అన్నాడు .

శ్రీరామ కమల్

ఆ సివు యు ంలో వూ తంగ్ర డికి ఆకలిగా కూడా లేదు . అందు కని వాడు ఆ రోజుకు పినిచేయ్య కూడదను కుని, నడవలేక నడు చు కుంటూ ఓ వైద్యుడింటికి వెళ్ళి, తన బాధ చెప్పుకున్నాడు. వైద్యుడు వాణ్ణి పరీక్షించి, ''నీకు జ్వర వ్ము చ్చింది. డబ్బిస్తే వు ంది స్తాను ,'' అన్నాడు .

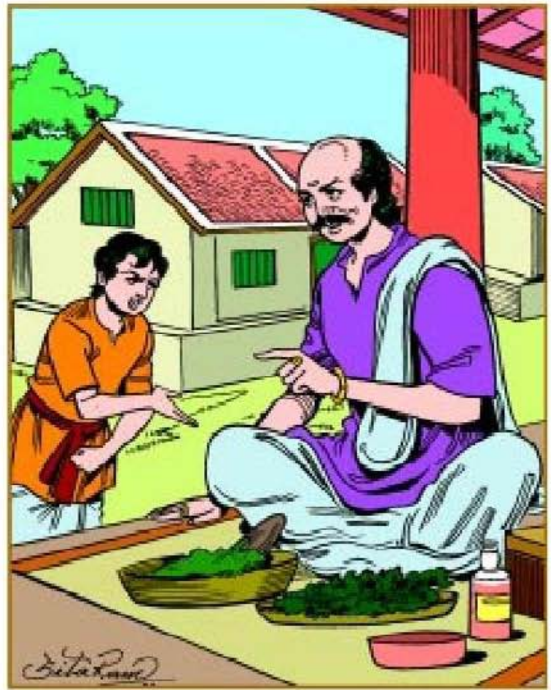
''అయ్యో ! నా దగ్గిర డబ్బు లేదు . తవు రి ప్పిడు వు ందిస్తే, నయ్యి వు య్యాక వీ ఇంట్లో పినిచేసీ బ్రు ణం తీర్చుకోగలను ,'' అన్నాడు వూ తంగ్ర డు .

వైద్యుడందుకొప్పుకోక, ''నువ్వెవరింట్లో పిని చేసీనా, డబ్బు వీరయ్య కే ఇవ్వాలి. కాబట్టి న వ్విప్పిడు వీరయ్యనే అడిగి డబ్బు తీసి కుని రా,'' అన్నాడు .

వైద్యుడి వూ టల ద్వారా, వీరయ్య తనవల్ల ధనలాభంపొందు తు న్నాడని, వూ తంగ్ర డికి అర్థమైంది. వాడు వీరయ్య ఇంటికి వెళ్ళి, వైద్యుడన్న మాటలు చెప్పాడు.

వూ తంగ్ర డు తనను నిలదీస్తున్నాడని అను వూ నించిన వీరయ్య కోపంగా, ''నేను నీకు తిండి పెడతానన్నానేతప్ప, వైద్యం చేయిస్తా ననలేదు . ఐనా, న వ్వూచేసు పినికి వచ్చే డబ్బు, నీ తిండికే చాలదు . ఆపైన, రాత్రి పై టనన్ను ఇంటి అర్ర గ వీ ద ఊరికే పిడు కోనిస్తున్నాను కూడా,'' అన్నాడు .

''ఇప్పిడు నాకు జ్వరమొచ్చింది. ముందు నాకు వైద్యానికి డబ్బివ్వండి. ఆ తర్వాత మీరెలా చెబితే అలా నడుచుకుంటాను,'' అంటూ వూ తంగ్ర డు , వీరయ్యను బ్రతివూ లాడు .

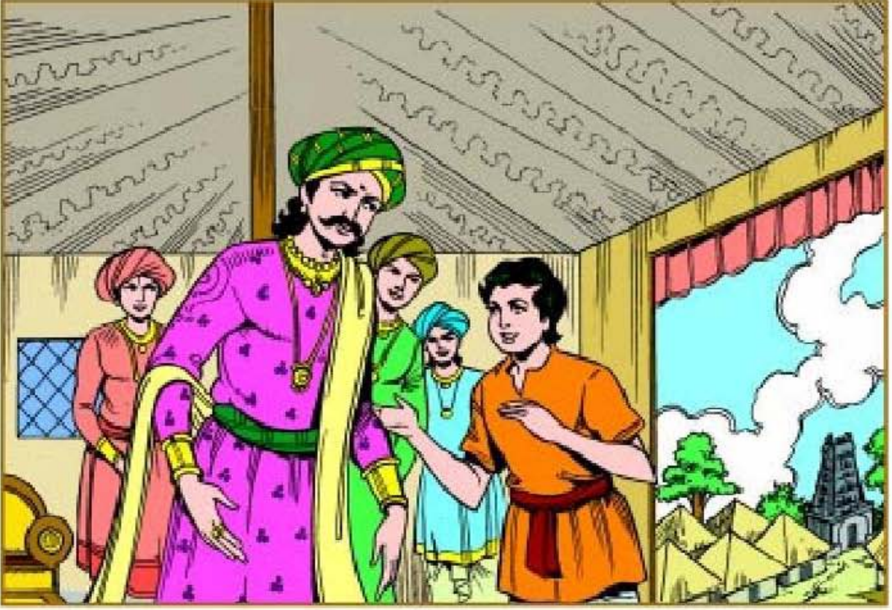

కానీ, వీరయ్య ఏవూ త్రం చలించక, ''ఏదోబదవాడివని జాలిపిడి చేరదీశాను తప్పి, నా వద్ద డబ్బేవీ వూ లిగి పొవడంలేదు . ఊరికే ఎవరైనా సాయపడతారేమో వెళ్ళి నీ ప్రయ త్నం న వ్వూచేసి కో,'' అంటూ విసి క్కున్నాడు .

వూ తంగ్ర డు తను పినిచేసీన ఒకో ఇంటికీ వెళ్ళి డబ్బడిగితే ఒక్కరూ ఇవ్వలేదు . వాడు వు ళ్ళీ వైద్యుడింటికే వెళ్ళి, ''దిక్కులేని వాణ్ణి. తవు రే నన్ను కనికరించి వైద్యం చేస్తే ఏదో రోజున తప్పిక వీ బ్రు ణం తీర్చుకుంటాను ,'' అని కళ్ళనీళ్ళ పిర్యంతవు య్యాడు .

''దిక్కులేని వాళ్ళకు, దేవుడే దిక్కు! వైద్యుడు కాదు,'' అన్నాడు వైద్యుడు.

చేసు ది లేక వూ తంగ్ర డు , శివాలయు ంకేసీ బయు ల్దేరాడు . అప్పిటికే ఆకాశం వు బ్బులు పిట్టి ఉరుములతో, మెరుపులతో ఫెళఫెళ

వు ంటూ జడివాన ప్రారంభమైంది. వాడు శివాలయూ న్ని చేరి, ''స్వావీ ! నాకు కళ్ళ తిర్ర గు తు న్నాయి . నీరసిం వచ్చేస్తోంది. న్న వ్వే కాపాడాలి,'' అంటూ నంది విగ్రహిం పిక్కన స్పి హి తప్పి పిడిపొయూ డ్రు .

ఐదార్ర నివి షాలు గడిచేలోపిల, అప్పి టికే ఉరవళ్ళ పిరవళ్ళతో ప్రివహిస్తు న్న గోదా వరి పోంగి, వరద నీర్ర ఊళ్ళో ప్రివేశించి గు డిసేలన్నీ కొట్టు కుపొయూ యి ; చాలా ఇళ్ళ వు నిగి పొయూ యి . ఎన్నో ఎకరాల పింట నీటిపాలైంది. గ్రావు స్థి లందర్రూ చూదా గొప్పె తేడా వు రిచి, ఒకరికొకర్ర సాయు పిడ్డార్ర . గ్రావూ ధికారి వు ందీ వూ ర్బలంతో వు ందు కొచ్చి, ఊరి వాళ్ళకు ధైర్యం చెప్పాడు. గు డి వు ందు పిడు న్న వూ తంగ్ర ణ్ణి ఎవరో రాంచి స్పి రాత ప్రాంతానికి తీసుకెళ్ళారు.

ఈలోగా కబు ర్ర తెలిసీన ఆ దేశపురాజు, వు హిషాపిరానికి నందివర్మ అనే వాణ్ణి రాజ ప్రితినిధిగా పింపాడ్రు . అయ్ర న ఆధ్వర్యంలో ఏర్పడిన పిరావాసి కేంద్రాలలో నిరాశ్రయ్రు లందర్రూ తలదాచు కున్నార్ర . వరద బాధిత్రు లకు ఆహారం, బట్టలు , వైద్య సిహాయ్రు ం ఉచితంగా లభించాయి .

వూ తంగ్ర డికి డబ్బివ్వకుండానే వైద్యం జరిగింది, పిని చేయ్రు కుండానే తిండి దొరి కింది. అంతే కాదు - వరదలో అనాథలైన పిసీవారిని విద్యాభ్యాసానికై గురుకులాలకు పిరాు ఏర్పాటు కూడా జరగడంతో, వాడి ఆనందానికి అంత్రు లేదు .

పిరవు శివుత్రు తనవ్రు రవిని, తన ధూ తవ్ర వు హిషాపిరానికి పింపాడను కుని వాడ్రు , నందివర్మను దర్శించి కాళ్ళకు వ్రు క్కి,

"అయ్యా! తమరు కైలాసానికి తిరిగి వెళ్ళినప్పుడు, పరమ శివుడికి, నా కృతజ్ఞతలు తెలపండి," అన్నాడు.

ఆ మాటలు అర్థంకాని నందివర్మ, మాతంగుణ్ణడిగి వివరాలు తెలుసుకుని, "ఓరీ! నేను శివదూతను కాను. నీవంటి అనాథలకు, అసహాయులకు సాయపడమని మన దేశపు రాజు పంపగా వచ్చిన రాజప్రతినిధిని. మన రాజు మామంచివాడు. ఆయన చల్లగా ఉంటే నీబోటి వాళ్ళకు మేలు జరుగుతుంది. నీవు పరమ శివుణ్ణి నమ్మేవాడివైతే, మన రాజుకు ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాలనివ్వమని, ఆ దేవదేవుణ్ణి ప్రార్థించు," అన్నాడు.

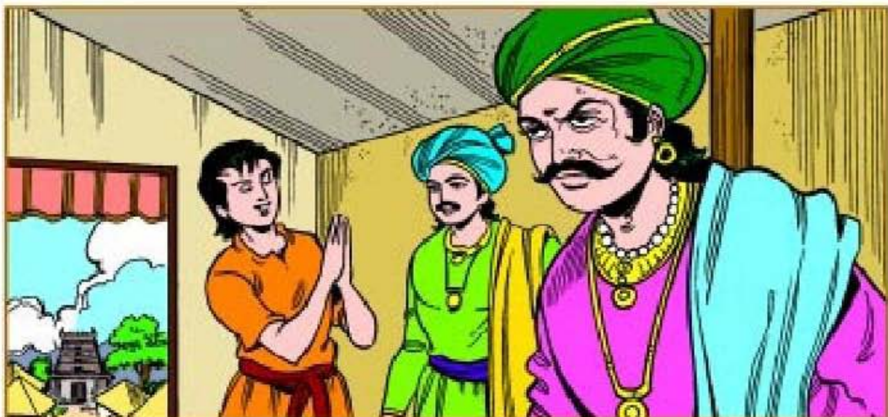
వెంటనే మాతంగుడు రెండు చేతులూ జోడించి కళ్ళు మూసుకుని, "దేవదేవా! నేనిక్కడి నుంచే నీకు, నా ప్రార్థన వినిపిస్తున్నాను. ఈ దేశపురాజు మామంచివాడట. ఆయన్ను చల్లగా చూడు. ఆయన మాబోటి వాళ్ళకు సాయపడేందుకుగాను ప్రతి ఊరుకూ, పట్టణానికీ గంగమ్మను పంపి వరదల్లో ముంచెత్తు!" అన్నాడు గట్టిగా.

అది విని నందివర్మ కోపంగా, "మూర్ఖుడా! దేశానికి వరదలు రావాలంటావా! అదేం ప్రార్థన?" అంటూ గద్దించాడు.

మాతంగుడు అమాయకంగా, "అయ్యా! నేను జ్వరంతో బాధపడుతూంటే, వైద్యుడితో సహా ఊళ్ళో ఎవ్వరూ నన్ను పట్టించుకోలేదు. వరద రాకపోతే నేను జ్వరంతో చచ్చిపోయే వాణ్ణేమో కూడా. కూడూ, గుడ్డా, నీడా లేని పేదవాళ్ళకు, వరదల్లో పోయేదేమీ ఉండదు. రాజుగారిచ్చేదంతా మాకు లాభమే కదా. లాభంకోసం దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తే తప్పా?" అన్నాడు.

నందివర్మ ముందు తెల్లబోయినా తర్వాత అసలు సంగతి గ్రహించి, రాజధానికి వెళ్ళాక రాజుకు విషయం విన్నవించాడు. అది విన్న రాజు, వరదల్లాంటి ఉత్పాతాలొచ్చినప్పుడే కాక, అన్ని వేళలా పేదలకు సాయపడే పథకాలను రూపొందించి అమలు పరిచాడు.

మాతంగుడు అమాయకత కొద్దీ చేసిన ప్రార్థన మహిమో అని ఆ తరవాత వచ్చిన పథకాల ఫలితంగా దేశప్రజలు సుఖసంతోషాలతో జీవించారు.

మహనీయుల జీవితాల్లో ఆసక్తికర ఉదంతాలు (5)

ప్రకృతిలో దాగి ఉన్న పరమానందం!

ప్రశాంత ఉషోదయ సమయం. వర్షాకాలం సమీపిస్తుండడంతో మరింత ప్రశాంత గంభీరంగా కనిపిస్తోంది వాతావరణం. అది నూటయాభై సంవత్సరాల నాటి గ్రామీణ భారతం. చెట్లపై అప్పుడప్పుడు వినిపించే పక్షుల కిలకిలారావాలు; ఆవుల, లేగల అంబారావాలు; ఎప్పుడో వినిపించే కుక్కల అరుపులు; అక్కడక్కడ మానవ కంఠస్వరాలు. ఇవి తప్ప వాతావరణం చాలా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. ఇప్పటిలా వాహనాల రణగొణ ధ్వనులు, మైక్రోఫోన్లు, రేడియోలు, చెవులను తూట్లు చేసే శబ్దాలు అసలు లేవు.

ఆ గ్రామానికి చెందిన ఆరేళ్ళ కుర్రవాడొకడు సమీపంలో ఉన్న వరి పొలాల గుండా నడిచి వెళుతున్నాడు. చుట్టూ పచ్చటి పైరులు, వర్షానికి స్వాగతం పలుకుతూ తలలూపుతున్నాయా అన్నట్టు కనిపించే చెట్లు; అంతటా నిండి సర్వత్రా వ్యాపించిన ప్రశాంతత, ఆ కుర్రవాడికెంతో ఆనందం కలిగించాయి. ఆకాశంలో అక్కడక్కడా కనిపించిన

వే ఘశకలాలు క్రవు క్రవు ంగా పేద్దవువుతూ నాలు గు వైపులా వ్యాపించసాగాయి. చూ స్తూండగానే ఆకాశ వు ంతా కారు వే ఘా లతో నిండిపోయి ంది.

ఆ కుర్రవాడు ఆగి, మెల్లగా తలెత్తి ఆకాశం కేసి చూ శాడు. ఆహా! ప్రక తి ఎంత వు నోహరం! వు హాద్భుతం!! అని ఆశ్చర్యపోయా డు. అంతకు వు ందు వు ంచే అలలు అలలు గా అల్లనల్లన వీచే పిల్లగాలు లు ఆ పిసివాడి శరీరాన్ని తాకుతూ హాయి ని కలిగిస్తున్నాయి. గాలికి రెపరెపలాడే ఆకుల సివ్వడు లు పిసివాడి వీను లకు వు ధు వు ర సింగీతంలా వినిపించాయి. ఆహా! ప్రపం చవే ఆనంద నిలయ వు ం కదా!

హఠాత్తు గా ఓ అద్భుత ద శ్యం పిసివాడికి కని పించింది. ఆకాశంలో కారు వు బ్బుల, నీలివే ఘా ల తెరను ఆను కుని తెల్లటి కొంగలబారు ఎగు రు తూ వెళ్ళడం చూ సి ఆనంద వు గ్నుడయ్యా డు. దేవుడా! ఆ అద్భుత ద శ్యాన్ని ఆస్వాదిం చడం ఎలా! ఆ ఆనంద పారవశ్యాన్ని అభివర్ణించడం ఎవరితరం?

కారు వే ఘా లనూ, తెల్ల కొంగలనూ, అనంత అద్భుత నిలయమైన ఆకాశాన్ని చూసిన పసి వాడు ఆనంద పారవశ్యంతో, స్ప హకోల్పో యి పిచ్చటి గడ్డిపైపడిపోయా డు. అద ష్టవశాత్తు, ఆ దారిన వెళుతూన్న గ్రావు స్థు లు కొందరు పిసి వాణ్ణి చూ సి, గు ర్తించి ఇంటికి తీసు కువచ్చారు.

ఆ పసివాడు వేరెవరో కాదు. ఉత్తరోత్తరా శ్రీ రావు క ష్ణ పిరవు హంసి (1836-1886)గా భక్తులతో, శిష్యగణంతో కొనియా డబడిన బెంగాల కావు ర్పుకూరకు చెందిన గదాధరుడు. ఆ ఉదయం ఆయ న పొందిన అపూర్వమైన అనుభూ తినే సివూ ధి అంటారు. అదొక వు హోత్క ష్ట ధ్యానాతీతస్థితి. యోగం ద్వారానే ఆ స్థితిని చేరడం సాధ్యవు వుతు ంది. అయి తే, గదాధరు డికి ఆనాటి ను ంచి వు ళ్ళీ వు ళ్ళీ అదే స్థితి పిలు సార్లు సింప్రాప్తి వు యి ంది. ధన సంపాదన, సామాజిక విజయాలు మొదలైన ఐహిక సు ఖాలు ఏవీ ఇవ్వలేని అవ్యాజవైున ఆనందాను భూ తిని సివూ ధి స్థితిలో ఉన్నప్పుడు అను భవిస్తారు.

చూసే కళ్ళూ, చూ డగలిగిన వు నసూ ఉంటే సూ ర్యోదయ ంలో, సూ ర్యాస్తవు య ంలో, విక సించే పువ్వులో, మెరిసే నక్షత్రాలలో, తేలిపోయే వే ఘా లలో ఎన్నెన్ని అందాలు! ఎన్నెన్ని ఆనం దాలు!! సు ప్రసిద్ధ కవి విలియ ం బ్లేక్ (1757-1827) సేలవిచ్చినట్టు-

ఇసు కరేణు వులో విశాల జగత్తునూ,
అడవి పిువ్వులో అందాల స్వర్గాన్నీ తిలకిస్తూ,
అరచేతిలో అనంతత్వాన్ని బిగించి
ఘడియ లో శాశ్వతత్వాన్ని గు ర్తించగలవారికే
అసిలైన ఆనందం సొంతం సొంతం!

శ్రీరావు క ష్ణ పిరవు హంసి వంటి వు హనీయు ల, వూ ర్మికవాదు ల జీవితాలు అది సాధ్యం అని చాటు తు న్నాయి!

-(ఎం.డి)

చందమామ క్విజ్-2 సమాధానాలు

1. ఇరవై అయి దు.
2. వూ ర్చ్ 21,22.
3. శ్రీధరు డు; ధైర్యేసాహసలక్ష్మి.
4. అడవుల నిర్మూ లన, నదు ల కాలు ష్యం, శబ్దకాలు ష్యం, వాయు కాలు ష్యం, భూ కాలు ష్యం.
5. దేవతల వినోదం.
6. బానిసివాడి భవిష్యవాణి.
7. సివు ద్రం-ఉప్పునీళ్ళు, సు జూ దంపితు లూ అతడి కొడు కు.

చందమామ కబుర్లు

బిడ్డ చదువు కోసం!

ప్రైవేటు పాఠశాల విద్య అమెరికాలోనూ చవుకేమీ కాదు. పిల్లల చదువు కోసం ఖర్చుచేయడానికి కావలసిన డబ్బు సంపాదించడానికి తల్లితండ్రులు రకరకాలుగా ప్రయత్నిస్తుంటారు. అందుకోసం ఒక తల్లి చొరవతో సరికొత్త మార్గాన్ని అవలంబించింది. కారొలిన స్మిత అనే అమెరికా మహిళ తన నుదుటిని అందుకోసం ఉపయోగించుకోవాలని ఆలోచించి-తన నుదుటి భాగాన్ని 'అడ్వర్‌టైజింగ్‌స్పేస్'గా ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్టు 'ఇంటర్‌నెట్'లో తెలియజేసింది. దాన్ని చూసిన ఓ జూదశాల యాజమాన్యం ఆమె నుదుటి మీద తమ సంస్థ పేరును రాసి ప్రచారం చేసుకోవడానికి సిద్ధపడింది.

ఉటా, సాల్ట్ లేక్ సిటీలో జరిగిన ఈ పచ్చబొట్టు పొడిచిన కార్యక్రమాన్ని, పత్రికలూ, టీవీలూ బాగా కవర్ చేశాయి. ఆ దృశ్యాన్ని చూసిన ప్రజలు విస్మయం చెందారు. మార్కెటింగ్ ప్రచారంలో ప్రవేశించిన ఈ నూతన పోకడను చూసి చాలామంది ఆశ్చర్యపడ్డారు. "పిల్లలకిది మూర్ఖత్వంలా కనిపించినా, నేనది చేసి తీరవలసిన నిర్బంధం ఏర్పడింది. ఇప్పటి పరిస్థితిలో 10,000 డాలర్లు నాకు మిలియన్ డాలర్లతో సమానం... దీన్ని నా బిడ్డ చదువుకోసం చేస్తున్నాను. నా బిడ్డ బంగారు భవిష్యత్తు కోసం చేస్తున్న చిన్న త్యాగం ఇది," అంటోంది కారొలిన్‌స్మిత ఎంతో తృప్తిగా.

క్రీడా విశ్వవిద్యాలయం

చెన్నైలోని 'కాలేజ్ ఆఫ్ ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్' మన దేశంలోనే క్రీడలకని ప్రత్యేకంగా స్థాపించబడిన మొట్టమొదటి క్రీడా విద్యాసంస్థ. ఇప్పుడు చెన్నయ్‌లో దేశం మొత్తం మీద ప్రప్రథమంగా క్రీడలకంటూ ప్రత్యేకంగా ఒక విశ్వవిద్యాలయాన్ని నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నాలు ముమ్మరంగా సాగుతున్నాయి. రాష్ట్రపతి డా. ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం ఈ విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన పథకానికి ఆమోదం తెలియజేసినట్టు వార్తలు వెలువడ్డాయి. చెన్నయ్ సమీపంలోని శ్రీ పెరుంబుదూరులో గాని, కారైక్కుడిలో గాని ఈ విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయనున్నట్టు చెబుతున్నారు.

భక్తిఫలం

శ్రీనివాసిపురం అనే గ్రామంలో వెంకయ్యదాసు అనే చర్మకారుడు ఉండేవాడు. అతడికి చెప్పులు కుట్టడంలో మంచి ప్రావీణ్యం ఉండేది. అంతకు మించి వృత్తిపై అమితమైన భక్తి ఉండేది. ఉదయం లేవగానే చెప్పులు కుట్టడానికి ఉపయోగించే పనిముట్లకు దణ్ణం పెట్టుకునేవాడు. వాటిని శుభ్రంగా తుడిచి పని ప్రారంభించేవాడు.

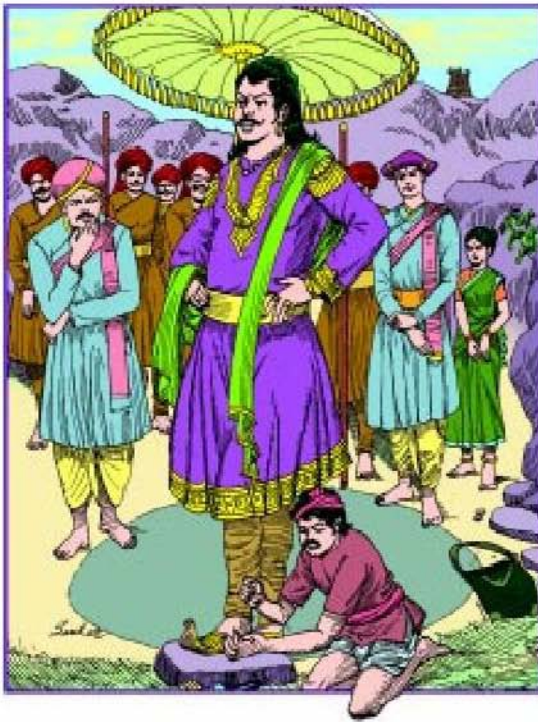
వెంకయ్యదాసు భార్య చిన్నమ్మ అణకువ కలిగిన ఇల్లాలు. తిరుమలేశుని భక్తురాలు. చిన్నప్పటి నుంచి వెంకటేశ్వరస్వామిని గురించిన మహిమలు కథలు కథలుగా వినడం వల్ల, ఒక్కసారైనా కొండకు వెళ్ళి స్వామిని దర్శించి రావాలని కలలు కంటూ ఉండేది. ఆ సంగతి తరచూ భర్తతో చెబుతూ ఉండేది. కానీ, తమ వంటి పేదలు అంతదూరం వెళ్ళి స్వామిని దర్శించుకురావడం కష్టమనిపించేది. అయితే, రోజులు గడిచేకొద్దీ తిరుమలేశుని దర్శించాలన్న కోరిక ఆమెలో బలపడిందే తప్ప తగ్గలేదు.

వెంకయ్యదాసు తనను ప్రాణప్రదంగా చూసుకునే భార్య కోర్కె తీర్చడం తన ధర్మంగా భావించాడు. అయినా ఎంత కష్టపడ్డా అతడి సంపాదన రోజుగడవడానికి సరిపోతున్నదే గాని, దమ్మిడీ మిగల్చలేకపోయాడు. దాంతో చిన్నమ్మ తీవ్రంగా ఆలోచించి, చుట్టుపక్కల ఇళ్ళకు వెళ్ళి పాచిపనులు చేయసాగింది. అది తెలిసిన వెంకయ్యదాసు ఎంతగానో నొచ్చుకుని, "మన కుటుంబం జరుగుబాటుకు నా సంపాదన సరిపోతుంది కదా? నువ్వెందుకు పాచిపనికి వెళతావు? వద్దు," అని వారించాడు.

అందుకు చిన్నమ్మ, "రేపు పిల్లలు పుడితే సంసారం పెద్దదవుతుంది. నా సంపాదన దాచి ఉంచితే, అప్పుడు మనకు అంతగా ఇబ్బంది ఉండదు," అని సర్ది చెప్పింది.

ఏడాది తరవాత చిన్నమ్మ తాను దాచిన డబ్బు లెక్కపెట్టి, అది తమ తిరుమల ప్రయాణానికి సరిపోతుందని సంబరపడింది. ఆ

ఎస్. శివనాగేశ్వరరావు

సొమ్మును భర్త చేతిలో పెట్టి, ''కొండకు వెళ్ళి స్వామి ని దర్శించు కుని వద్దాం,'' అన్నది ఉత్సాహంగా.

భార్య పట్టుదలను వెంకయ్యదాసు మురిసి పోయాడు. కొండకు వెళ్ళడానికి సమ్మతించాడు. అంతలో అతడికో సందేహం కలిగింది. భార్య దాచిపెట్టిన డబ్బు ఒకరికయితే తిరుమలకు వెళ్ళి రావడానికి సరిపోతుంది. ఇద్దరికయితే చాలదనిపించింది. ఆమాట భార్యతో చెబితే, ''ఉన్న డబ్బుతో ఇద్దరం వెళదాం. మనం దర్శించడం స్వామికి ఆమోదమయితే, ఆయనే మన తిరుగు ప్రయాణానికి సొమ్ము ఏర్పాటు చేస్తాడు,'' అన్నది.

ఆ సలహా వెంకయ్యదాసుకు నచ్చింది. మంచిరోజు చూసుకుని ఇద్దరూ తిరుమల ప్రయాణం కట్టారు. వెంకయ్యదాసు అప్పుడు కూడా తన పనిముట్లను మరిచిపోలేదు. ముఖ్యమైన చిన్న పనిముట్లను తీసి, కళ్ళకద్దుకుని తన సంచీలో భద్రపరచుకుని మరీ బయలుదేరాడు.

కొన్నిరోజుల ప్రయాణం తరవాత వెంకయ్య దంపతులు తిరుపతి చేరుకుని, కొండెక్కి ఆలయాన్ని సమీపిస్తూండగా, తిరుచానూరు జమీందారు కాలినడకన స్వామి దర్శనానికి వెళుతూండడం కనిపించింది. సేవకులు ఆయన మీద ఎండ పడకుండా గొడుగు పడుతున్నారు. అంతలో జమీందారు కాలి చెప్పొకటి తెగింది. మరో జత చెప్పులు సిద్ధంగా ఉంచనందుకు ఆయన సేవకుల మీద మండి పడ్డాడు. ఆ దృశ్యం చూసిన వెంకయ్యదాసు జమీందారును సమీపించి దణ్ణం పెట్టి, ''అయ్యా, ఒక్క క్షణంలో తమ చెప్పు బాగు చేస్తాను,'' అని ఒంగి వెంట తెచ్చిన సంచీలోంచి పెద్ద సూది, దారం తీసి జమీందారు పాదం బయటకు తీయకుండానే ఒడుపుగా తెగిన చెప్పును కుట్టాడు. అతని నైపుణ్యానికి జమీందారు సంతోషించాడు.

అదే సమయంలో అటుగా వచ్చిన జమీందారు బంధువొకాయన, జమీందారును చూసి, ''ఆహా, మీరు ఇంకా ఇక్కడే ఉన్నారా!'' అంటూ పలకరించాడు. ఆ తరవాత జమీందారూ, బంధువూ ఆ మాటా, ఈ మాటా మాట్లాడుకుంటూ ఆలయం కేసి నడుసాగారు.

వారి వెనకగా స్వామి సన్నిధికి చేరిన వెంకయ్యదాసు దంపతులు, స్వామి దర్శనం చేసుకుని తమ జన్మ ధన్యమయిందని పరమానందం చెందారు. ఆలయంలో పెట్టిన

ప్రసాదంతో కడుపు నింపుకుని వెలుపలికి వచ్చారు. అప్పటికి వాళ్ళు తెచ్చుకున్న డబ్బు దమ్మిడీ లేకుండా ఖర్చయి పోయింది. ఇక ఊరు చేరడం ఎలాగా అని ఆలోచిస్తూండగా, వెంకయ్యదాసు చెప్పు బాగు చేసిన జమీందారు సేవకులు ఇద్దరు అక్కడికివచ్చి వాళ్ళను గుర్తించి, "మీరు ఇక్కడున్నారా? మీ కోసమే వెతుకుతున్నాం. జమీందారు గారు రమ్మంటున్నారు, రండి," అంటూ వాళ్ళను జమీందారు వద్దకు వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళారు.

"బంధువు మరణించడంతో, మీ సంగతి మరిచి వెళ్ళిపోయాను. ఇంతకూ మీది ఏ ఊరు? స్వామి దర్శనానికి ఎంత దూరం నుంచి వచ్చారేంటి?" అని పరామర్శించాడు జమీందారు వాళ్ళను ఆప్యాయంగా.

వెంకయ్యదాసు దంపతులు తమ చిరకాల వాంఛతీరడం గురించి వివరంగా చెప్పారు. అంతా విన్న జమీందారు, "చాలీ చాలని డబ్బుతో తిరుమలేశుని దర్శనం కోసం ఇంత దూరం వచ్చారన్న మాట! మీ భక్తి మెచ్చ తగింది. స్వామి దర్శనానికి బయలుదేరినప్పుడు కూడా వృత్తి మీది భక్తితో పనిముట్లను వెంట తెచ్చుకున్న నువ్వు ప్రత్యేకంగా మెచ్చతగినవాడివి వెంకయ్యా. వృత్తి మీది భక్తి, దైవభక్తితో సమానం కదా! నీలాంటి వాడికి మంచి భవిష్యత్తు ఉంటుంది. నీ వృత్తిని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి కావలసిన పెట్టుబడిని నేను ఇస్తాను," అని వెంకయ్యదాసును మెచ్చుకుని, కొంత డబ్బుతో పాటు విలువైన కానుకలిచ్చి, భోజనం పెట్టి వాళ్ళను సాగనంపాడు.

స్వగ్రామానికి తిరిగివెళ్ళిన వెంకయ్యదాసు దంపతులు జమీందారు ఇచ్చిన డబ్బు పెట్టుబడిగా చిన్న బడ్డీని, మరికొన్ని పరికరాలను కొనుక్కున్నారు. నాణ్యమైన చెప్పులు తయారు చేసి అమ్మడం మొదలు పెట్టడంతో వాళ్ళ ఆదాయం కూడా పెరిగింది. చిన్నమ్మ, "చూశారా, ఆ స్వామి మహిమ! ఆయన మనల్ని తనవద్దకు రప్పించుకుని, మీ వృత్తి మీది భక్తికి కానుకగా మనకెన్ని సౌకర్యాలు సమకూర్చాడో," అన్నది భక్తితో.

వెంకయ్యదాసు భార్య మాటలను ఆమోదిస్తున్నట్టు సంతోషంగా చేతులు జోడించి, దేవుడికి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకున్నాడు.

నాస్తికుడి కోపం

ఒక గ్రావు ంలో శివరావు య్య అనేకర్ర త్ర గట్టిన నాస్తికుత్ర ండేవాత్ర . ఆయ్ర నధాన్య వ్యాపారం, వడ్డీ వ్యాపారాల్లాంటివి చేసీ ల ^లార్జించాత్ర . క్రవు ంగా వార్థక్య దశ వచ్చింది. ఆరోగ్యం ీణించ సాగింది. ఆ దశలో ఆయన పరిచయస్థులు కొందరు, ''ఇకనైనా నీ నాస్తికత్వాన్ని పక్కన పేట్టి, దైవభక్తి అలవరుచుకుని, పరలోకంలో సుఖపడేందుకు ప్రయత్నించు!'' అని సిలహాలివ్వ సాగార్ర .

బాగా ఆలోచించి చూ డగా శివరావు య్య కు, వాళ్ళ సిలహాల్లో ఏదో సిత్యం దాగివున్నదని పీంచింది. ''ఇహింలో స్రి ఖపిడ్డాన్ర , ఇక పిరం అనేది మూటే ఏ బాదర బంధీ లేకుండా అక్కడా స్రి ఖపిడవచ్చ్ర!'' అన్ర కుంటూ దేవాలయ్ర పై జారి కేశవయ్ర కోసిం బయ్ర ల్దేరాత్ర .

కేశవయ్ర వూ వ్రూ ల్ర ఆలయ్ర పై జారేకాక, ఎన్నో ఆధ్యాత్మిక, ధార్మిక విషియూ లెరిగిన పిండిత్ర త్ర . శివరావు య్య ఆలయూ నికి వచ్చిన సివ్ర య్ర ంలో అయ్ర న, ఆలయ్ర ం వ్ర ంధ్ర న్న అర్ర గ్ర వీ ద కూర్చ్రని ఏదో గ్రంథం చద్ర వుతుంట్ర న్నాత్ర .

శివరావు య్య, ఆయ్ర న్ని సివీ పించి నవ్ర స్కిరించగానే ఆశ్చర్యపొతూ , ''ఏం, దారి తప్పి ఇట్ర రాలేద్ర కదా?'' అంటూ కేశవయ్ర నవ్వాత్ర .

శివరావు య్య తను వచ్చిన పని గురించి చెప్పాడు. అది విని కేశవయ్య ఆశ్చర్యపోతూ, ''అలాగా! వ్ర రి, వ్యాపారంలో రావలసీన బాకీలూ , తీర్చవలసీన అప్పిలూ -అన్నీ సిరిదిద్ద్రకున్నావా?'' అని అడిగాత్ర .

అంద్ర కు శివరావు య్య కోపింగా, ''తీరిక లేకున్నా నేన్ర వీ న్ర ంచి భక్తీ, ఆధ్యాత్మిక విషియూ లూ తెలుసుకుందామని వచ్చాను. మీరేమో వ్యాపార విషయాలు మాట్లాడుతూ నా విలువైన సమయాన్ని వృథా చేస్తున్నారు?!'' అంటూ గిర్రున వెనుదిరిగాడు.

అరాజకం

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో ఉత్తర పాంచాల దేశపు రాజధాని అయిన కాంపిల్య నగరానికి పాంచాలుడు రాజుగా ఉండేవాడు. ఆయన భోగలాలసుడూ, అవినీతిపరుడూ అయి, రాజ్యపరిపాలన విషయంలో కొంచెం కూడా శ్రద్ధ వహించలేదు. యథా రాజా, తథా ప్రజా అన్నట్టు, రాజును బట్టి మంత్రులు కూడా అవినీతిగా ప్రవర్తించసాగారు. ప్రజలపై పన్నుల భారం హెచ్చసాగింది. అరాజకం తల ఎత్తింది.

ఈ అరాజక స్థితిలో ప్రజల జీవితం తారుమారయింది. పగలు రాజభటుల పీడా, రాత్రి దొంగల పీడా హెచ్చిపోయింది. అందుచేత నగరవాసులు తమ ఇళ్ళకు తాళాలు పెట్టి, వాకిళ్ళకు ముళ్ళకంపలు అడ్డం పెట్టి, తమ భార్యాబిడ్డలతో అరణ్యానికి వెళ్ళి అక్కడ తలదాచుకోసాగారు. వాళ్ళు పగలల్లా అడవిలో గడిపి, అర్ధరాత్రివేళ తమ ఇళ్ళకు వస్తూండేవారు.

ఈ సమయంలో బోధిసత్వుడు నగరం వెలుపల ఉండే ఒక తిందుక వృక్షానికి అధిష్ఠాన దేవతగా జన్మించాడు. రాజు ఆ వృక్షానికి ఏటా పూజలు జరిపి, దాని కింద వెయ్యి మూడలు ఖర్చు చేసేవాడు. "అయ్యో, నన్ను ఇంత శ్రద్ధాభక్తులతో ఆరాధించే ఈ రాజు అవివేకంవల్ల తన దేశానికి అరాజకం తెచ్చిపెట్టుకుంటున్నాడు. ఇతనికి సరి అయిన ఉపదేశం చెయ్యటానికి నేను తప్ప ఇంకెవరూ లేరు!" అనుకున్నాడు తిందుకదేవుడు.

ఆయన ఒక రాత్రి నిద్రిస్తున్న రాజుకు ప్రత్యక్షమై "రాజా, నేను తిందుకదేవుణ్ణి. నీకు సరి అయిన బోధ చెయ్య వచ్చాను!" అన్నాడు.

"ఏమిటా బోధ?" అని రాజు భక్తిపూర్వకంగా అడిగాడు.

"రాజా, నీ రాజ్యం నాశనమై పోతున్నది. అశ్రద్ధగా పరిపాలించే రాజు ఈ లోకంలో తన రాజ్యాన్ని పోగొట్టుకుని కడగండ్లపాలై పర

లోకంలో నరకం అనుభవిస్తావు," అన్నాడు తిండుకదేముడు.

"దేవా, నేనిప్పుడేం చెయ్యాలి?" అని అడిగాడు రాజు.

"ఇప్పటికైనా నీ రాజ్య పరిపాలన విషయాలను నీవే స్వయంగా చూసుకుని అరాజకాన్ని తొలగించి, రాజ్యాన్ని కాపాడుకో!" అని తిండుకదేముడు అదృశ్యుడయ్యాడు.

రాజుకు జ్ఞానోదయమయింది. ఆయన తన రాజ్యం ఎలా ఉన్నదీ స్వయంగా చూడటానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. మర్నాడు ఉదయమే ఆయన తన మంత్రులను పిలిచి రాచకార్యాలు చూస్తూ ఉండమని నియోగించి, తన పురోహితుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని, తూర్పుద్వారం గుండా నగరం దాటి మారువేషంతో బయలుదేరాడు.

నగరం వెలుపల ఒక ఇంటి ముందు వృద్ధుడొకడు కనిపించాడు. ఆయన ఇల్లు తాళం పెట్టి, ఇంటి చుట్టూ ముళ్ళకంపి పెట్టి భార్యాబిడ్డలతో అడవికి పారిపోయాడు. చీకటి పడగానే ఆయన తన ఇంటికి తిరిగివచ్చి, వాకిలి తీయబోతూండగా కాలిలో ఒక ముల్లు గుచ్చుకున్నది. వెంటనే ఆయన నేలపై చతికిలబడి, కాలిలో గుచ్చుకున్న ముల్లును తీస్తూ, "నా అరికాలిలో ఈ ముల్లు గుచ్చుకున్నట్టే పాంచాల రాజుకు యుద్ధంలో బాణం గుచ్చుకొను గాక!" అని తిట్టుకున్నాడు.

ఈ తిట్టు విని రాజపురోహితుడు ఆ వృద్ధుణ్ణి సమీపించి, "అయ్యా, తమరు వృద్ధులు. కన్ను సరిగా కనిపించక మీరు ముల్లు తొక్కితే అది రాజుగారి దోషం ఎలా అయింది?" అని అడిగాడు.

"రాజు అవినీతిపరుడైనందు చేతనే అధికారులు దుష్టులైనారు. పగలు రాజభటుల బాధా, రాత్రి దొంగల బాధా భరించలేక ప్రజలు ఇళ్ళకు ముళ్ళకంపలు అడ్డం పెట్టి, భార్యా బిడ్డలతో అడవికి పారిపోతున్నారు. లేకపోతే నా కాలిలో ఈ ముల్లు విరగవలసిన పనేమిటి?" అన్నాడు వృద్ధుడు.

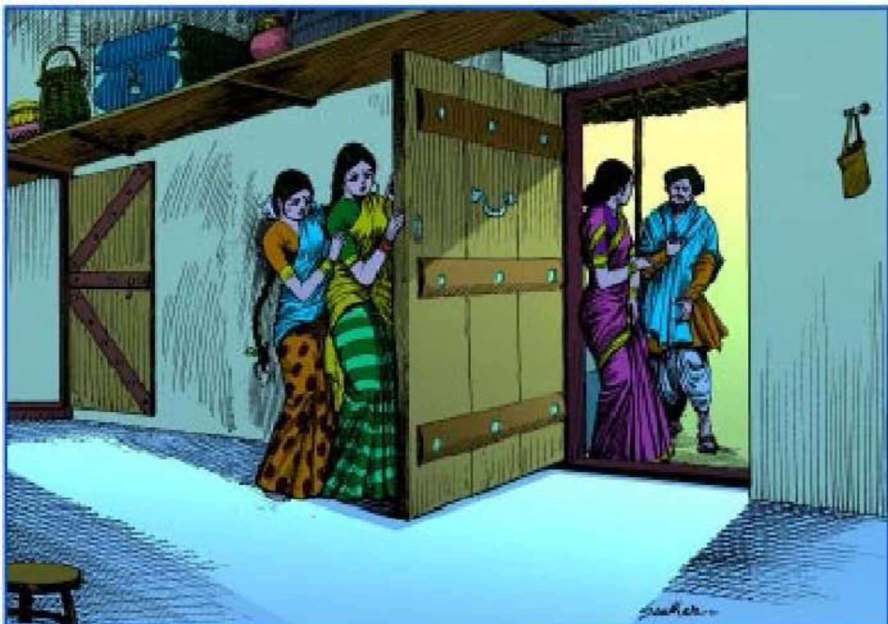
రాజూ, పురోహితుడూ ఇంకొక గ్రామానికి వెళ్ళారు. అక్కడ వారికొక స్త్రీ కనిపించింది. ఆమెకు యుక్తవయసు వచ్చి ఇంకా పెళ్ళిగాని కుమార్తెలు ఇద్దరున్నారు. వారిని అడవికి తీసుకుపోవటం ఇష్టంలేక ఆమె తన ఇంటనే దాచిమూచి, ఇంటికి కావలసిన కట్టెలూ, ఆకులూ తానే తెస్తూవుండేది. ఇప్పుడామె ఏవో ఆకులు కొయ్యటానికి ఒక చెట్టెక్కి దానిపైనుంచి కిందపడి, "ఈ రాజు చచ్చిపోను! వీడు బతికుండగా కన్యలకు పెళ్ళిగీత కూడా లేదు!" అన్నది.

ఈ మాటలు విని పురోహితుడు ఆమెను సమీపించి, "బుద్ధిహీనురాలా, రాజ్యంలో ఉండే ప్రతి కన్యకూ భర్తను వెతకటమే రాజుగారి పనా?" అన్నాడు.

"పగలు రాజభటుల భయం, రాత్రి దొంగల భయం. కన్యలకు భర్తలెలా దొరుకుతారు?" అన్నదా స్త్రీ.

రాజూ, పురోహితుడూ అక్కడినుండి బయలుదేరి ఇంకా ముందుకు వెళ్ళారు.

ఒక పొలాన్ని దున్నుతూ ఒక రైతు వారి కంటపడ్డాడు. అతను దున్నుతూ ఉండగానే నాగలికర్రు గుచ్చుకుని ఒక ఎద్దు పడిపోయింది. వెంటనే ఆ రైతు పట్టలేని కోపంతో, "ఈ పాంచాల రాజు గుండెలో బల్లెం గుచ్చు

కుని ఇలాగే పడిపోరాదా? మా కష్టాలు తీరుతాయి!" అన్నాడు.

పురోహితుడు రైతుతో, "ఏమోయ్! నీ అశ్రద్ధవల్ల ఎద్దుకు దెబ్బ తగిలి పడిపోతే అందులో రాజుగారి తప్పేమిటి?" అన్నాడు.

"రాజుగారి తప్పు కాకపోతే ఎవరి తప్పు? పాలకులు దుర్మార్గులయితే బక్కవాళ్ళేం బతుకుతారు? పగలు రాజభటుల భయం, రాత్రి దొంగల భయం. నా భార్య, నా కోసం వండి తెచ్చిన కూడు బలవంతంగా లాక్కుని దుర్మార్గులు మెక్కేశారు. మళ్ళీ వండి ఎప్పుడు తెస్తుందా అని నేను నోరు తెరుచుకు చూస్తుండటం మూలాన బంగారంవంటి ఎద్దు కాస్తా దెబ్బ తిని పడిపోయింది!" అన్నాడు రైతు.

అక్కడి నుంచి బయలుదేరి రాజూ, పురోహితుడూ తమ రాజధానికి పోసాగారు. దారిలో వారికొక దృశ్యం కనిపించింది. ఒక మడుగులో ఉన్న కప్పలను, బతికి ఉండగానే కాకులు పొడుచుకు తింటున్నాయి.

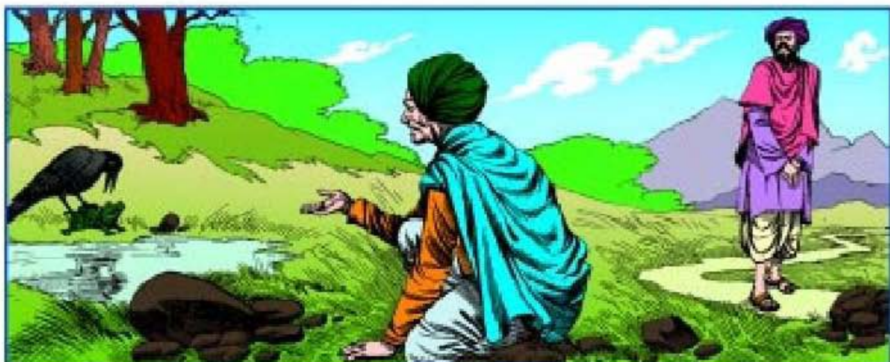
ఆ కప్పలలో ఒకటి క్రోధావేశంతో, "ఈ కాకులు మమ్మల్ని ఎలా బతికి ఉండగానే పీక్కు తింటున్నాయో అలాగే పాంచాల రాజునూ, అతని సంతానాన్నీ శత్రువులు పీక్కు తిందురు గాక!" అన్నది.

"ఓసీ మతిమాలిన కప్పా! మమ్మల్ని పీక్కుతినే కాకుల్ని ఏమీ అనలేక రాజుగారికి శాపనార్థాలు పెడుతున్నావా?" అన్నాడు పురోహితుడు కప్పతో.

దానికి కప్ప, "రాజుగారిని తృప్తి చెయ్యటానికి పురోహితుడు అలాగే అడుగుతాడు, అందులో ఆశ్చర్యంలేదు. కాని దేశంలో కాకబలులు కూడా కరువై పోబట్టేగదా కాకులకు బతికున్న కప్పల్ని పీక్కుతినే దుస్థితి పట్టింది. అటువంటి రాజు ధ్వస్తమైతే మేలు!" అన్నది.

అది విని రాజు, "నన్ను కప్పలు కూడా శపిస్తున్నాయి. ఇక లాభం లేదు. మనం నగరానికి తిరిగివెళ్ళి, ఈ అరాజకాన్ని తుదముట్టించుదాం!" అన్నాడు.

ఆ ప్రకారమే ఆయన రాజ్యపాలనలో శ్రద్ధ చూపి, లోపాలను సవరణ చేసి, ప్రజలకు శాంతిసౌఖ్యాలు కలిగేలాగ చాలాకాలం పరిపాలన సాగించాడు.

రామాయణం

విశ్వామిత్రుడు పుష్కరంలో చేసిన తపస్సుకు మెచ్చి ఒకనాడు బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమై ఆయనకు ఋషి అనే బిరుదు ఇచ్చాడు.

దానికికూడా తృప్తిపడక విశ్వామిత్రుడు మరింత దీర్ఘంగా తపస్సు సాగించాడు. ఈ సమయంలో ఆయనకు ఒకనాడు ఒక తీర్థంలో స్నానం చేస్తున్న మేనక అనే అప్సరస కనిపించి మనస్సు చలించింది. ఆయన తన తపస్సు విడిచిపెట్టి మేనకను తన ఆశ్రమానికి పిలుచుకుపోయి, ఆమెతో పదేళ్ళు సుఖంగా గడిపాడు.

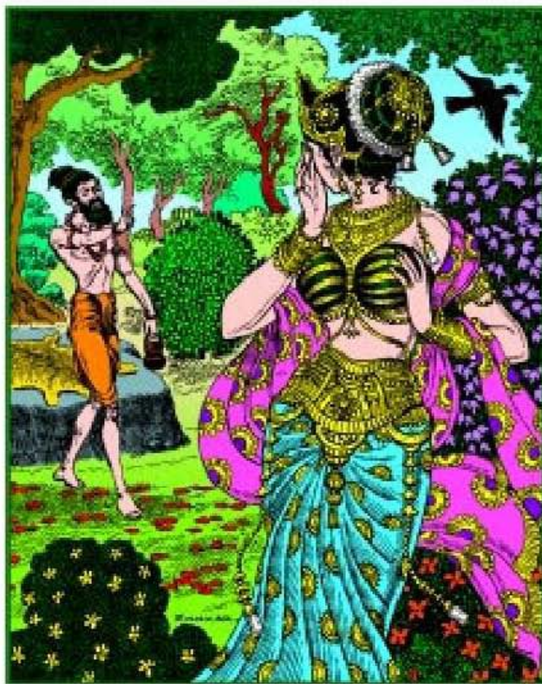
ఆ తరవాత ఆయనకు తన పొరపాటు తెలిసివచ్చింది. తన తపస్సు భంగం చెయ్యటానికి దేవతలు మేనకను పంపారేమో అనుకున్నాడు. ఆయనలో మార్పు గమనించి, తనను శపిస్తాడేమోనని మేనక భయపడింది. కాని విశ్వామిత్రుడామెను ఏమీ అనక, "ఇందులో నీ తప్పేమీ లేదు, తప్పంతా నాదే. ఇక నీవు వెళ్ళిపో!" అన్నాడు.

ఆ తరవాత ఆయన ఉత్తర దిక్కుగా బయలుదేరి హిమాలయాలలో కౌశికీ నదీ తీరాన నివసిస్తూ, మహాదారుణమైన తపస్సు చేశాడు. చివరకు బ్రహ్మతో సహా పిలు మరు దేవతలు వచ్చి ఆయనకు మహర్షి అనే బిరుదు నిచ్చారు.

విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మను, "ఇప్పుడు నేను ఇంద్రియాలను జయించినవాణ్ణేనా?" అని అడిగాడు.

"ఇంకా నీవు జితేంద్రియుడవు కావు" అన్నాడు బ్రహ్మ.

జితేంద్రియుడు కావాలనే ఆశతో విశ్వామిత్రుడు వాయుభక్షణ చేస్తూ మహాఘోర

మైన తపస్సు చేశాడు. ఈ తపస్సు చూసి చాలా దేవతలకూ, ఇంద్రుడికీ భయం పుట్టింది.

ఇంద్రుడు రంభను పిలిచి, ''నీవు వెళ్ళి విశ్వామిత్రుడి తపస్సు భంగం చెయ్యాలి. మన్మథుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని నేనుకూడా నీకు తోడు వచ్చి, కోయిల రూపం ధరించి కూస్తాను,'' అన్నాడు. రంభ భయపడుతూనే అందుకు ఒప్పుకున్నది.

విశ్వామిత్రుడు తపస్సులో ఉండగా కోయిలకూత వినిపించింది. కళ్ళు తెరిచేసరికి ఎదురుగా రంభ కనిపించింది. ఇదంతా దేవతల పన్నాగమని తెలుసుకుని ఆయన రంభను రాయి కమ్మని శపించాడు. ఇంద్రుడూ మన్మథుడూ పారిపోయారు.

మరుక్షణమే ఆయన, ''అయ్యో, ఎందుకు శపించాను? కోపాన్ని ఎందుకు నిగ్రహించుకోలేకపోయాను?'' అని పశ్చాత్తాపపడ్డాడు. ఎవరేమి చేసినా కోపపడరాదని ఆయన తీర్మానించుకున్నాడు. తపశ్శక్తిచేత బ్రాహ్మణత్వం సాధించితీరాలని నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఈ ఉద్దేశంతో ఆయన ఉత్తరాన్ని విడిచి తూర్పు దిక్కుకుపోయి, మౌనవ్రతం అవలంబించి, తపస్సు సాగించాడు. ఆ తపస్సు యొక్క వేడికి మూడు లోకాలూ దగ్ధమయ్యేటట్టు కనిపించింది. ఆ స్థితిలో ఎంతగానో భయపడిపోయిన దేవతలు బ్రహ్మ వద్దకు వెళ్ళి మొరపెట్టుకోగా, ఆయన వచ్చి విశ్వామిత్రుణ్ణి, ''బ్రహ్మర్షీ, నీకు బ్రాహ్మణత్వం వచ్చింది,'' అన్నాడు.

విశ్వామిత్రుడు చాలా సంతోషించి, 'నేను బ్రహ్మర్షినని వసిష్ఠుడు ఒప్పుకుంటేనే తృప్తిపడతాను,'' అన్నాడు. దేవతలు వసిష్ఠుణ్ణి ప్రార్థించి ఆయన చేత విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మర్షి అని ఒప్పించారు.

వసిష్ఠ విశ్వామిత్రులకు కలహంపోయి స్నేహం ఏర్పడింది.

ఈ విధంగా శతానందుడు విశ్వామిత్రుడి కథ పూర్తి చేసేసరికి అస్తమయమయింది. జనక మహారాజు విశ్వామిత్రుడి రాకకు తన సంతోషం తెలుపుకుని వెళ్ళిపోయాడు. మర్నాడు తెల్లవారగానే ఆయన విశ్వామిత్రుణ్ణీ, రామలక్ష్మణులనూ యజ్ఞశాలకు పిలిపించాడు.

జనకుడు తనవద్ద ఉండే ధనుస్సును గురించి విశ్వామిత్రుడికి చెప్పాడు. దక్షయజ్ఞం నాడు పరమశివుడు ఆ ధనుస్సు ఎత్తి దేవతలను

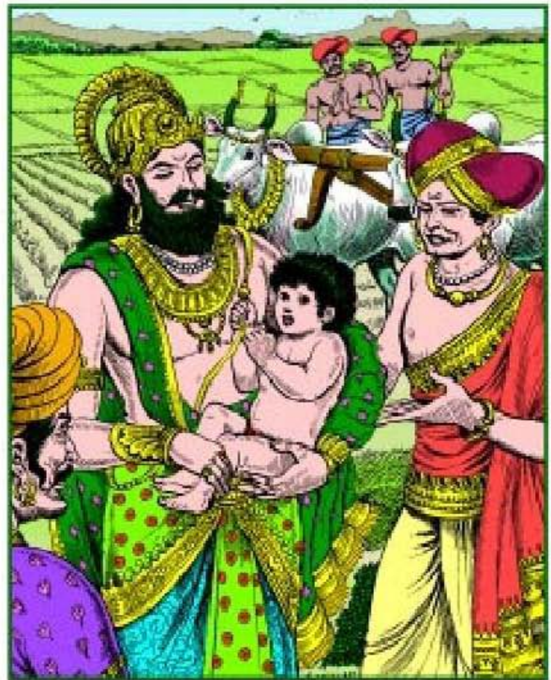
చంపిబోయ్యా ధు . చివరకు వారి మొర ఆల కించి, ఆ ప్రియు త్నం వూ ని, ఆ ధను మశ్రు దేవతలకే ఇచ్చేశాధు . దేవరాతు డనే వాడి కాలం న్పు ంచీ ఆ ధను మాజనకవు హారాజు వంశంలోనే ఉంటు న్నది. దాన్ని ఎవర్గూ ఎక్కు పేట్టలేర్పు ; కదిలించను కూడా లేర్పు .

ఒకప్పుధు జనకధు యు జ్ఞంకోసం భూ వు ధు న్నుత్తూ ఉండగా చాలు లో న్పు ంచి ఒక ఆడ శిశ్రు మాపైకి వచ్చింది. ఆమెకు సీత అని పేరు పేట్టు కుని, జనకుధు తన కుమార్తెలాగే పేంచు త్తూ వస్తున్నాధు . శివధను మశ్రు ఎక్కు పేట్టినవారికి సీత నిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యటానికి ఆయు న నిశ్చ్యు ంచాడు . ఆ సింగతి తెలిసీ ఎందరో రాజకువూ ర్గ లు వచ్చి, ఆ ధను మశ్రు ఎక్కుపేట్టలేకపొయ్యా ర్పు .

చివరకు ఈ ఓడిపోయిన రాజులు ఏకమై దండెత్తి వచ్చి ఒక ఏడాదిపాటు వు థిలకు వు ట్టడివేశార్పు . జనకుడు ఏమి చెయ్యటా నికీ శక్తిలేక దేవతలను ప్రార్థించగా వార్పు సైనలను పింపీ, నగరాన్ని వు ట్టడించినరాజ కువూ ర్గ లను పారదోలార్పు .

ఈ వ త్తాంతం విన్నవీ దట విశ్వావి త్ర ధ జనకుడితో, ఆ ధను మశ్రు రావు ు డికి చూ పి వు న్నాడు . దాన్ని తీసి కురావటానికి జన కుధు వు న్పు షి లను నగరంలోకి పింపాధు . ఎనివు ది చక్రాలు గల ఇనప పెట్టిలో ఉండే ఆ శివధను మశ్రు నగరం న్పు ంచి యు జ్ఞశాల వద్దకు తెచ్చార్పు .

''దీన్ని ఎత్తటానికీ, ఎక్కు పేట్టటానికీ నాకు శక్తి ఉందేమో చూస్తాను,'' అంటూ రావు ుధ పెట్టెతెరిచి, ధనువును మధ్య భాగం

పిట్టి పైకెత్తి, అవలీలగా తాడు తగిలించాడు. దానికి అతను బాణం పేట్టటానికి ప్రియు త్నిం చగా అది ఉర్పు వు లాంటి పేళపేళారావంతో నడివు ికి విరిగి పొయ్యు ంది. అందర్గూ నిర్ఘాంత పొయ్యా ర్పు . జనకుడు పరమానందం చెంది, ''నెతను శౌర్య వంతు డికే ఇవ్వాలను కున్నాను . ఇప్పిటికి నా ఆశయు ం ఈడేరను న్నది. ఈ కుర్రవాధ నెతకు అర్హ్ధ ధు . వీరిద్దరి వివాహిం విషియు ం ఇప్పుడే అయోధ్యకు కబు ర్పు చేస్తాను ,'' అన్నాధు .

జనకుడి ధూ తలు వ్గూ ధు రోజులు ప్రియా ణం చేసీ, నాల్గు గోరోజు ఉదయూ నికి అయోధ్య చేరి, దశరథు డితో శివధను ర్భంగ వ త్తాంతం చెప్పి, సీతారాముల వివాహానికి తరలిరవు ్మని కోరార్పు .

దశరథు ధు ఆవార్తవిని ఎంతగానో సింతో షించి తన వు ంత్రు లతో సింప్రితించి, జనక

మహారాజుతో సంబంధం ఉచితమని తెలుసుకున్నాడు. వసిష్ఠ, వామదేవ, జాబాలి, కాశ్యప, మార్కండేయాదులను ముందుగా ప్రయాణం చేసి, తాను తన బలగంతో వెనకగా ప్రయాణమై, నాలుగో రోజుకు దశరథుడు జనకుడి యజ్ఞశాల చేరాడు.

అప్పటికి యజ్ఞం పరిసమాప్తి అయింది. సీతను పెళ్ళికూతుర్ని చేశారు కూడా. జనకుడూ, దశరథుడూ ఒకచోట చేరారు. జనకుడి వెంట ఆయన తమ్ముడు కుశధ్వజుడు కూడా ఉన్నాడు. దశరథుడి తరఫున వసిష్ఠుడు జనకుడితో దశరథుడి వంశావళి అంతా సమగ్రంగా చెప్పాడు. తరవాత జనకుడు తన వంశావళిని తానే దశరథుడికి తెలుపుకున్నాడు.

రెండూ గొప్ప వంశాలు. వియ్యం పొందదగినవి. జనకమహారాజుకు సీత గాక ఊర్మిళ అనే కుమార్తె ఉన్నది. ఆయన తమ్ముడు కుశధ్వజుడికి మాండవి, శ్రుతకీర్తి అని ఇద్దరు కూతుళ్ళున్నారు. సీతారాముల వివాహ ముహూర్తానికే లక్ష్మణుడికి ఊర్మిళనూ, భరతుడికి మాండవినీ, శత్రుఘ్నుడికి శ్రుతకీర్తినీ ఇచ్చి చేస్తే బాగుంటుందని జనకుడు సూచించాడు. ఉత్తర ఫల్గునీ నక్షత్రంలో ముహూర్తం నిశ్చయమయింది.

పెళ్ళికి ముందే దశరథుడు నాలుగు లక్షల గోవులను దానం చేశాడు. ఆ రోజునే భరతుడి మేనమామ అయిన యుధాజిత్తు కూడా మిథిలకు వచ్చాడు. అగ్నిసాక్షిగా నలుగురి వివాహాలూ జరిగిపోయాయి.

దశరథుడి కొడుకులు నలుగురూ తమ భార్యలను వెంటబెట్టుకుని తమ విడిదికి వచ్చేశారు.

పెళ్ళి కాగానే విశ్వామిత్రుడు తనదారిన తాను హిమాలయానికి వెళ్ళిపోయాడు. దశరథుడు కూడా తన బలగంతో అయోధ్యకు బయలుదేరాడు. అలా వారంతా ప్రయాణం చేస్తుండగా దారిలో అకస్మాత్తుగా చీకటి కమ్మింది. ధూళి లేచింది. పెనుగాలి వీచింది. అదే సమయంలో ప్రళయకాల రుద్రుడి లాగా పరశురాముడు వారికి ఎదురు వచ్చాడు. ఆయన భుజాన గండ్రగొడ్డలీ, చేతిలో కాంతివంతమైన ధనుర్బాణాలూ ఉన్నాయి. ఆయన రాముడితో, "ఓ రామా, నీవు శివుడి విల్లు విరిచావట, విన్నాను. చాలా ప్రజ్ఞగలవాడవు. దానికన్న శక్తివంతమైన ఈ విష్ణుధనువు ఎక్కుపెట్టగలవేమో చూడు. అంతశక్తి నీకున్నట్టయితే నాతో ద్వంద్వయుద్ధం చేద్దువుగాని!" అన్నాడు.

పరశురాముడు రాముడితో విష్ణుధనువు గురించి ఇలా చెప్పాడు: దీనినికూడా విశ్వకర్మ స్వయంగా నిర్మించాడు. శివుడి విల్లు లాగే ఇదీ ధనుస్సులలో శ్రేష్ఠమైనది. దీనిని దేవతలు విష్ణువుకు ఇచ్చారు. శివవిష్ణువుల బలాబలాలు తెలుసుకునేటందుకు వారు బ్రహ్మ ద్వారా ఇద్దరికీ కలహం పెట్టించారు. ఇద్దరికీ చెరొక గొప్ప విల్లూ ఉన్నది. వారు మహా భయంకరమైన యుద్ధం చేశారు. ఆ యుద్ధంలో విష్ణువుదే పైచెయ్యి అయింది. శివకేశవులలో కేశవుడే ఎక్కువని దేవతలు

గ్రహించి, యుద్ధం మానవలసిందిగా ఇద్దరు దేవతలనూ ప్రార్థించారు. తనకన్న విష్ణు మహిమ ఎక్కువగా నిర్ణయం జరిగినందుకు శివుడు ఆగ్రహించి, తన ధనుస్సునూ, బాణాలనూ విదేహదేశపురాజైన దేవరాతుడికిచ్చేశాడు. విష్ణు మాతన ధనుస్సును భృగువంశంవాడైన ఋచీకుడి వద్ద దాచి పెట్టాడు. అది ఋచీకుడి కొడుకైన జమదగ్నికీ, ఆయన కొడుకైన పరశురాముడికీ సంక్రమించింది.

దశరథుడు భయంతో వణికిపోతూ, పరశురాముడి కాళ్ళపై పడి, "స్వామీ, ఇరవైఒక్క సారి క్షత్రియులను నాశనంచేసి, అస్త్రం పట్టనని ఇంద్రుడి వద్ద ప్రతిజ్ఞచేశావు. ఈనా కొడుకును కాపాడు. లేకపోతే మేమంతా నాశనమైపోతాం," అన్నాడు.

పరశురాముడు ఆయన మాటలు పెడచెవి పెట్టాడు. రాముడికి మండిపోయింది. అతను పరశురాముడి నుంచి విష్ణు ధనుస్సును తీసుకుని, అవలీలగా వంచి ఎక్కుపెట్టి, బాణం సంధించి, "ఓ బ్రాహ్మణా, ఈ బాణంతో నీ ప్రాణం తీయగలను. కాని బ్రాహ్మణహత్య నాకిష్టంలేదు. అందుచేత దీనితో నీ కాళ్ళ విరగగొట్టమన్నావా? నీ మహాతపస్సు చేసిన ఉత్తమ లోకాలు ధ్వంసం చెయ్యమన్నావా?" అని అడిగాడు.

పరశురాముడు నిర్వీర్యుడైపోయి తన ఉత్తమ లోకాలను పోగొట్టుకోవటానికి సిద్ధపడ్డాడు. రాముడు బాణం వదిలాడు. తరవాత పరశురాముడు మహేంద్రగిరికి వెళ్ళిపోయాడు. రాముడు మూర్ఛపోయిన తన తండ్రిని లేపిన అనంతరం అందరూ అయోధ్యకు వచ్చేశారు.

కొద్దిరోజులు గడిచాయి. యుధాజిత్తు తన మేనల్లుడైన భరతుణ్ణి తన ఇంటికి తీసుకుపోతానన్నాడు. ఇందుకు దశరథుడు సమ్మతించాడు. భరతుడు శత్రుఘ్నుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని తన మేనమామ వెంట వెళ్ళిపోయాడు.

సీతారాములు అన్యోన్యానురాగంతో దాంపత్య జీవితం గడుపుతున్నారు. వారు తమ అనురాగాన్ని పైకి చూపకపోయినా ఒకరి మనసు ఒకరు బాగా అర్థం చేసుకుంటున్నారు. రాముడు రాచకార్యాలలో తండ్రికి సహాయపడుతున్నాడు. రోజులు సుఖంగా వెళ్ళిపోతున్నాయి.

(బాలకాండ సమాప్తం)

రాకుమారి లవంగలత

తూర్పు సముద్రంలో ఉన్న స్వర్ణద్వీపపు రాజు ధీమాన్ కుమార్తె లవంగలత చాలా చక్కనిదే గాక నృత్యమూ, సంగీతమూ, చిత్రలేఖనమూ, ఇంద్రజాలమూ మొదలైన అనేక విద్యలలో ప్రవీణురాలు కూడానూ. ఆమెకు యుక్తవయసు వచ్చేసరికి ఆమె వివాహం ధీమానుకు పెద్ద సమస్య అయి కూర్చున్నది.

అయిన లవంగలతకు స్వయంవరం ఏర్పాటు చేశాడు. దానికి అనేక దేశాల నుంచి రాజులూ, రాజకుమారులూ వచ్చారు గాని, లవంగలత వారిలో ఎవరినీ వరించలేదు. అది చూసి ధీమాన ఆశ్చర్యపడి, "ఇంతమందిలోనూ నీకు ఒక్కడూ నచ్చలేదా?" అన్నాడు.

ఆమె సిగ్గుపడుతూ, "రత్నద్వీపు రాజు శశాంకుడు చాలా అందగాడనీ, తెలివిగలవాడనీ, ధీరుడనీ చెబుతారు. నాకు అతనే తగిన భర్త అని భావిస్తున్నాను," అన్నది.

"ఈ సంగతి ముందే చెప్పావుకావేం?" అని రాజు తన మంత్రితో సంప్రతించాడు.

"స్వర్ణద్వీపం నుంచి రత్నద్వీపానికి సముద్రం మీద వెళ్ళి రావటానికి మూడు నెలలు పట్టుతుంది. పెళ్ళి గురించి శశాంకుడి అభిప్రాయం తెలుసుకునేటందుకు మనం ఒక దూతను పంపుదాం. అతని వెంట లవంగలత చిత్రపటమూ, కానుకలూ పంపితే, శశాంకుడి అభిప్రాయం మనకు త్వరగా తెలుస్తుంది," అని మంత్రి సలహా ఇచ్చాడు.

మంత్రి చెప్పినట్టుగానే ధీమాన్ తరపున ఒక మనిషి తగిన కానుకలతో సహా రత్నద్వీపానికి బయలుదేరి వెళ్ళాడు. అతను బయలుదేరిన మూడో రోజులకు సాముద్రాలు వార్త తెచ్చారు. ఆ వార్త ఏమంటే, శశాంకుడు రాచకార్యాలలో మునిగి తేలుతూ ఉండటం చేత అతను స్వర్ణద్వీపానికి రావటం సాధ్యం కాదు; అందుచేత, లవంగలతే రత్నద్వీపం వచ్చే పక్షంలో నిర్ణయం జరగవచ్చు.

వధువును పెళ్ళికొడుకు ఇంటికి పంపటం సంప్రదాయ విరుద్ధమే అయినప్పటికీ,

ధీవూ ,న తన కుమార్తె కోసం అలా చెయ్య టానికి సీద్ధపిడ్డాదు . అయు న లవంగలత ప్రియూ ణం కోసం ఒక పేద్ద నౌకను అయు త్తం చేసీ, దాని నిండా వెలలేని కానుకలు నింపి, లవంగలత వెంట తన పురోహితు ణ్ణి కూడా రత్నద్వీపానికి పింపాదు .

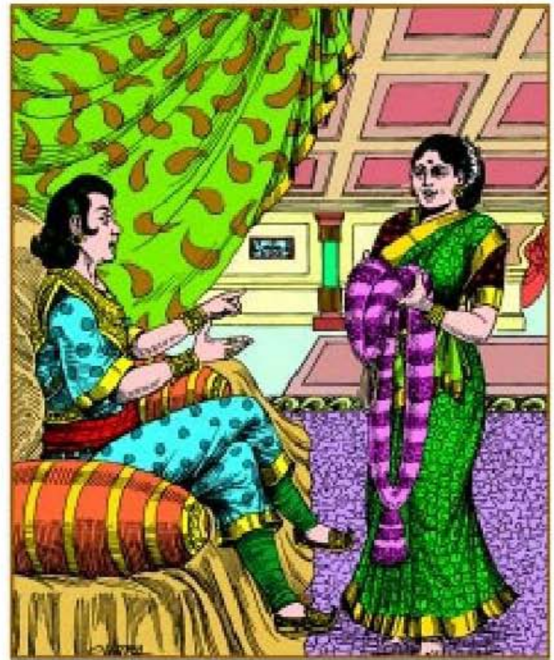
ప్రియూ ణం ప్రశాంతంగా సాగింది. నెల దాటిపొర్రు ంది. రత్నద్వీపం ఇంకెంతో దూ రంలో లేదు . ఇంతలో ఒకరాత్రి ఈ నౌకను సివు ద్రమిదొంగల పిడవలు చ ట్టువు ట్టారు . స్వర్ణద్వీపిమిభటు లు సాహసింతోనే పొరా డినా లాభం లేకపొర్రు ంది. యు ద్ధంలో సీద్ధ హిస్తు లైన సివు ద్రమిదొంగలు నౌక వీ దికి ఎక్కి రాసాగారు .

లవంగలత రాను న్న అపాయు ం గ్రహించి, గబగబా తన శరీరవు ంతా నల్లరంగు పై సిు కున్నది; తన నిదు పేసవెంట్రు కలను పొట్టిగా కత్తిరించు కున్నది. అమె పూసుకున్న నల్ల రంగు పిదిూను రోజులదాకా వదలదు . తర వాత ఆమె తన దుస్తులు విప్పేసి, నావికుల దు స్తులు ధరించింది. రాజగు రు మతో బాటు ఆమె తాళ్ళగుట్టల వెనక దాక్కుని ఉండగా, సివు ద్రమిదొంగలు నౌకను తాపెగా కొల్లగొట్టి, నౌక వు ంచి తవు పిడవలలోకి దిగిపొతూ , నౌక దిగు వ భాగంలో బొక్క పెట్టి మరీ వెళ్ళారు. నౌక సివు ద్రంలో వు నిగిపొసాగింది.

నౌక వీ ద ఒక చిన్న తెప్ప ఉన్నది. నౌకలో వారంతా చచ్చిసప్పిటికీ, ఇద్దరు నావికులు స్పృహ లేని స్థితిలో బతికి ఉన్నారు . వారికి స్పృహ తెప్పించి, వారితోసిహా లవంగలతా, రాజపిురోహితు డూ ఆ తెప్ప పిడవలో ఎక్కి కూర్చున్నారు . నౌక పూర్తిగా వు నిగిపొర్రు నాక, ఆ తెప్ప పిడవ సివు ద్రం వీ ద తేలింది. నావికులు దాన్ని నడు పిుతూ , వూ డు రోజుల అనంతరం రత్నద్వీపిం చేరారు .

లవంగలత రాజగు రు మతూ , ఇద్దరు నావి కులనూ వెంటబెట్టుకుని రాజధానికి పోతూం డగా దారిలో రాజుగారి బట్టలు ఉతికే స్త్రీ తగిలి, వాళ్ళు వచ్చిన పిని తెలు సు కుని, పిని పూర్తి అయ్యేదాకా తన ఇంట ఉండవు ని ఆహ్వా నించింది. అందు కు లవంగలత ఒప్పుకున్నది.

ఆ రోజే రాజగు రు మశశాంకుణ్ణి కలు సు కుని, లవంగలత వచ్చినట్టు తెలిపాడు . శశాంకుడు అమె కోసం పల్లకీ పంపి, రాజ భవనానికి తెచ్చుకున్నాడు . రజకస్త్రీ లవంగ లతకు తన వద్ద ఉన్న వు ంచి బట్టలు ఇచ్చింది. వాటిని ధరించి లవంగలత శశాంకుణ్ణి చూ డ వచ్చింది. అమెను చూస్తూనే శశాంకుడు

విముఖుడయ్యాడు. రాజవంశంలో అంత నల్లని మనుషులు పుడతారంటే అతను నమ్మలేకపోయాడు. ఆమె ఎవరో మోసగత్తె అనుకుని ఆమెను అతను తిప్పి పంపేశాడు. లవంగలత నిస్పృహతో రజకస్త్రీ ఇంటికి తిరిగి వచ్చింది.

రజకస్త్రీ ఆమెకు ధైర్యం చెప్పింది. ఆ రజకస్త్రీకి మాలలు కట్టే మనిషి ఒకతె తెలుసు. ఆమె వద్ద జుట్టును శీఘ్రంగా పెంచే తైలం ఉన్నది. పదిహేను రోజులలో లవంగలత ఒంటి నలుపు పోగొట్టి, జుట్టు కూడా పెంచవచ్చు.

రాజభవనానికి మాలలు కట్టి పంపే సురమ అనే ఆ మనిషి లవంగలతకు పదిహేను రోజుల పాటు పోషణ చేసి, మామూలు మనిషిని చేసింది. కాని ఆమెను శశాంకుడి వద్దకు చేర్చేదెలా?

అందుకు ఒక మార్గం లవంగలతే అవలంబించింది. ఆమెకు మాలలు కట్టడంలో నేర్పు ఉన్నది. ఆమె శశాంకుడి కోసం ఒక మాల ప్రత్యేకంగా తయారు చేసి, సురమ ద్వారా పంపింది. దాన్ని చూసి శశాంకుడు ఆశ్చర్యపోయి, "ఇన్నేళ్ళూ నువ్వు ఏనాడూ ఇంత అందమైన మాల కట్టలేదు," అన్నాడు.

"ఇది నేను కట్టినది కాదు. ఒక వ్యక్తి ప్రత్యేకంగా తమ కోసం కట్టినది," అన్నది సురమ.

నాలుగు రోజులపాటు లవంగలత రకరకాల మాలలు కట్టి శశాంకుడి వద్దకు పంపింది.

"ఈ మాలలు కట్టే మనిషిని నా వద్దకు పంపగలవా? ఎలా కట్టేదీ చూడాలని ఉన్నది," అన్నాడు శశాంకుడు.

"మహారాజా, మీకు ఆశాభంగం తప్పదు. ఆమె ఒక పళ్ళెంలో పూలు తీసుకుని, మంత్రం చెప్పి, వాటి మీద ఊది, ఆ పూలను ఒక పాత్రలో పోసి, అందులో నుంచి మాలను పైకి తీస్తుంది. అలా తయారు చేసిన మాలలు కేవలం మీకేనట," అన్నది సురమ.

"చిత్రం! చాలా చిత్రం! ఆమెను ఒకసారి చూసి తీరాలి. ఆమెను ఒకరోజు తీసుకురాలేవా?" అన్నాడు శశాంకుడు.

సురమ ఇంటికి వెళ్ళి లవంగలతతో, "పాచిక పారింది," అని చెప్పింది.

లవంగలత కొన్ని జాజిపూలు తీసుకుని, అందులో సగం పూలతో సాధారణమైన దండ కట్టి, మిగిలినవి ఒక పళ్ళెంలో ఉంచింది. తరవాత ఆమె తాను గుచ్చిన దండ ఎడమ అరచేతిలో ఉంచి, దాని మీద, దండ కనిపించకుండా, పూల పళ్ళెం పెట్టుకుని,

రాజభవనానికి బయలు దేరింది. తాను పిల్ల కీలో రాజభవనానికి వెళ్ళినప్పుడు ధరించిన దుస్తులే ఇప్పుడూ ధరించింది.

ఈసారి లవంగలత కేసీ శశాంకుడు మెచ్చుకుంటున్నట్టు చూశాడు. ఆమె రాజ రీవిని కనబర్చస్తూ అతన్ని పరామర్శ చేసింది.

''పూలలు ఎలా తయారు చేస్తావో చూపించు,'' అన్నాడు శశాంకుడు.

''పూలలు సృష్టించే శక్తి నాలో లేదు. నా కోసం దేముడే పూలలను తయారు చేస్తాడు. అది కూడా నేను అమితంగా ప్రేమించే మనిషి కొరకు కోరితేనే!'' అన్నది లవంగలత.

''నా కోసం ఒక పూల తయారు చేయు లేవా?'' అని శశాంకుడి మంత్రి అడిగాడు.

''ప్రేమించాలి, అది సాధ్యం కాదు. దేముడికి నా మనసు తెలుసు. అయన నేను అధికంగా ప్రేమించే మనిషి కోసం తప్ప పూల సృష్టిం చడు,'' అన్నది లవంగలత.

''అంటే, నన్ను అధికంగా ప్రేమిస్తున్నా నంటావా?'' అన్నాడు శశాంకుడు.

''అది దైవనిర్ణయం, తప్పుతుందా?'' అన్నది లవంగలత.

''సరే, దైవనిర్ణయాన్ని రుజువు చెయ్యి,'' అన్నాడు శశాంకుడు.

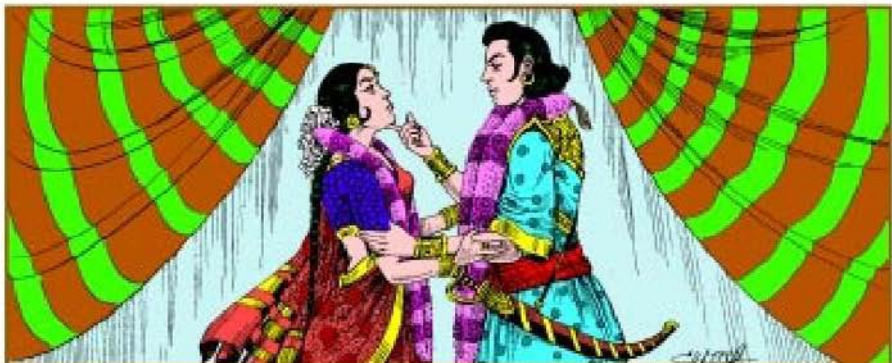
లవంగలత తన ఎడమ చేతిలో ఉన్న పైలపిళ్ళెం అతనికి చూపించింది. అందులో గుచ్చని జాజిపూలు మాత్రమే ఉండటం అతను చూశాడు. లవంగలత శశాంకుణ్ణి అడిగి ఒక పెద్దవెండిపాత్రతెప్పించి, పిళ్ళెంలో ఉన్న విడిపూలు అందులో పోస్తూ, పిళ్ళెం అడుగున రహస్యంగా దాచిన పూల కూడా అందులోకి జారవిడిచింది.

తరవాత పాత్రలో విడిపూలతో బాటు దండ కూడా కనిపించింది. లవంగలత ఆ దండను పైకి తీసి, చప్పున శశాంకుడి మెడలో వేసింది. శశాంకుడు ఆమెను చూసి, ''చిత్తరువులో కన్న ఎంత అందంగా ఉన్నది!'' అనుకు న్నాడు.

''ఆ మిగిలిన పూల గతి ఏమిటి?'' అని అతను అడిగాడు.

''ఒక్క క్షణం ఆగితే నేను వాటిని దండగా గుచ్చుతాను,'' అన్నది సుందరి.

ఆమె గుచ్చిన దండను శశాంకుడు లవంగ లత మెడలో వేశాడు!

4

చిత్రాలు: గాంధి అయ్య

అజేయుడు గరుడుడు!

తన పట్టాభిషేకానికి ఆటంకం కలిగించడానికి
కోయలు ప్రయత్నిస్తున్నారని తెలియడంతో,
ఆదిత్యుడు వాళ్ళ పథక మేమిటో రహస్యంగా తెలుసుకురమ్మని
వీరబాహును పంపాడు. అతడు కోయలకు బందీ అయ్యాడని
కోయదంపతుల ద్వారా ఆదిత్యుడికి తెలియవచ్చింది.

ఆదిత్యుడు మామూలు దుస్తులు ధరించాడు. నొసటి బొట్టును తుడిచేశాడు.

నన్నెవరూ సులభంగా
గుర్తించకూడదు.

గరుడుడి విగ్రహం ముందు నిలబడి చేతులు జోడించి భక్తితో నమస్కరించాడు. విగ్రహం ముందున్న ఈకను తీసి కళ్ళకు అద్దుకున్నాడు.

దేవా!
రాజగురువు సలహాను
అతిక్రమించవలసిన
నిర్బంధం ఏర్పడింది.
నువ్వే నన్ను రక్షించాలి!

ఆదిత్యుడు భవనం వెలుపలికి వచ్చాడు.

అక్కడ సిద్ధంగా ఉన్న గుర్రాన్ని అధిరోహించాడు.
అంగరక్షకుడి కేసి తలపంకించి ముందుకు సాగాడు.

ఆదిత్యుడు శరవేగంతో వెళ్ళి సమాచార సేకరణ కోసం వీరబాహును పంపిన కోయగూడాన్ని చేరుకున్నాడు.

వీరబాహు జాడ ఎక్కడా కనిపించలేదు. కొండప్రాంతానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ....
దూరంగా ఎవరినో ఒక చెట్టుకు బంధించారు. ఇద్దరు కాపలాకాస్తున్నారు.

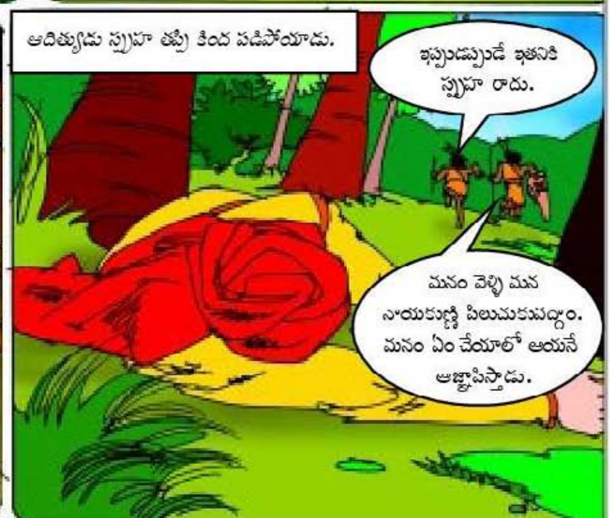

ఆదిత్యుడు సద్దు చేయకుండా బంధించబడిన మనిషి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. అతడి ఊహ నిజమయింది.
వీరబాహు! త్వరగా విడిపించాలి!

వీరబాహూ! నేను వచ్చాను. శబ్దం చేయకు!

నిన్ను బంధించిన వాళ్ళు వస్తున్నారు. త్వరగా నా గుర్రాన్ని ఎక్కి పారిపో! భటులను వెంటబెట్టుకుని రా!
తమరేం చేస్తారు, ప్రభూ!

అంతలో కోయభటులు ఆదిత్యుడి మీదికి వల విసిరి పట్టుకున్నారు.
ఎవరు నువ్వు? మేము చెట్టుకు కట్టేసిన రాజభవనం నుంచి వచ్చిన ఆ మనిషి ఎక్కడ?

కోయభటులు ఏవో ఆకులను బాగా నలిపి, ఆదిత్యుణ్ణి వాసన చూసేలా చేశారు.
ఇప్పుడు చూడు తమాషా!
నన్ను వదలండి.... వదలండి.

ఆదిత్యుడు స్పృహ తప్పి కింద పడిపోయాడు.
ఇప్పుడప్పుడే ఇతనికి స్పృహ రాదు.
మనం వెళ్ళి మన నాయకుణ్ణి పిలుచుకువద్దాం. మనం ఏం చేయాలో ఆయనే ఆజ్ఞాపిస్తాడు.

వీరబాహు గుర్రాలతో, అంగరక్షకులతో తిరిగివచ్చాడు.

ప్రభూ! తమరు క్షేమంగా ఉన్నారా? కోయలు మీకు ఎలాంటి హానీ చేయలేదుకదా? వాళ్ళిద్దరు ఏమయ్యారు?

వాళ్ళేదో ఆకులను నలిపి నాకు వాసన చూపారు. స్పృహ కోల్పోయాను. వాళ్ళు వచ్చేలోగా వెళ్ళిపోదాం, పదా!

రాజభవనాన్ని చేరుకున్నాక....

వీరబాహూ! ఇప్పుడు చెప్పు. ఏదైనా సమాచారం లభించిందా?

కొందరు కోయలు డేరా నిర్మిస్తూండడం చూశాను. వాళ్ళతో కలిసిపోయి వాళ్ళ మాటలను జాగ్రత్తగా విన్నాను. పట్టాభిషేకం అన్న మాట చెవిన పడగానే, "ఎవరి పట్టాభిషేకం?" అని అడిగాను ఏమీ ఎరగనివాడిలా.

ఆ తరువాత ఏం జరిగింది?

వాళ్ళల్లో ఒక్కడు హఠాత్తుగా నన్ను గుర్తించినట్టున్నాడు. "నువ్వు రాజభవనం నుంచి వచ్చినవాడివే కదా?" అంటూ నన్ను పట్టుకుని నానా ప్రశ్నలు వేశారు. నేను పరదేశిలా ఆ మాయకతను నటించాను. నా కళ్ళకు గంతలు కట్టి చాలా దూరం నడిపించుకుని వెళ్ళారు. అక్కడ నాకు సుపరిచితమైన కంఠస్వరం ఒకటి వినిపించింది.

ఎవరిదై ఉంటుంది? చెప్పగలవా?

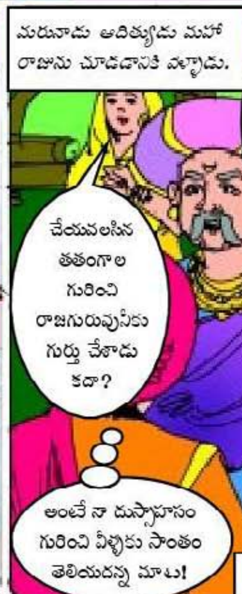

బహుశా, రవీంద్రుదేవుడిదై ఉండాలి.

నా తలను తెగనరికి, ఆదిత్యుడి పట్టాభిషేకానికి కానుకగా పంపమని కోయలను ఆజ్ఞాపించాడు.
నేననుకున్నది కూడా నిజమే!

ఆ తరువాత యజ్ఞం చేసి, ఎవరికో పోయిన కాళ్ళు చేతులను తెప్పించిన అద్భుతం చెప్పుకోవడం కూడా విన్నాను... ప్రభూ, తమరు అనుమతిస్తే, వెళ్ళి మహారాజును దర్శించివస్తాను. అయితే, అన్ని వివరాలూ తెలియజేసి ఆయన మనశ్శాంతికి భంగం కలిగించను.
అయితే, అలాంటివేవీ జరక్కుండా మనం అడ్డుకోవాలి.

ఎవరికో పోయిన కాళ్ళు చేతులు రావడమా? అది నరేంద్రదేవుడికే అయిఉంటుంది!

అవును, వీరబాహూ! మహారాజుకూ, అరుణకూ వివరాలు తెలియనవసరం లేదు.

మరునాడు ఆదిత్యుడు మహారాజును చూడడానికి వెళ్ళాడు.
చేయవలసిన తతంగాల గురించి రాజగురువుసీకు గుర్తు చేశాడు కదా?
అంటే నా దుస్సాహసం గురించి వీళ్ళకు సొంతం తెలియదన్న మాట!

నువ్వు వీరబాహును కోయల నుంచి రక్షించావు. అయితే అది, ఎంతో అపాయకరమైనది ఆదిత్యా!
-(ఇంకా వుంది)

మనదేశపు సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు

వైశాఖ పూర్ణిమ

బౌద్ధ మతానుయాయులకు వైశాఖ (ఏప్రిల్-మే) పూర్ణిమ పూ డు విధాలు గా ప్రాము ఖ్యతను సంతరించు కున్న ము ఖ్యమైన పవిత్ర పర్వదినం. గౌతమ బు ద్ధు డు ఆరోజే శు ద్ధోదనమ హారాజు కుమా రు డు గా లు ంబినీవనంలో జన్మించాడు. వైశాఖ పూ ర్ణిమ వేకువజాము నే బోధివృక్షం కింద ధ్యాననిమగ్నుడైన బుద్ధుడికి జ్ఞానోదయ ము య్యు ంది. ప్రపంచానికి జ్ఞానసు ధను అందించిన గౌతమ బు ద్ధు డు నిర్వాణం పొందింది కూడా వైశాఖ పూ ర్ణిమ నాడే కావడం మ రో విశేషం. అందు కే వైశాఖ పూ ర్ణిమ కు బు ద్ధపూ ర్ణిమ అనే సార్థకనామ ం ఏర్పడింది!

శ్రీలంక, మ యా న్మార్, థాయ్ లాండ్, టిబెట, చైనా, కొరియా , లావోస, వియ త్నాం, మ ంగోలియా , భూ టాన, కాంబోడియా , జపాన దేశాలలో బౌద్ధు లు అధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు . అందు వల్ల మ నదేశం లోకన్నా ఆ దేశాలలోనే ఉత్సవ కోలాహ లం ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. మ నదేశంలోనూ బౌద్ధులు దీనిని ప్రశాంత ఆనందంతో జరుపుకుంటారు. తెల్లటి దుస్తులు ధరించి బౌద్ధ విహారాలకు వెళతారు. ఆరోజు అక్కడ నిత్యపూ జలతో పాటు పవిత్ర గ్రంథ పఠనం కూడా చేస్తారు . బీహార్‌లోని బు ద్ధగయ లో వైశాఖ పూ ర్ణిమ ఉత్సవాన్ని ఘనంగా జరు పుకుంటారు . బు ద్ధుడికి నీడనిచ్చిన బోధివ ృం ఇక్కడ ఇప్పటికీ ఉంది. దీనిపక్కనే మ హాబోధి ఆలయ ం ఉంది. ఆలయ ప్రాంగణాన్ని రంగు రంగు ల పతాకాలతో, పుష్పాలతో అలంకరిస్తారు . ఈ సంవత్సరం బు ద్ధపూ ర్ణిమ మే 13వ తేదీ వస్తున్నది.

మే నెలలో సిక్కింలో అంతర్జాతీయ పుష్పోత్సవం జరుపుతారు. అదేవిధంగా తమిళనాడులోని ఊటీలోనూ నెల రోజుల పాటు వేసవిఉత్సవం జరు గు తు ంది. రకరకాల పుష్పాలకు ప్రసిద్ధిగాంచిన అతి చిన్న రాష్ట్రమైన సిక్కింలో మే నెలలో అనేక చోట్ల పుష్ప ప్రదర్శనలు జరుగుతాయి.

మే నెలలో జరుగనున్న 110వ పుష్పప్రదర్శన సందర్భంగా ఊటీలోని గవర్నమెంట్ బొటానికల గార్డెన్స్ రంగు రంగు ల పుష్పాలతో చూ పరు లకు కను లవిందు చేయ ను న్నాయి . భారతదేశంలోనే ఒకే ఒక కార్క్ ట్రీ,సూపర్ బార్క్ ట్రీ, కోతు లు ఎక్కని 'మ ంకీ పజిల ట్రీ'తో సహా ఇక్కడ దాదాపు 650 రకాల మొక్కలు, చెట్లు ఉన్నాయి. వేసవి ఉత్సవంలో ప్రధాన ఆకర్షణ పుష్పప్రదర్శన!

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీచికలు :

నీలగ్రహం

చూడడానికి నెప్ట్యూన్ గ్రహం వు వ్యూ ర్తిలా య్రు రేనుజ గ్రహాన్ని పోలి ఉంటుంది. రెండూ కూడా నీలం-పచ్చ వాల్పు మ·బంతు ల్లా కనిపిస్తాల్తు . అల్తు నప్పిటికీ మొదటి గ్రహానికి దాని జలరూ పాన్ని అను సిరించి రోవు న సివు ద్ర దేవతు పెట్టార్ర . వాతావరణం లోని వీ థేన, ఎర్ర వెలుగును పెల్చేయు డం కారణంగా ఈ గ్రిహం నీలం రంగులో కనిపిస్తున్నదని చెబుతారు.

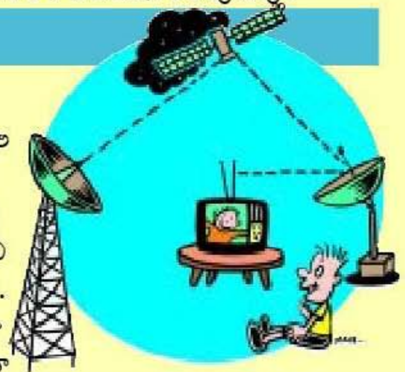
బెర్లిన పిరిశోధనశాలకు చెందిన జోహిన గాటఫ్రెడ్ 1846 సెప్టెంబర్ 23వ తేదీ ఈ గ్రహాన్ని కను గొన్నాడు . ఈ గ్రిహం చు ట్యూ సల్లటి వలయూ లు ఉన్నాల్తు . అవి తు పాను ల్పైఉంటాయు ని ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులు భావిస్తున్నార్ర . గ్రిహం చు ట్యూ నాలు గు వలయూ లు ఉన్నాల్తు . వీటిలో రెండు వలయూ లు పలచగానూ, రెండు వలయాలు చిక్కగానూ ఉన్నాయి.

నెప్ట్యూన్ గ్రహానికి ఎనివు ది చంద్రు ళ్ళ ఉన్నాల్తు . వాటిలో నాలు గు వలయూ లకులోబడి ఆ గ్రహాన్ని చు ట్టి వస్తున్నాయి. వాటిలో ఒక చంద్రుణ్ణి ట్రైలాన్ అంటారు. ఇది వు గతా ఏడు కన్నా చాలా భిన్నమైనది. వు గిలిన చంద్రుళ్ళకు వ్యతిరేకదిశలో నెప్ట్యూన్ గ్రహాన్ని చుట్టివస్తుంది.

సూ ర్యుడికీ, నెప్ట్యూన్‌కూ ఉన్న మధ్య దూరం దాదాపు 4.501 బిలియన్ కిలోవీ టర్ల .

మన పరిసరాలు

శాటలైట్ టెలివిజన్

టీవీల కారణంగా పిల్లల చదు వూ పాడవుతు న్నవి; చదు వూ నుంచి వాళ్ళ ద ష్టిని దారి వు ళ్ళిస్తున్నాల్తు -వు నం తల్లి దండ్రు ల ను ంచి తరచూ వినే వివు ర్శ ఇది. అల్తు నా, వూ ర్తు తూ న్న ఈ కాలంలో టీవీలన్నవి వు న జీవితాల్లో విడదీయు రాని భాగంగా తయూ రయ్యూ య్యు న్నవి వూ త్రం కాదనలేని వాస్తివం. అది సిరే, అసిలు టీవీ ప్రిసారాలు ఎలా జరుగుతున్నాయో మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా? టీవీ కార్యక్రవూ లను దూ రప్రాంతాలకు ప్రిసారం, చేయు డానికి ఆర్టిఫిసీయు లశాటలైట్లను అంటే క త్రిపు ఉపిగ్రహాలను ఉపియో గిస్తార్ర .

శాటలైట్లు చిన్నదిగా ఉండడం వల్ల, దాని ద్వారా ప్రిపించ వు ంతటా ఉన్న టీవీ సెట్లకు 'సిగ్నల్స' పింపిడం సాధ్యమవుతుంది. జియో-స్టేషనరీ శాటలైట్ భూమివేగానికి సమానమైన వేగంతో తిరగడం వల్ల, అది ఒకే చోట నిలకడగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తుంది. దాని ఫోకసువూ త్రం భూ వి పైఒక నిర్ణీత ప్రిదేశం వీ ద కేంద్రీకరించబడి ఉంటు ంది.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

ఇసుక – ఆసక్తికర వాస్తవాలు

సముద్ర తీరంలో విస్తారంగా కనిపించే ఇసుక మేటలు ఒకప్పుడు బ్రహ్మాండమైన రాకాసి బండలు అంటే నమ్మశక్యం కాదు కదూ ? అయినా అది నిజం. వేలాది సంవత్సరాలుగా ప్రకృతి శక్తుల తాకిడికిలోనై బండలు క్రమక్రమంగా ఇసుక రేణువులుగా మారిపోయాయన్న మాట! నిరంతరాయంగా లేచే బలమైన సముద్రపుఅలల తాకిడికి మొదట బండలలో పగుళ్ళు ఏర్పడి, సముద్రంలోకి విరిగి పడతాయి. అక్కడ జరిగే నిర్విరామ రాపిడితో పాటు, నీటిలోని వివిధ రసాయనిక పదార్థాల చర్యల ప్రభావంతో అవి చిన్న చిన్న ముక్కలుగా తయారమౌతాయి. ఆ తరవాత అవి చిన్న చిన్న ఇసుక రేణువులుగా అలలద్వారా తీరానికి కొట్టుకువస్తాయి.

ఇసుక రంగు అవి తయారయిన బండరాతి రంగు మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఒక్క హవాయి తీరంలో కనిపించే నలుపు ఆకుపచ్చ రంగులు మాత్రమే దీనికి మినహాయింపు. అగ్నిపర్వతాల లావా, సముద్ర జలాలతో కలవడం వల్ల ఏర్పడిన రంగులు అవి.

మన దేశం గురించి తెలుసుకుందాం

విజ్ఞాన శాస్త్రం – శాస్త్రవేత్తలు

1. రాకేశ్‌శర్మను అంతరిక్షానికి తీసుకువెళ్ళిన వ్యోమనౌక పేరేమిటి?

2. మనకు గంగానది తెలుసు. మరి దక్షిణ గంగోత్రి అని ఒక పరిశోధనా నిలయానికి పేరు పెట్టారు. అది ఏదో తెలుసా?

3. నూరేళ్ళు నిండు జీవితం జీవించిన ప్రసిద్ధ భారతీయ ఇంజినీర్ – రాజనీతివేత్త ఎవరు ?

4. డా. సలీం అలీ ఎవరు ? ఆయన విజ్ఞానశాస్త్రం ఏ విభాగంలో ప్రసిద్ధుడు ?

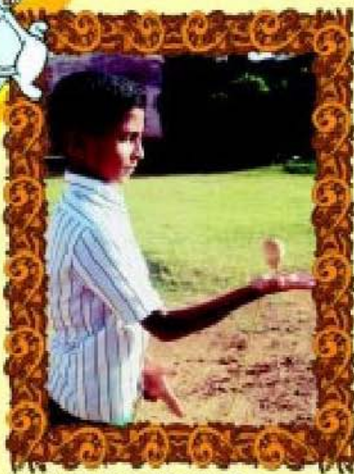
5. మహావీరాచార్య ఎవరు ? ఆయన రచించిన ప్రసిద్ధ గ్రంథం ఏది?

(జవాబులు 66వ పుటలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

MAHANTESH C. MORABAD

ఈ ఫొటోలకు ఒక్క మాటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయగలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

MAHANTESH C. MORABAD

వ్యాఖ్యలను కాంపిటీషన పోస్టుకార్డు పైన రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు జూలై 2006 సంచికలో ప్రచురిస్తాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమానం.
ఫొటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స ఆఫీసర్స్ కాలనీ, ఈకాట్టుతాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097.

అభినందనలు

మార్చ్ నెల పోటీ ఫలితాలు

జి. వేణుగోపాల
10/38, గాంధీరోడ్డు రెండవ వీధి
తిరుత్తణి - 631 209
(తమిళనాడు)

ఫొటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మొదటి ఫోటో : ఇదో విడిపించుకుని వస్తాను!
రెండవ ఫొటో : అంతవరకు కాచుకోలేను!

సమాధానాలు :

1. సౌమ్యజటి - II
2. అంటార్కిటికాలోని భారతీయ పరిశోధనా నిలయం.
3. సర్. మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య.
4. సుప్రసిద్ధ పక్షుల పరిశోధకుడు. భారతదేశ పక్షుల గురించి సమగ్రంగా పరిశోధనలు జరిపాడు.
5. 9వ శతాబ్దానికి చెందిన గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు. గణిత్ సార సంగ్రహా.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

CHANDAMAMA (Telugu) MAY 2006
Regd. with Registrar of Newspaper for India No. 1114/57
Regd No. TN/CC(S)Dn/159/06-08
Licensed to post WPP - Inland No.TN/CC(S)Dn/84/06-08, Foreign No. 85/06-08